

Gheorghe Calamanciuc

ULTIMUL URMAȘ
AL LUI ȘTEFAN-VODĂ

DRAMĂ ÎN DOUĂ ACTE

PERSONAJELE

URMAȘUL

NEPOATA

ce se vrea mama bunelului

PREOTUL

ce cutreieră lumea în căutarea unei sobe calde

JENICĂ, cerșetor poliglot

STRĂINA

STRĂINUL CU MASCĂ

STRĂINI

DECOR UNIC: casa Urmașului lui Ștefan-Vodă în periferia unui oraș de provincie; o odaie mobilată modest, unde se resimt mici influențe ale traiului urban; se impune doar o sobă de care Urmașul va avea grijă în permanență să fie caldă.

Primul act

În loc de prolog

Îmbrăcat într-un caftan purpuriu, cu coroană de domnitor pe cap, URMAȘUL LUI ȘTEFAN-VODĂ pozează mândru în “tron”, în fața NEPOATEI, care pictează un portret. Se scurg clipe lungi într-o liniște solemnă...

Cortină muzicală.

La geamuri se sting ultimele raze ale soarelui. Pacea dulce din odaie contrastează cu înfățișarea Urmașului lui Ștefan-Vodă, ce denotă o tulburare enigmatică. Acum pune lemne pe foc. Apoi, urmărit în tăcere de JENICĂ, continuă să meșterească spata pentru războiul de țesut.

JENICĂ: Vin zile negre, bade, pentru de-alde dumneata...
 URMAȘUL: Am trecut noi prin toată vâltoarea...
 JENICĂ: Mai bine, ai lăsa baltă spata ceea, că n-ai s-o mai poți termina.
 URMAȘUL: Crezi? (*Pauză.*) Astă noapte am avut un vis mare și... mi-e frică. Și nici nu știu dacă a fost vis, pentru că ațipisem doar...

Afară latră câinele.

JENICĂ (*se face a se uita pe geam*): Străinii. Vin și la dumneata...

Răsună muzica. STRĂINA și STRĂINUL CU MASCĂ (ar putea fi însoțiți de alți consangvini) intră dansând.

URMAȘUL (*nedumerit și speriat*): Ce-i cu ei, băiatule? Vin dansând?!

JENICĂ: Așa umblă ei peste tot. Sunt oameni veseli.

Străina îi vorbește Urmașului într-o limbă necunoscută, cu preferință în rusă și engleză.

URMAȘUL: Ce-a zis, Jenică?

JENICĂ (*va îndeplini în continuare rolul de translator*): Ți-a dat “Bună ziua”.

Străinii iau loc pe scaune, nepoștiți.

URMAȘUL: Mulțumesc dumitale. (*Lui Jenică:*) Află cu ce treabă au venit.

JENICĂ: Să te anunțe că și-au ales loc pentru casă în grădina dumitale.

URMAȘUL: Glumești, Jenică.

JENICĂ: Nu glumesc, bade. Au autorizație. Singuri își aleg loc de casă. Sunt specialiști veniți de departe. Au să construiască la noi o uzină de rachete. Le-a plăcut grădina dumitale și...

URMAȘUL (*mândru*): Știu că mi-e grădina frumoasă. Spune-le: pământul nu mi-e de vânzare. Îl am moștenire de la străbunei care au fost arcași în oastea lui Ștefan-Vodă!

JENICĂ: Ei n-au venit să ți-l cumpere.

URMAȘUL: Foarte bine. Spune-le să se mai rețină un pic – am să-i cinstesc. (*Pauză. Iese și revine degrabă cu un urcioc și pahare. Toarnă.*) Sunt oameni de treabă – m-au înțeles repede.

Să fiți sănătoși și să ne mai întâlnim! (*Beau cu toții.*) Mai luăm unul, Jenică?

JENICĂ: Mă mai întreb? Toarnă.

- URMAȘUL: Spune-le străinilor să nu se supere, că nu le-am pus gustare. Dar stai, că am un boț de brânză! (*Aduce într-o farfurie câteva felii de pâine și brânză.*) Să mai închinăm unul, să fie cu pereche. (*Soarbe din pahar o gură. Străinii îl beau până la fund. Străina îi șoptește ceva la ureche lui Jenică.*) Are nevoie doamna de ceva?
- JENICĂ: Mă întreabă: ce ți-a venit să-i și cinstești?
- URMAȘUL: Așa-i obiceiul nostru – de ce nu le explici? Când ne trece cineva pragul...

Dialogul dintre Străină și Jenică continuă.

- JENICĂ: Te-ai cam grăbit, bade, cu cinstitul... Și mie-mi era oarecum să-ți mai repet...
- URMAȘUL: Mai doresc ceva?
- JENICĂ: Păi... loc de casă în grădina dumitale!
- URMAȘUL: N-am pământ de vânzare – n-am spus?
- JENICĂ: Dar n-au venit să ți-l cumpere, omule!
- URMAȘUL: Atunci, de ce-au venit?
- JENICĂ: Să te înștiințeze: de luni, adică peste două zile, aduc materialele de construcție.
- URMAȘUL: Care materiale, măi?!
- JENICĂ: Ei bade! Dumneata parcă trăiești în pădure. Peste tot locul au intrat în grădinile oamenilor... Sunt specialiști de departe, nu pricepi?
- URMAȘUL (*alb*): Dar asta-i hoție, băiatule. Să se bage în grădina mea? Îi tai cu toporul!

Străinii dau semne de neliniște.

- JENICĂ: Spune-le dumneata asta. Eu nu mă apuc...
- URMAȘUL (*străinilor*): Nu vă dau nici o palmă de pământ!

*Străinii îi cer lui Jenică explicații. Cerșetorul le dă. Străina hohotește.
Străinul cu mască scoate din buzunar un cuțit și-i cearcă tăișul.*

- JENICĂ: De ce râde ca nebuna?
- JENICĂ: Ai înveselit-o dumneata.
- URMAȘUL: Cu ce am înveselit-o, măi?
- JENICĂ: Vezi, dumneata... Nu îndrăznește nimeni să...
- URMAȘUL: Așa? Dar de ce nu-i poftești la tine în grădină?
- JENICĂ (*cu ochii pe cuțitul Străinului*): Taci, bade, taci... Cred că nu le-a plăcut grădina mea. E loc puțin. Am avut câțiva vișini și aceia s-au uscat... Dumneata ai doi nuci mari, meri, prăsazi, fântână de piatră...
- URMAȘUL: Tot ce am e al meu!
- JENICĂ: De luni n-are să fie numai al dumitale. Hi-hi-hi!
- URMAȘUL: Râzi și tu ca prostul. Spune-le: de mi se vără în grădină, îi acționez în judecată!
- JENICĂ: Le spun, bade, de ce să nu le spun? (*Le transmite.*)

De data asta, râde zgomotos Străinul cu mască. Străina se apropie, lipindu-se de Urmaș. Îi vorbește ceva la ureche.

- URMAȘUL: Uite, pacostea! Ce vrea?

JENICĂ: Au nevoie numai de șase ari. Mai mult nu le trebuie. Și dacă vei fi cuminte, zice, ai să te împaci cu ei de minune... Are catalige lungi muierea...
 URMAȘUL (*Străinei*): Piei din ochii mei!

Străina sare speriată, apucând-o spre ușă.

JENICĂ: Ei, și dumneata...
 URMAȘUL (*scos din minți*): Ușa! Ușa!

*Străinii au priceput că sunt dați afară.
 Bine dispuși, părăsesc, dansând, încăperea.*

(*Le strigă din urmă.*) Venetici! Omidă!

JENICĂ: Șșș... Vrei s-o pățești?

URMAȘUL: Au să mă...

JENICĂ: Lasă-i să te pupe, eu n-am nimic împotriva. Dar e mai bine să nu te pui cu ei...

URMAȘUL (*se uită pe fereastră*): Unde oare se reține... că a întunecat de-a binelea?

JENICĂ: Cine, nepoata?

URMAȘUL: Pe cine aș mai putea aștepta?

JENICĂ: Plec, bade, că ai de lucru.

URMAȘUL: Mai stai, băiatule, că înnebunesc! (*Pune spata neterminată într-un ungher.*) Să mai aduc un urcioraș, că mi-e sete...

JENICĂ: Dacă ți-e sete dumitale, mie – cu atât mai mult! (*Urmașul iese. Examinează spata.*)
 Trebuie să ai răbdare de sclav, să meșterești așa ceva...

URMAȘUL (*s-a întors, toarnă în pahare*): Cum crezi tu, băiatule, că ești căpos: chiar au să îndrăznească
 ăștia să se bage în grădina mea?

JENICĂ: Au să îndrăznească.

URMAȘUL: Ești sigur?

JENICĂ: Absolut sigur. Noroc! (*Bea.*)

URMAȘUL (*bea paharul dintr-o răsuflare, încându-se*): Ți-au spus-o ei?

JENICĂ: N-ai auzit? Luni aduc piatra pentru fundament.

URMAȘUL: Încui poarta cu lacătul!

JENICĂ: Au să ți-o deschidă.

URMAȘUL: O păzesc cu toporul!

JENICĂ: Poți lua și bătaie... Ori au să cheme poliția. Au să te ia, au să te țină la răcoare, până ai să te calmezi.

URMAȘUL: Așa crezi?

JENICĂ: Ah, bade! Parcă nu știi pe ce lume trăiești! Mai torni?

URMAȘUL: Torn, Jenică, torn... (*Toarnă.*) Ești deștept. Cunoști legile statului nostru.

JENICĂ: Fac permanent lectură, bade.

URMAȘUL: Dacă n-ai nici o găinușă pe lângă casă...

JENICĂ: Munca fizică mi-e contraindicată. Sunt invalid. Am și certificat medical.

URMAȘUL: Dar după ce te întorci de la cerșit...

JENICĂ (*il corectează*): De la serviciu, bade.

URMAȘUL: ... cu ce te ocupi?

JENICĂ: Învăț limbi străine. Săptămâna asta, am început să învăț engleza. (*Rostește niște fraze în engleză.*)

- URMAȘUL: Măi! La ce-ți trebuie? Doar nu cerșești în mai multe limbi?
 JENICĂ: E-he, bade! Cine știe ce sămânță de “eliberatori” mai dă peste noi? Deocamdată îmi fac serviciul în două limbi.
- URMAȘUL: Mda... Mai bem câte unul?
 JENICĂ: Mai bem, bade, că viața-i scurtă. S-o facem cât mai des lată... (*Ciocnesc. Beau.*)
- URMAȘUL (*cade pe gânduri*): Poate nu întâmplător l-am văzut astă noapte pe Ștefan...
 JENICĂ: Care Ștefan?
 URMAȘUL: Ștefan-Vodă.
 JENICĂ: L-ai visat?
 URMAȘUL: L-am văzut. Așa cum te văd pe tine acum.
- JENICĂ (*speriat*): Ei?!
 URMAȘUL: Stătea răstignit pe cruce și se uita cu niște ochi triști-triști la mine...
 JENICĂ: Încurci ceva, bade. L-ai visat pe Iisus.
 URMAȘUL: Nu mai încurc nimica. L-am văzut pe Ștefan.
 JENICĂ: Aiureli. Ștefan-Vodă a murit de moarte bună, ca toată lumea. L-a plâns tot poporul. L-au plâns și valea, și dealul, și pădurile bătrâne... Ce, nu cunoști cântecul? (*Interpretează o strofă din cântec.*)
- URMAȘUL: Eu m-am repezit să-i sărut picioarele, dar m-a oprit cu ochii. “Stai locului, mi-a zis blajin. Nu-mi tulbura suferințele”. Și atunci l-am rugat, și glasul nu era al meu: Lasă-mă să te salt puțin în sus, că-ți sângerează rău rănilor mâinilor. Mi-a răspuns: “Nu-mi tulbura suferințele înainte de moarte, că reții, frate-meu, mântuirea poporului tău...” M-am cutremurat atunci, Jenică, de mi se oprise sângele. L-am întrebat în șoaptă, că-i căzuse capul pe piept: “Ai să învii, Măria ta?” Dar nu mi-a răspuns... De ce nu mi-a răspuns, băiatule?
- JENICĂ: M-au luat fiorii, bade... Că doar nu putea să moară a doua oară?!

Intră, pe neobservate, PREOTUL. Cei doi se ridică în picioare. Jenică iese.

- PREOTUL: Eu... numai pentru câteva clipe, să mă mai încălzesc...
 URMAȘUL: Treci, părinte, că-ți fac loc lângă sobă.
 PREOTUL (*se lipește de sobă; observă tulburarea Urmașului*): De ce te frământă așa? Nu te simți bine?
 URMAȘUL: Astă noapte mi s-a arătat...
 PREOTUL: ...ți s-a arătat Ștefan.
 URMAȘUL: Ștefan-Vodă!
 PREOTUL: Nu striga.
 URMAȘUL: Sângera, răstignit pe cruce, părinte...
 PREOTUL: Îl răstignesc oamenii voștri. Și-o fac de tare multă vreme, fiule...
 URMAȘUL (*după pauză*): Și a refuzat să-i ușurez suferințele...
 PREOTUL: Nu înțelegi că n-ar fi putut altfel?
 URMAȘUL: Dar nici nu știu dacă a fost vis... Nici nu știu dacă a murit...
 PREOTUL: “Moartea nu mai are stăpânire asupra lui”.
 URMAȘUL: Dar l-am văzut cum te văd acum pe dumneata: se scurgea din el sângele! Și mi-a vorbit...
 PREOTUL: Dacă ți-a vorbit, înseamnă că mai trăia.
 URMAȘUL: Îi căzuse capul pe piept... Am văzut bine cum i-a căzut capul pe piept!
 PREOTUL: Iarăși strigi. Taci, mai bine. “Noaptea e pe sfârșite, ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii”.

URMAȘUL (*respiră aer mort*): Să ne îmbrăcăm cu armele luminii? Străinii îmi fură pământul... Vor să-și ridice casă în grădina mea!

PREOTUL: Calmează-te, fiule. De ce tremuri?

URMAȘUL: Nu pricepi? Îmi pradă pământul străbunilor!

PREOTUL: Umbre urâte ți-au acoperit ochii. Ce vrei să faci?

URMAȘUL: Să le strivesc căpăținile cu toporul ăsta! (*Scoate fulgerător toporul.*)

PREOTUL: Să faci moarte de om?!

URMAȘUL: Turb, părinte... Îmi împietrește mintea! Ce să fac?

PREOTUL: Să te îndrumeze Domnul...

URMAȘUL: Va dori să mă îndrumeze? Poate să mă ajute? (*Se ia de cap.*) Peste două zile aduc piatra în grădina mea. Ce să fac? Ce să fac?

PREOTUL: Prea devreme te roade viermele deznădejdiei. Ai răbdare. Domnul vede...

URMAȘUL: Pământul ăsta al meu, cât ține grădina, a trecut din tată-n fiu, de pe timpurile Voievodului Ștefan! L-am moștenit eu, părinte, îl va moșteni și nepoata mea!

Intră, radioasă, NEPOATA. Preotul iese. URMAȘUL se repede și încuie ușa, apoi începe iute s-o baricadeze.

NEPOATA (*uluită*): Ce faci, bunule? (*Urmașul lucrează cu febrilitate, icnind. Tace. Copila e îngrozită.*) Doamne! Ce ai, bunule? (*Vine mai aproape, căutând să i se uite în față. Țipă.*) Ce faci?! Termină! (*Se repede la Urmaș, înlănțuindu-i brațele, dar bunelul continuă să-și facă treaba.*) Ți-ai ieșit din minți?!

URMAȘUL: Nu te băga...

NEPOATA: Uf! Miroși ca un butoi... (*Se îndepărtează. Cade frântă pe canapea.*) Te-ai îmbătat... (*Strigă disperată.*) Dacă nu termini, sar pe fereastră!

URMAȘUL (*a terminat de baricadat ușa. Rămâne jos, pe podea*): Nici nu știu ce-ai să mănânci. N-am reușit să gătesc nimic...

NEPOATA (*palidă*): Sunt sătulă. (*După pauză.*) De ce ai făcut asta?

URMAȘUL: Mi-au venit străinii pe ospete...

NEPOATA: Străinii? Ce vor?

URMAȘUL: Să-și ridice casă în grădina noastră.

NEPOATA: Așa? Și mata?

URMAȘUL: Le-am spus că le tai picioarele!

NEPOATA: Și ei?

URMAȘUL: Au plecat dansând! (*Râde strâmb.*) De luni, aduc piatra pentru fundament... (*Geme.*)

NEPOATA (*se apropie de Urmaș, ajutându-l să se ridice*): Ai grădină mare, bunule. Doar nu ți-o ia toată.

URMAȘUL: Așa e. Le trebuie șase ari...

NEPOATA: Vezi?

URMAȘUL: Ăsta-i doar începutul, copilă...

Nepoata iese pentru câteva clipe și revine cu caftanul și coroana de domnitor.

URMAȘUL: Azi – nu. Azi nu pot!

NEPOATA: Bunule! Mi-au rămas zile numărate și trebuie să prezint portretul.

URMAȘUL (*se ridică; violent*): Nu vreau! Mă înăbuș... Mi-ar trebui un pic de aer... (*Nepoata vrea să deschidă fereastra.*) Nu se poate! Trage perdeaua la loc!

- NEPOATA: Culcă-te în pat. Te rog! (*Urmașul se supune ca un copil.*) Așa... Să-ți pun o pernă sub cap... Copilașul meu, trebuie să faci ce-ți spun, că eu sunt mai mare. Iar cei mari au minte mai multă, înțelesu-m-ai?
- URMAȘUL: Înțeles...
- NEPOATA: Acuși ai să bei un ceai.
- URMAȘUL: O cafeluță...
- NEPOATA: Ți-i contraindicată. Ai să bei un ceai fierbinte. Mai avem când vorbi, bine? (*Iese.*)
- URMAȘUL: Are dreptate preotul... Iată, de jumătate de mileniu, Ștefane, Măria ta, te răstignesc pe cruce ticăloșii... Ticăloșii noștri! Întâi îți bat în cuie mâna dreaptă, cu care mânuiai sabia – slugarnici, ciocnind paharele, îți închină pământul străinilor hrăpăreți; apoi îți țintuiesc mâna stângă, care o țineai pe inimă când îngenuncheai în fața icoanelor – farisei, însetați de onoruri, îți depun coroane de flori la monumente și îți cântă osanale... Cei care, pe timpuri, ne interziceau să-ți rostim numele, acum îți construiesc monumente! (*Pauză.*) Vor să te ucidă a doua oară, Măria ta... Vor reuși oare?... “Noaptea e pe sfârșite, zice preotul. Să lepădăm lucrurile întunericului...” Cum să le lepăd, când străinii îmi pradă pământul ce mi-a hrănit pruncii neamului veacuri în șir? Nu pricep... Minteasta mea se întunecă tot mai rău de la îndemnurile preotului... Se întunecă tot mai rău...
- NEPOATA (*se întoarce cu ceaiul*): N-ai adormit? Îmi era frică să nu adormi.
- URMAȘUL: Ei... Dacă aș putea adormi pe veci...
- NEPOATA: Hai, lasă... Ți-am pus și două lingurițe de zmeură. Numai să nu te frigi.
- URMAȘUL: Mulțumesc, nepoată. Tu ești pentru mine unica armă de lumină...
- NEPOATA: A fost preotul?
- URMAȘUL: A fost...
- NEPOATA: Nu se simte.
- URMAȘUL: De ce?
- NEPOATA: Vizitele lui te făceau întotdeauna mai blând, mai înțelegător. Azi nu te recunosc.
- URMAȘUL (*geme*): De luni străinii...
- NEPOATA (*il intrerupe*): Să nu mai vorbim despre asta. L-ai băut? Scoală și ia caftanul. Degrabă trebuie să-l înapoiez teatrului. Nu. Las’ că-ți pun eu coroana. (*Îi pune coroana pe cap.*) Așa... Îți stă atât de bine! Nu în profil. Întoarce-te spre mine. Te uiți de-asupra capului meu. Așa... Și nu încrunta sprâncenele.
- URMAȘUL: Cred că Ștefan-Vodă n-avea o cătătură de domnișoară de pansion.
- NEPOATA (*iși pregătește vopselele, pensulele*): Bine. Stai cum îți place. Dar ți-am mai spus: nu vreau să pictez portretul unui domnitor cu o față înnegurată și aspră de călău. Mi-ar plăcea să emane curaj, semeție, dar și bunătate, evlavie...
- URMAȘUL: Așa vrea profesorul tău?
- NEPOATA: N-are nici un amestec aici profesorul. Stai normal. Și amintește-ți de ceva frumos și bun din viața matală. Și lasă-mă să lucrez. (*Pauză muzicală și de lungă durată. Nepoata pictează. Fața Urmașului lui Ștefan-Vodă recapătă trăsăturile ei obișnuite – moi, dulci. Văzând că Urmașul începe să se miște.*) Ai obosit? Mai rabdă puțin. Cum trec la caftan, va fi mult mai ușor. Și mai simplu...
- URMAȘUL (*sare violent în picioare*): Nucii... Nucii!...
- NEPOATA (*ii cade din mână pensula*): Aoleu! Ce-i cu nucii?
- URMAȘUL: Au să bage excavatorul să sape fundamentul... Au să-mi schilodească nucii!
- NEPOATA: Vai de mine! Calmează-te, bunule, te implor!

URMAȘUL (*coboară din "tron", plimbându-se cu pași mari prin odaie. În caftan, cu coroană pe cap, e impozant!*): Trebuie să-i opresc cu orice preț! Cu orice preț! N-au dreptul! N-au nici un drept!

NEPOATA (*lacrimi*): Vai, bunule! Ai să te îmbolnăvești...

URMAȘUL (*crunt luminat de-o idee, scoate toporul de sub pat*): Îi vom opri! Amândoi! Ai să mă ajuți, da?

NEPOATA: Cum, bunule? Cum? Îmi dai și mie un topor?

URMAȘUL: Nu. E mai simplu, nepoată. (*Pune toporul la loc.*) Ne-om culca jos, în fața mașinii! Înaintea excavatorului! (*Demonstrează.*) Și n-au să intre! N-au să treacă!

NEPOATA: Bine, bunule. Bine... Așa vom face. Numai calmează-te. Te rog... Știi că pe lumea asta te am numai pe mata... (*Plânge încet, ieșind.*)

Cortină muzicală.

URMAȘUL LUI ȘTEFAN-VODĂ pune lemne pe foc. Din când în când, tresare, aruncându-și privirea pe fereastră. Intră JENICĂ.

JENICĂ (*examinează spata neterminată*): De la cine ai deprins meșteșugul ăsta?

URMAȘUL: De la taică-meu.

JENICĂ: Nu te supăra, dar zău! că ai țacneală. Pentru cine faci dumneata spata asta? Cine mai țese în zilele noastre pânză din cânepă pentru izmene?

URMAȘUL (*zâmbește trist*): Îmi mai amintesc de tata, de copilărie...

JENICĂ: Ce-i cu dumneata, bade? Parcă ești cuprins de friguri...

URMAȘUL: Nu latră câinele? Mi s-a părut că latră...

JENICĂ: Nu mai latră nici un câine. Am să-ți spun eu când au să vină.

URMAȘUL (*negru*): De ce să mai vină?

JENICĂ: Ieri n-am cerș... fost la serviciu. (*Râde.*) Și m-am uitat cum vecinii ăștia ai dumitale montează blocurile de beton. Primele două etaje le-au înălțat...

URMAȘUL: Nu mă interesează!

JENICĂ: Cum să nu te intereseze? Trebuie să te intereseze! Nu sunt vecinii dumitale? Vecini pentru veșnicie?

URMAȘUL: Nu se știe. Numai unul Dumnezeu poate ști.

JENICĂ: Iar de venit au să mai vină. Pot să pice și astăzi din clipă-n clipă...

URMAȘUL: N-au ce căuta, băiatule.

JENICĂ: De ce n-au ce căuta? Eu, par exemple, dacă-ți sunt vecin, nu-ți cad bob-sositor de câteva ori pe zi?

URMAȘUL (*ochii îi fug spre fereastră*): Ia taci! S-a auzit huruit de mașină...

JENICĂ: N-au să vină cu mașina. Au să vină la braț și dansând.

URMAȘUL: Jenică, tu chiar n-ai de făcut nici o treabă acasă?

JENICĂ: Știut că n-am. Dar, dacă plec, are să-ți pară rău.

URMAȘUL (*ironizează*): Știut că are să-mi pară.

JENICĂ: Degeaba ironizezi. N-ai să te poți înțelege cu ei. Unde se duc, n-au obiceiul să... Va trebui să înveți dumneata limba lor.

URMAȘUL: Încă ce n-aș mai face!

JENICĂ: Ai s-o înveți, bade. Eu cum am învățat-o? (*Se uită la ceas.*) Vin. Poți să-i întâmpini.

*Lătrat de câine. Muzică. Intră dansând STRĂINA și STRĂINUL CU MASCĂ.
Se așază pe scaune, nepoftiți. Străina îi șoptește ceva lui Jenică.*

(*Către Urmaș:*) Nu te îngrijora, bade. N-au venit să ceară mare lucru. Spun că de mâine pun gard în jurul casei și că... și că...
URMAȘUL: Nu mă interesează gardul lor.
JENICĂ: Stai, nu mă întrerupe. Și că... cei doi nuci bătrâni ai dumitale au să se pomenească în curte la dâșii...

Străina, vorbindu-i lui Jenică, vine de se așază lângă Urmaș.

URMAȘUL (*geme*): Nu le pot da nucii! Nu pot... I-a sădit taică-meu, când s-a născut fratele nostru cel mai mare...

Străinul cu mască iarăși verifică tăișul briceagului.

JENICĂ: Ei n-au venit să ți-i ceară, bade. Au venit să-ți spună că, așa cum au planificat să ridice gardul, nucii s-au pomenit în curtea lor și... Le pare rău, dar n-au ce face. Aproape că-și cer scuze de la dumneata!

URMAȘUL (*oftează*): Nu pot... Are să mă pedepsească Dumnezeu, dacă-i dau...

JENICĂ: Parcă-ți cere cineva să-i dai! (*Străina îl invită pe Străinul cu mască la dans.*) Nu vezi ce oameni veseli sunt? Ce frumos dansează! Păcat, că nu mi-am luat armonica. Le-aș fi cântat și eu... (*Urmașul vrea să scoată toporul de sub pat, dar ezită. Străinii părăsesc încăperea, dansând și răsând. Urmașul se hotărăște: scoate toporul.*) Ascunde toporul, bade. Ce-l mai scoți după ce-au plecat ei? Și nu-ți mai fi inimă rea. Nu-i mare nenorocire – doi nuci bătrâni...

URMAȘUL (*bagă toporul sub pat*): Nucii ăștia îmi sunt poate mai scumpi decât cei șase ari de pământ furat.

JENICĂ: Ciudat om mai ești, zău că! Pentru peticul acela de pământ erai gata să faci moarte de om, iar acum zici că ți-s mai scumpi nucii ăștia putregăioși! (*S-a uitat, tresărind, pe fereastră.*) Vine preotul. (*Se ridică să plece.*)

URMAȘUL: De ce fugi mereu de el, băiatule?

JENICĂ: Nu știu, bade. Mi-a dat pomană de câte ori m-a văzut, dar mă trec fiorii... Lasă-mă să ies, că, uite-l, deschide porțița... De ce oare nu latră la el câinele? (*Iese.*)

Intră PREOTUL.

URMAȘUL: Stai, părinte, pe scăunelul ăsta, mai lângă sobă.

PREOTUL: Mulțumesc, fiule. Chiar înghețasem. La dumneata soba e caldă mai întotdeauna. (*Se așază.*) Ai ceva vești?

URMAȘUL: Am, părinte. Puține vești am, dar sunt urâte ca noaptea necredincioșilor...

PREOTUL: Negre ți-s gândurile, fiul meu. Și nu-i deloc bine. Pentru că asemenea gânduri strâmtorează în inima omului bucuria și pacea.

URMAȘUL: Care bucurie, părinte? Care pace?

PREOTUL: Fără bucurie, fără pace, credința nu-și găsește adăpost în sufletul omului.

URMAȘUL (*se ridică, zbuciumându-se*): Am credință... Am!

PREOTUL: N-o ai curată și atotputernică. E umbrită de deznădejde, de îndoieli...

- URMAȘUL: Știu eu ce păstrez în inima asta a mea!
- PREOTUL: Atât de bine ți-o cunoști?
- URMAȘUL: Mi-o cunosc, părinte. Cât n-au pus-o la încercare vâltorile vieții, eu n-am făcut altceva decât s-o întreb: de ce se bucură? de ce sângerează?
- PREOTUL: Ia aminte: "...dacă i se pare cuiva că cunoaște ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască".
- URMAȘUL: Uneori vorbele tale, părinte, nu-mi prea sunt înțelese. Astăzi mi-e mintea și mai tulburată...
- PREOTUL: Cei doi nuci pe care ți i-au răpit străinii... te-au descumpănit.
- URMAȘUL: Ai aflat de-acum?!
- PREOTUL: Nu merită să te lași pradă deznădejdiei.
- URMAȘUL: Gura sfântă a unui preot binecuvântează jaful?!
- PREOTUL: Nu mă mustra...
- URMAȘUL: Cei doi nuci, părinte, sunt de-o seamă cu fratele nostru cel mai mare. Care a fugit de răul păgânilor, îmbrățișând străinătatea... Crezi că am să suport văzându-i cum își scutură rodul în curte străină? Crezi dumneata, părinte, că mai am puteri să suport așa ceva?!
- PREOTUL: E greu... Dar ai să te resemnezi. E în firea neamului tău blajin...
- URMAȘUL: Dar eu nu vreau să mă resemnez! Nu vreau!
- PREOTUL: Străinii te lipsesc de cei doi pomi, nu-ți fură amintirile...
- URMAȘUL: Nu mi le fură. Mi le profanează!
- PREOTUL: Lasă-mă să-ți pun mâna în creștet... (*Urmașul îngenunchează, pironindu-și ochii în pământul strămoșilor.*) Ia aminte, fiule: veșnice "rămân aceste trei: credința, nădejdea, dragostea". Atâta timp cât aceste trei daruri dumnezeiești nu-ți părăsesc zilele și nopțile, ești alături de Domnul cu trupul și sufletul. Vrei să te cred că ai credință? Bine. Dar o poți avea întreagă, dacă te potopește deznădejdea? Iar deznădejdea face să pălească speranța în inima omului... Dar fără speranță, nu-i credință.
- URMAȘUL: Speranță? În ce să am speranță, părinte?
- PREOTUL: În binele de pe pământ. În dragoste de oameni.
- URMAȘUL (*înseninat*): Vorbește-mi de ea. Am așteptat această clipă.
- PREOTUL: E prea devreme. Dragostea e cea mai aproape de respirația Mântuitorului... Învinge-ți deznădejdea. Și după ce va încolți în inima ta speranța, voi căuta să aflui... ce lumină revarsă asupra-ți și cel mai ales dar dumnezeiesc... (*Iese.*)
- URMAȘUL (*fuge spre ușă, agitat*): Vai de mine! D-apoi nu l-am întreat... Părinte! Părinte! (*Se repede spre fereastră.*) S-a dus... Nu putea să nu fie adevărat. L-am văzut ca într-o oglindă curată: capul îi căzuse pe piept... Sângele i se prelingea din rănile mâinilor și picioarelor... Putea să-l părăsească a doua oară sufletul? E de neînchipuit! E de necrezut așa ceva! Am uitat să-l întreb... Mi-a luat parcă cineva mințile!

Cortină muzicală. Intră NEPOATA. E evident indispusă.

- NEPOATA: Iarăși stai în întuneric?
- URMAȘUL: Mai fac și eu economie...
- NEPOATA: Tot faci, faci economie, dar nepoțica ta cea scumpă umblă cu ghete găurite. Nu-mi amintesc să-mi fi cumpărat o dată o haină, o pereche nenorocită de ghete noi. Și ciorapii mi-i iau de la consignație!... (*Aprinde lumina.*)
- URMAȘUL: Ce să-i faci? Suntem săraci... Cu pensia asta a mea nici de hrănit nu te pot hrăni ca lumea. Scuză-mă – nu pot cerși... Măcar de-aș fi calic de-o mână, de-un picior...

NEPOATA (*tăios*): N-a fost nevoie defel să cerșești ca să-i asiguri nepoatei matala un trai mai mult decât decent.

URMAȘUL: Să mă fi apucat de furat?

NEPOATA: Nu. Să nu mă fi mințit. De peste treisprezece ani!

URMAȘUL (*galben*): Ce vorbești tu, copilă?!

NEPOATA: Nu-mi spui: câți ani aveam când ne-a părăsit tata și... a plecat în Argentina?

URMAȘUL (*se întunecă; a înțeles*): Trei anișori și jumătate...

NEPOATA: Ai știut că-n toți acești ani n-a părăsit orașul?

URMAȘUL: Am știut, copilă...

NEPOATA: Și că-i director de bancă și câștigă milioane?

URMAȘUL (*dă din cap: așa este*).

NEPOATA (*se apucă de cap; bocește*): Doamne Dumnezeuleee! De ce nu m-ai luat și pe mine când ai luat-o pe maaaa?! De ce nu m-ai luaat?! (*Negru.*) Ce drept ai avut să-i interzici tatălui meu să mă vadă?

URMAȘUL (*după o pauză alunecată în hău*): El știe: a fost dorința mamei tale... înainte de-a-și da sufletul... Din vina lui a băut otrava... L-a iubit, nenorocita, ca o smintită...

NEPOATA (*umblă agitată prin odaie*): Cred că și l-ai șantajat... L-ai amenințat c-ai să-mi spui... Lașul! Nu mă interesează căsnicia lor, auzi? Puțin îmi pasă de infidelitatea lui! De trădarea lui! Pentru mine contează viața mea. Atât! (*Se apropie de bunel, încrâncenată, provocatoare.*) Ți-a fost și frică să nu mă pierzi?

URMAȘUL: Mi-a fost...

NEPOATA: Îmi dau seama. N-ai cui lăsa, după moarte, averea: casa asta mândră, grădina, livada, fântâna cea de piatră, nucii cei falnici... Ah, era să uit! Și lada! Cum am uitat eu de lada ceea fantastică din pod, în care supraviețuiesc de două veacuri, în aromă de naftalină, cămășile și catrințele străbunicii mele din Bucovina! Acolo, ziceai, ți s-a născut mama?

URMAȘUL (*de pe altă lume*): Așa e...

NEPOATA: Dacă nu mă înșel, păstrezi în lada ceea și salba din monede de argint, cu care mergea la horă străbunica?

URMAȘUL: O păstrez. Tot pentru tine...

NEPOATA: Mulțumesc, bunule. Dacă aș vinde monedele acele... aș putea să-mi procur măcar o pereche de cizmulite noi? Că iarna, iat-o, e la ușă!

URMAȘUL (*Doamne! Nu visez cumva?*)

NEPOATA: De ce mă privești așa? Nu mă recunoști? Eu sunt. Nepoata ta iubită.

URMAȘUL: Nu cred că ești nepoata mea... Ți-a schimbat cineva sufletul. (*Pauză. Se aude lătrat de câine. Pălește lumina.*) Șșș! Vin! Ei sunt... (*Scoate toporul.*) Nu deschide! Treci din dreptul ferestrei! Așa... (*Cade în genunchi, își face cruce.*) Păzește-mă, Doamne! Apără-mă! Mâinile acestea ale mele n-au ucis în viața lor o muscă! Ocrotește-mă, Dumnezeule!... Apără-mă!...

De afară răzbate o melodie săltăreață de dans. Și cortina întârzie să cadă! Cade, până la urmă, peste brațele Urmașului lui Ștefan-Vodă, ridicate spre cer.

Sfârșitul actului întâi

Al doilea act

Atmosferă de creație. Nepoata pictează portretul domnitorului. Fața ei de fecioară a căpătat o expresie matură, de maximă dăruire. Mișcărilor-i sunt iuți, sigure. URMAȘUL LUI ȘTEFAN-VODĂ, mai îmbătrânit, stă nemișcat în “tron”. Pozează. De la un timp, începe să dea semne de oboseală.

- NEPOATA: Te rog... Nu te mișca...
- URMAȘUL: Am obosit. Crede-mă, am obosit...
- NEPOATA: Șșș... Taci... Mă descumpănești...
- URMAȘUL (*care, după clipe de nemișcare, iar dă semne de oboseală*): Te rog... Nu mai rezist...
- NEPOATA: Facem o pauză. Ridică-te.. Ia și te plimbă.
- URMAȘUL (*dă să se ridice, dar nu poate*): Am înțepenit!
- NEPOATA: Dă-mi mâna. (*Urmașul se ridică, plimbându-se prin odaie.*): Trebuie să-l pictez a doua oară. Înțelegi? Trebuie. Știu că te-ai săturat, dar n-am ce-ți face!
- URMAȘUL: Nu m-am săturat defel! Dimpotrivă, îmi place tot mai mult.
- NEPOATA: Îți arde de glume?
- URMAȘUL: Nu glumesc deloc.
- NEPOATA: În ultima vreme, îmi vine tot mai greu să te înțeleg.
- URMAȘUL: Păcat... Eu, în schimb, te înțeleg din ce în ce mai mult... Ah, mai bine aș tăcea!
- NEPOATA: Știu ce ai. Numai nu pot pricepe: de ce ar trebui să te doară? Că tata mă îmbracă din cap până-n picioare? Că și-a asumat cheltuielile pentru toate lecțiile particulare? De ce trebuie să te doară – te-am părăsit?
- URMAȘUL: Chiar din ziua când te-a găsit...
- NEPOATA: Straniu...
- URMAȘUL (*după pauză*): Dacă vrei să mă cruți măcar puțin, copilă, caută-ți alt băiat...
- NEPOATA: Iată ce-i... Ți-a spus Jenică... Parșivul!
- URMAȘUL: Mi-au luat pământul, nucii, fântâna... Nu vreau să mi te ia și pe tine! Iată, te rog în genunchi... (*Se lasă în genunchi.*)
- NEPOATA: Aoleu! Ce faci, bunule? Ridică-te imediat! (*Aleargă să-l ajute.*)
- URMAȘUL (*refuză să se ridice*): Nu mă ridic până nu-mi promiți.
- NEPOATA: Dar nu mă pregătesc să mă mărit, bunule! Mai e timp. Termin, mai întâi, școala... Îmi expun lucrările la câteva expoziții din țară. Apoi impresarul îmi organizează una la Paris, alta, la Londra, și de-acolo – la New York! După ce cuceresc lumea, mă întorc la baștină, vin de-a dreptul la mata și te rog să-mi găsești un mire...
- URMAȘUL: Pe odrasla vecinilor care beau apă din fântâna părinților mei?
- NEPOATA: Cu dragostea nu te joci, bunule...
- URMAȘUL (*se sufocă*): Fă ce vrei cu mine, copilă... Numai nu-mi aduce pedeapsa asta!...
- NEPOATA (*vine aproape*): Amânăm conversația pentru anii următori, bine? Nu-mi mai pozezi?
- URMAȘUL: Ba da. (*Se ridică oftând.*)

Pauză muzicală. URMAȘUL ia loc în “tronul domnesc”. Se scurg clipe lungi de muncă.

- NEPOATA (*observă că Urmașul clipește des din ochi*): Te ustură ochii?
- URMAȘUL: Mi-e somn... Nu știu ce Dumnezeu, a dat peste mine o moleșeală...

NEPOATA: Te doare ceva?
 URMAȘUL: Nu mă mai doare...
 NEPOATA: Dormi, dacă ți-e somn.

Urmașul închide ochii. Pare că a adormit.

URMAȘUL (*tresare înfricoșat*): Vai de mine!
 NEPOATA (*speriată*): Ce-i, bunule?
 URMAȘUL: Iar l-am văzut!
 NEPOATA: Pe cine?
 URMAȘUL: Pe Ștefan...
 NEPOATA: Visurile astea ale matale...
 URMAȘUL (*tremură galben*): Picăturile de sânge i s-au uscat pe mâini, pe picioare... Dar mi-a vorbit!
 NEPOATA: Hai, că mă sperii...
 URMAȘUL: Poate că trăgea să moară... Dar de vorbit, mi-a vorbit...
 NEPOATA: Ce ți-a vorbit?
 URMAȘUL: “Ia aminte, fiule, mi-a zis... Ai putea să fii ultimul meu urmaș... Ultimul... Vezi ce faci...” Așa mi-a spus. Și m-a privit ținând în ochi. Atunci... m-am trezit. M-am trezit? Adormisem oare?
 NEPOATA: Dormeai. Ești bolnav... Culcă-te. Haide, culcă-te...
 URMAȘUL: Nu vreau să mă culc! M-a părăsit somnul.
 NEPOATA: Da. Dar ești bolnav...
 URMAȘUL: Nu sunt bolnav! Ce tot spui?
 NEPOATA: Ești prea obosit, voiam să zic. Și ți se năzare fel de fel...
 URMAȘUL: Nu mi se năzare. I-am văzut foarte deslușit picăturile...
 NEPOATA (*il întrepru*): Încetează! Mi-ai spus-o de-acum.
 URMAȘUL: Trebuie să-l întreb pe preot... Să mai pun niște lemne pe foc... Să fie cald. Lui îi place... “Vezi ce faci”, mi-a zis... Am auzit foarte bine.
 Să-mi explice preotul ce poate să însemne asta. El trebuie să știe... (*Își scoate coroana, caftanul, dându-i-le Nepoatei.*) Ia și le du în casa cea mare. Continuăm mâine. Am să-ți pozez în toată ziua – n-ai nici o grijă.
 NEPOATA (*descumpănită*): Trebuie să-l termin...
 URMAȘUL: Poate profesorul te va pune să-l pictezi încă o dată? N-ar fi rău...
 NEPOATA: Ce vorbești, bunule?! Vreau să exersez în alte genuri. Matale nu ți-e lehamite?
 URMAȘUL (*uimit*): Mie să-mi fie lehamite? Nu uita, te rog: sunt urmaș al unui...
 NEPOATA: ... arcaș din oastea lui Ștefan-Vodă...
 URMAȘUL: Exact.
 NEPOATA (*cu patos*): ... care i-a măcelărit pe turci la Podul Înalt, amăgindu-i cu buciume și trâmbițe, care l-a îngenuncheat pe Mehmet bei, faimosul împărat, la Războieni, i-a hăcuit oștirea lui Albert-craiu în Codrul Cosminului etc., etc. !
 URMAȘUL: Nu te mândrești?
 NEPOATA (*se apropie, îmbrățișându-l*): Cu mata mă mândresc, bunule.
 URMAȘUL (*tresare*): S-a auzit poarta! El trebuie să fie...
 NEPOATA (*privește prin geam*): Nu e preotul. Vin străinii. Și vin dansând, bunule! (*Râde.*)
 URMAȘUL: Dar Jenică? Jenică nu-i cu ei?
 NEPOATA: Nu-l văd pe Jenică. (*Se îmbracă grăbită.*)
 URMAȘUL: Pleci? Mă lași cuăștia singur?

NEPOATA: Și așa am cam întârziat...
 URMAȘUL: Dar nu-i bine...
 NEPOATA: Nu-ți fă griji. Te descurci mata. (*Iese.*)

STRĂINA și STRĂINUL CU MASCĂ intră în odaie, dansând.

URMAȘUL (*după ce Străinul s-a așezat, luându-și Străina pe genunchi*): Ei? Acum sunteți mulțumiți? Măcar n-ați trimis cuvânt prin Jenică: e bună apa? vă place? (*Joc pantomimic din partea străinilor: nu înțeleg.*) Păcat, că nu mă înțelegeți... E limpede ca lacrima. Așa-i că e foarte limpede? Până în primăvară se menține la aceeași temperatură – nici mai caldă, nici mai rece... Bună apă!

STRĂINA: A-pa! (*Chicotește, ghiontindu-l pe Străin.*) Apa! Apa!

URMAȘUL: A săpat-o taică-meu în doi cu bunicul, Dumnezeu să-i ierte. Au adus piatră bună din Dealul Ursului și-au clădit-o. Încă nu i-am schimbat colacul de la moartea lui tata. E din stejar, tare ca fierul. Ce fântână! Ce fântână!

STRĂINA (*același joc*): Fântâna! Hi-hi-hi! Fântâna!

URMAȘUL: Da... Păcat, că nu ne înțelegem. Pe unde s-o fi dus Jenică cu serviciul cela al lui, că astăzi nu e nici o slujbă? (*Străinei:*) Apa? Fântâna? Ai început să ne înveți limba? Învaț-o, că voi ați venit peste noi! Da... Fântâna asta a tatei tot s-a pomenit în curtea voastră... Parcă nu vă ședea în calea gardului? Și de nuci e cam departe... De ce umblă bărbatul ăsta al dumitale cu mască pe față? Spune-i să și-o scoată. (*Îi arată, prin semne, Străinului să-și scoată masca. Acela și-o scoate.*) Așa-i mai bine. Să ne privim în față ca oamenii. Dar cuțitul îl mai porți în buzunar? (*Străinul nu pricepe.*) Când ați venit dățile trecute, aveai un briceag, bun de înjunghiat porcii. Nu înțelegi? Ia să mă duc eu să-ți arăt... (*Iese și revine cu un cuțit mare de tăiat porcii. Străinii sar înspăimântați în picioare, retrăgându-se spre ușă.*) De ce v-ați speriat? (*Râde.*) Măi, da fricoși mai sunteți! Eu sunt creștin, proștilor, nu tai oameni. (*Străinul scoate din buzunar cuțitul, rânjind sălbatic.*) Cu ăștia nu-i de glumit. (*Iese din odaie și revine fără cuțit. Își întoarce buzunarele.*) L-am pus la locul lui, de-asupra ușii. Uită-te, omule, n-am nimic. Stați cuminți. (*Le face semn să stea pe scaune. Străina se execută. STRĂINUL bagă briceagul în buzunar, dar rămâne să stea în picioare, mai aproape de ușă.*)

Intră, gâfâind, JENICĂ, cu armonica în spate.

JENICĂ: Bună ziua la toată lumea!

Străinul și Străina răsufală ușurați.

URMAȘUL: Mulțumesc dumitale. De ce alergi așa?

JENICĂ: Păi... Păi...

URMAȘUL: Știai că-mi vin musafiri?

JENICĂ: Firește.

URMAȘUL: Am discutat noi un pic și fără tine, dar mai n-am făcut moarte de om.

JENICĂ: (*Iarăși nebunul a sărit la ei cu toporul?*)

URMAȘUL: Le-am arătat cuțitul cu care tai porcii, dar ei au crezut că vreau să-i tai pe dâșii. Roag-o pe doamnă să-i spună bărbatului ei să nu-mi mai treacă pragul cu briceagul în buzunar.

JENICĂ (*după un schimb de vorbe*): S-a făcut. N-are să mai vină.

- URMAȘUL: Lasă-l să vină când pofteste, dar fără cuțit. (*Lui Jenică:*) Au vreo treabă?
- JENICĂ: Au venit să vadă: nu ești supărat, că și fântâna dumitale s-a pomenit în curtea lor? N-au avut timp să te anunțe...
- URMAȘUL: M-am supărat, că au încuiat porțița și azi dimineață m-am întors cu găleata deșartă... Dar m-oi duce la fântâna vecinului de peste drum – nu mă pierd...
- JENICĂ: Zic să vii la ei după apă. A fost totuși fântâna dumitale...
- URMAȘUL: Cum să merg, dacă încuie porțița cu lacătul?
- JENICĂ: Dumneata memorizează orele când poți să te duci după apă.
- URMAȘUL: Care ore, măi băiete?
- JENICĂ: Când ei au să-ți lase porțița deschisă.
- URMAȘUL: Iată am mai văzut-o și pe asta! Spune.
- JENICĂ: Dimineața: între 7-00 – 8-30; seara: între 19-00 și 21-00.
- URMAȘUL: Mulțumesc. Am memorizat.
- JENICĂ (*se codește*): Bade...
- URMAȘUL: Mai vor ceva? Spune.
- JENICĂ: Fata lor are o serbare la școală și trebuie să îmbrace o cămașă de-a noastră națională. Eu le-am spus că dumneata ai așa ceva. Cred că nu te superi?
- URMAȘUL: Vorbă să fie! Am vreo douăsprezece cămăși. Și de la mama, și de la bunică-mea. Numai nu pot pricepe: pentru ce le este de trebuință străinilor portul nostru național?
- JENICĂ: Le vin niște șefi de la minister și-i întâmpină după datina noastră.
- URMAȘUL: Acuși le aduc. Au să-și aleagă ce le place. (*Iese.*)

Răsună armanica. Străina și Străinul dansează. Apare, pe neașteptate, în prag PREOTUL. Se uită zăpăcit la ce se întâmplă, își face îngrozit cruce, apoi dispare. Intră Urmașul lui Ștefan-Vodă cu un braț de cămăși și catrințe. Jenică încetează să cânte.

Iată acestea s-au păstrat mai bine. Spune-le, Jenică, să aleagă. (*Străina își alege o cămașă.*) Să-și ia și o catrință.

- JENICĂ (*după ce dialoghează cu Străina*): Nu-i plac, catrințele, bade. Și nici n-are idee cum trebuie îmbrăcată.
- URMAȘUL: Lămurește-i, Jenică: asemenea cămăși în Bucovina se poartă cu catrințe.
- JENICĂ (*reintră în rol*): Nu vrea, bade. Las-o în pace.
- URMAȘUL: Cum poate să nu vrea? Spune-i că o rog eu. I le fac cadou pe amândouă.
- JENICĂ: Bade, nu fă prostii. Scoate-le la vânzare, mai bine. Sunt frumoase.
- URMAȘUL: Ai înnebunit? Așa ceva nu se vinde. Le fac cadou.
- JENICĂ: Refuză să ia catrința, bade. Nu insista. Dacă nu vrea, nu vrea.
- URMAȘUL: Nu se poate să nu vrea. Lămurește-i: asemenea catrințe n-au preț!
- JENICĂ (*același joc*): Ți-am spus: refuză.
- URMAȘUL: Cum să refuze, măi?! Spune-i că mă supăr!

Jenică traduce. Străina ia o catrință și i-o aruncă Străinului, care o bagă, râzând, într-o torbă. Jenică începe să cânte. Străinii ies dansând.

- URMAȘUL: Azi ai cerșit la biserica Sfântul Nicolae?
- JENICĂ: Vrei să-ți mai împrumut niște bani?
- URMAȘUL: Am eu nevoie de bani, dar... am vrut să te întreb de preot.

JENICĂ: Acolo nu l-am văzut.
URMAȘUL: L-ai întâlnit în altă parte?
JENICĂ: Aici, la dumneata.
URMAȘUL: La mine?! Vai!
JENICĂ: Când te-ai urcat în pod după cămăși.
URMAȘUL: Ia necaz! Și nu l-ai oprit? De ce nu l-ai oprit?
JENICĂ: Cum puteam să... Eu cântam... Străinii dansau...
URMAȘUL: Măi băiatule, d-apoi eu de când îl aștept!
JENICĂ: Nu-ți fă griji. Are să mai intre. Când are să înghețe de frig, are să vină.
URMAȘUL: Și i-a văzut în casa mea pe ăștia dansând?
JENICĂ: I-a văzut.
URMAȘUL: Gata. S-a sfârșit...
JENICĂ: Ce s-a sfârșit, bade?
URMAȘUL: N-am să-l mai văd.
JENICĂ: Pe preot? Fii serios. Cum are să-ți cadă bob-sositor! Are să umble cât are să umble în căutarea unei sobe calde, n-are s-o găsească și are să vină la dumneata.
URMAȘUL: Să mai pun pe foc? (*Pune pe foc.*) Trebuie să-l întreb... N-are cum să nu știe...
JENICĂ: Doar nu l-ai visat iarăși?!
URMAȘUL: L-am văzut...
JENICĂ: Ei bade! Termină odată cu: l-am văzut, l-am văzut... Dumneata în ultimii ani parcă te-ai... (*arată cu degetul la tâmplă*). L-ai visat. Nu-i mare scofală să visezi un om!
URMAȘUL: Ștefan-Vodă, în ochii tăi, e un om? Un om oarecare?!
JENICĂ: N-am spus asta. Știu că-i Sfânt, bade. Mare era El întotdeauna, dar Sfânt a devenit nu de mult.
URMAȘUL: Întotdeauna. Întotdeauna a fost Sfânt!
JENICĂ: Dacă zici... Dumneata trebuie să știi mai bine – îți tragi vița din arcașii lui, îi ești moștenitor, adicătelea.
URMAȘUL: Sunt! Sunt moștenitor!
JENICĂ (*ironic*): Tare mă tem, că dumneata ai să-i fii ultimul. Cu dumneata are să piară sămânța moștenitorilor.
URMAȘUL: Taci!
JENICĂ: Tac.
URMAȘUL: Sărmanul... I se uscaseră picăturile de...
JENICĂ: Te rog, bade! Nu-mi vorbi de el, că mi se face pielea găină! Mai bine ai vedea dacă a mai rămas ceva în polobocelul acela...
URMAȘUL: Merg să văd. (*Iese. Jenică îi trage un cântec.*)
JENICĂ: Mai curge?
URMAȘUL: Gata. Ultimele picături.
JENICĂ: Păcat... (*Îl așteaptă pe Urmaș să toarne.*) Pentru ce bem? Tot pentru nădejde și pace?
URMAȘUL: Să bem pentru dragoste, Jenică.
JENICĂ: Dragoste... de ce?
URMAȘUL: De oameni. De prieteni, de dușmani...
JENICĂ: Fie cum zici. Noroc! (*Bea.*) Cu toate că eu nu-l pot iubi pe fiecare ticălos. Cum să-l iubesc eu pe zgârâie-brânză, care, în loc să-mi dea un leu, îmi aruncă, acolo, un măr, doi pesmeți...
URMAȘUL: Taci... S-a auzit portița. Vine preotul!

JENICĂ (*privește pe fereastră*): E nepoata. Și a venit cu o mașină. E mașina lui taică-său, dar la volan e studentelul...

URMAȘUL: Nepoata? Așa degrabă? S-o fi întâmplat ceva...

JENICĂ: S-a întâmplat. O plimbă flăcăul vecinilor dumitale cu mașina.

URMAȘUL: Taci!

JENICĂ: M-am topit! (*Iese grăbit.*)

Intră, radioasă și zglobie, NEPOATA.

NEPOATA (*il îmbrățișează pe bunic*): Am să mor, bunule! Am să mor!

URMAȘUL: Aoleu! Ce vorbă-i asta?

NEPOATA: De bucurie, bunule! De bucurie!

URMAȘUL: Ce-a dat peste tine?

NEPOATA: Copilașul meu cel drag, te implor! Să nu te superi...

URMAȘUL: Taci! (*O sărută pe creștet.*) Nu pot fi supărat pe tine. Fii cuminte.

NEPOATA: Promite-mi.

URMAȘUL: Îți promit tot ce vrei.

NEPOATA: Bunule, tăticul mi-a cumpărat un atelier!

URMAȘUL: Foarte bine. La mine, aici, vezi că nu prea ai unde...

NEPOATA: Stai, că nu-i totul... În același bloc, mi-a luat și un apartament! Cu două camere, gata mobilat! (*Pauză.*) De ce taci, bunule?

URMAȘUL (*îmbătrânit cu un veac*): Locuința la bloc e lucru bun iarna... Te-ai hotărât cumva să treci cu traiul acolo? Ești încă un copil...

NEPOATA: Nu mai sunt un copil!

URMAȘUL: Dacă zici că nu ești, nu ești...

NEPOATA: Tăticul zice că e timpul să fiu independentă.

URMAȘUL: Dacă așa zice taică-tău... El știe mai bine.

NEPOATA: Ce, nu-i bărbat deștept?

URMAȘUL: Este.

NEPOATA: Ce rău ți-a făcut el matale, că-l urăști?

URMAȘUL: Nu fã păcate, copilă. Inima asta a mea...

NEPOATA (*il întrerupe*): Sunt grăbită. Nu-mi iau toate lucrurile... Numai cele de prima necesitate.

URMAȘUL (*se clatină*): Te muți chiar astăzi? Mă părăsești?!

NEPOATA: Îți este frică să dormi singur în casă? Te rog, fii cuminte. Nu uita ce mi-ai promis... (*În timp ce își strânge lucrurile, punându-le într-o geantă mare.*) Și matale îți va fi mai ușor – nu va trebui să-mi porți mereu de grijă. Vrei să spui că n-am dreptate? Las' că mai vin eu. Nu te părăsesc doar de tot. Și nu voi fi singură acolo...

URMAȘUL (*cutremurat*): Vei fi cu studentelul?! Nu se poate!

NEPOATA: Ce nu se poate, bunule?

URMAȘUL: Să te măriți cu el! Nu e sângele tău! Te implor!

NEPOATA: Ți-am spus eu că mă căsătoresc? E prematur să vorbim despre asta, bunule!

URMAȘUL: Dar ce vrei să faci?

NEPOATA: Păi... ceea ce fac și alte colege ale mele... Nu ne putem căsători, fără să ne cunoaștem mai întâi...

URMAȘUL (*pierit*): Concubinaj, vasăzică?...

NEPOATA (*zâmbește: uite, că știe!*)

URMAȘUL: Dar e mare păcat, copilo... Nelogodită, necununată... Doamne! Ce-i de capul tău?!

- NEPOATA: Trebuie să plec. Mă așteaptă tata...
- URMAȘUL: Cheamă-l în casă. Să vorbim, să ne sfătuim...
- NEPOATA: Nu vrea să vină. Știe că nu-l suferi...
- URMAȘUL: Dacă nici la înmormântarea măicuței tale...
- NEPOATA (*fulgerată*): De ce te-ai oprit? N-a fost la înmormântarea mamei?
- URMAȘUL: N-a fost, copilă. Și-mi pare rău, că ți-am spus...
- NEPOATA (*scoate din poșetă telefonul mobil, formează numărul*): Tata?... Împachetez lucrurile... Vreau să te întreb ceva... Numai să-mi răspunzi sincer: tu n-ai fost la înmormântarea mamei? Am înțeles... Da. Am înțeles... (*Către bunic, puțin iritată*): Spune că... de moartea ei a aflat după înmormântare...
- URMAȘUL (*în receptor, tremurând*): Nu minți! Te-am înștiințat eu personal... Nu minți!
- NEPOATA (*speranțe răvășite*): Bunule... Te rog, bunule: du-te și spune-i și băiatului să plece... (*Scoate încet lucrurile din geantă, repunându-le în garderobă*.)

Urmașul lui Ștefan-Vodă iese. Pălesc luminile. Cortină muzicală.

Se reaprind luminile. URMAȘUL LUI ȘTEFAN-VODĂ stă pe un scăunel, în fața sobei, punând lemne pe foc. Din când în când, tresare, încordându-și auzul să deslușească zgomotele de afară. E seară.

- URMAȘUL: N-a fost de mult... Trebuie să vină. E timpul. Atâta doar... să nu fi pățit ceva... Dar ce putea să i întâmple? Pe el îl ocrotește Mântuitorul. Afară se pune iarnă grea... Are să umble cât are să umble, are să înghețe ca vai de el... și-are să-și aducă aminte de soba mea... (*Se aude portița*.) În sfârșit! (*Se duce să deschidă, dar se întoarce însoțit de JENICĂ*.)
- JENICĂ: Aștepti să-ți vină nepoata?
- URMAȘUL: E plecată pentru câteva zile în excursie.
- JENICĂ: Că doar nu te-ai repezit să mă întâmpini pe mine? Aha... Preotul... Pe el îl tot aștepti.
- URMAȘUL: Tocmai voiam să te întreb...
- JENICĂ: L-am văzut. De două ori.
- URMAȘUL: Unde?
- JENICĂ: La biserică. Unde-aș mai putea să-l văd?
- URMAȘUL: I-ai spus că-l aștept?
- JENICĂ: Știi că mi-e frică de el... Dar i-am șoptit când mi-a dat de pomană...
- URMAȘUL (*n-are răbdare*): Vorbește, măi!
- JENICĂ: ...că soba-i caldă și-l chemi să se încălzească.
- URMAȘUL: N-a zis nimic?
- JENICĂ: S-a uitat țintă la mine, că m-a furnicat rău în spate...
- URMAȘUL: Ce sămânță de om! De ce să-ți fie frică? E atât de blajin...
- JENICĂ: Nu știu, bade. Are în ochii lui ceva ce mă bagă în sperieți...
- URMAȘUL: Și a doua oară?
- JENICĂ: Alaltăieri. Însă n-am putut să-i vorbesc. Trecea multă lume. Dar m-a observat. Am simțit că m-a observat și nu vrea să dea cu ochii de mine.
- URMAȘUL: Crezi?
- JENICĂ: Bade! Mă pricep la oameni.
- URMAȘUL: I-a devenit străină casa mea... Mă ocolește...

JENICĂ: De ce te frământă așa? Dacă nu vine, înseamnă că... i-a plăcut o sobă în altă parte. Bine că nu te mai terorizează visul acela...

URMAȘUL: Nu mi se arată... Sunt un nevrednic.

JENICĂ: Iaca, na! De ce?

URMAȘUL: Prima oară, atunci... trebuia să-i ușurez cât de cât suferințele. Cât de cât...

JENICĂ: Dar n-a vrut, omule! Nu-mi spuneai dumneata că n-a vrut?

URMAȘUL: N-a vrut...

JENICĂ: Atunci, de ce te căznești? Și, în genere, merită să mai vorbim atâta despre un vis? Un simplu vis?

URMAȘUL (*după pauză*): Un simplu vis? De ce nu ți se arată ție? (*Zgomot afară. Tresare.*)

JENICĂ: Nu-i preotul. Sunt străinii.

URMAȘUL: Să nu le mai spui străini. Să le zici vecini. Nu sunt vecinii noștri?

JENICĂ: Bine, bade. (*Își ia rapid armonica. Cântă.*)

Intră, dansând, VECINII.

URMAȘUL: Luați loc, vecinii mei. Ați făcut bine, c-ați venit. Așa-i, Jenică?

JENICĂ: Așa-i, la sigur!

STRĂINA: Înțeleș. Înțeleș!

JENICĂ: Ei de vorbit nu vor să vorbească, dar înțeleg ce le trebuie. Mai ales, femeile.

URMAȘUL: Și asta prinde bine.

JENICĂ: Prinde bine lor, nu nouă. Nu-i putem trage pe sfoară!

URMAȘUL: Ia să aduc eu un urcioraș de vin.

JENICĂ: Nu s-a terminat?

URMAȘUL: Pentru noi doi poate că s-a terminat, pentru dânșii – nu. (*Iese.*)

JENICĂ: Se țacnește moșneagul... (*Cântă. Străinii dansează.*)

URMAȘUL (*revine*): Ia treceți cu toții la măsuta ceea... Jenică, ai grijă. Eu mă repăd după un boț de brânză. (*Se duce.*)

JENICĂ (*Străinei care îl întreabă ceva, nedumerită*): N-are nici o aniversare. E un obicei al nostru. Eh, din ce aluat ne-a mai plămădit și pe noi Dumnezeu?! (*Toarnă în pahare.*)

STRĂINA: Dumnezeu? (*Arată cu degetul în sus.*)

JENICĂ: El e. Ați auzit și voi de Dânsul? (*Beau tustrei.*)

STRĂINA: Auzit, auzit.

JENICĂ: Uite, măi! Las' că-i bine.

URMAȘUL (*se întoarce, pune farfuria pe masă*): Iată brânza, pâinea... Acum să torn în pahare...

JENICĂ: Noi am golit de-acum unul, bade. Pentru ospitalitatea neamului ăsta al nostru, rămâne-i-ar de cap! (*Ridică paharul.*) Acum pentru ce bem?

URMAȘUL: Pentru pace, Jenică. Pentru nădejde...

STRĂINA: Nădejde? Nădejde-nțeleș!

STRĂINUL: Bun! Bun! Forte bun!

URMAȘUL: Vinul? Fragă albă. Numai din bobite. Singur le-am dat la teasc. Luați și brânză.

STRĂINA: Brânza-nțeleș!

URMAȘUL: E de la soră-mea. Stă la țară, are oi frumoase.

STRĂINA: Oi nu-nțeleș.

JENICĂ: Cum, dragă, nu știi ce-i oaia? (*Behăie. Către Urmaș:*) Întreabă de lână. La dânșii, în țara lor, zice, cresc oi pentru lână. Pe dânșii lână o interesează – mama ei de lână!

- URMAȘUL: Îmi pare foarte rău. Lână n-am. Mi-au rămas câteva hrinci de brânză... Nu v-ați învățat să faceți mămăligă? Vi le dau, dacă vă place mămăliga.
- STRĂINUL: Mamalâga? Mamalâga forte bun!
- JENICĂ: Lasă, bade... Dumneata ce-ai să mănânci?
- URMAȘUL: Vorbă să fie! Am să mor de foame? Mulțumim lui Dumnezeu – am cartofi, fasole în pod...
- STRĂINA: Fasolea? Fasolea nu-i bun! (*Se ridică de pe scaun, zgribulindu-se.*)
- JENICĂ: Zice că i-a înghețat... fundul. Scaunul e rece.
- URMAȘUL: De ce nu mi-a spus? Acuși! (*Ia perna și, punându-și-o în spate, se duce cu ea, în patru labe, de i-o pune Străinei, pe scaun.*) Acum are să-ți fie bine.
- STRĂINA (*se așază*): Ooo! Forte bun!
- JENICĂ: Nu mai torni, bade?
- URMAȘUL: Cum să nu? (*Toarnă.*)
- JENICĂ: Acum pentru ce închinăm?
- URMAȘUL: Pentru dragoste, Jenică. Pentru dragoste între oameni.
- STRĂINA: Dragoste? Forte bun! (*Îl îmbrățișează și îl sărută pe Străin, luând-i mâna și apăsându-și-o lung pe sân.*)
- JENICĂ: Întoarce capul, bade. Ei înțeleg dragostea numai într-un fel... (*Bea.*)

Vinul e băut. Străinii se ridică să plece.

- URMAȘUL: Să vă fie de bine! (*Străina îi înapoiază Urmașului perna.*) Nu! Ia-o. Ți-a prinde bine. (*Străina e nedumerită.*)
- JENICĂ (*intervine*): Ce-i cu dumneata, bade? Pe ce-ai să dormi?
- URMAȘUL: Nu te privește. Spune-le că le-o dau de pomană.
- JENICĂ (*după alte explicații*): Refuză. Zice că are perne destule.
- URMAȘUL (*umblă cu perna din urma Străinei*): Ia-o, doamnă. Te rog, s-o iei. Ți-o ofer din toată inima!
- JENICĂ: De ce te ții ca scaiul de ea, bade? Las-o în pace!
- URMAȘUL: N-o pot lăsa, Jenică. Pentru Dumnezeu: roag-o tu frumos, ajută-mă!
- JENICĂ (*după ce intervine*): Are s-o ia. Dar să nu-ți pară rău...
- URMAȘUL: De ce să-mi pară rău?
- JENICĂ: Doamna e foarte sinceră. Primește (*apăsă*) cadoul, dar are să doarmă dulăul pe dânsa.
- URMAȘUL: Care dulău?
- JENICĂ: Au un dulău și în casă, cu dormitorul lui separat.
- URMAȘUL (*după ce i-a dat perna*): Mă rog... Câinele tot e ființă vie. Are și el nevoie de dragoste...
- JENICĂ: Ne ducem noi, bade.

*Străina îi dă perna Străinului care, între timp,
privea cu luare aminte o icoană de pe perete.*

- URMAȘUL (*se apropie de străini*): E Maica Domnului cu pruncușorul Iisus. Icoana e foarte veche. O fi având peste trei sute de ani. Maică-mea o avea de la bunica ei, pe linie paternă. Mai am o icoană, dar cu ramă de argint, în casa cea mare. Acuși v-o aduc. (*Iese.*)

*Urmează un dialog viu între străini. Pauză muzicală. Degrabă se întoarce
și URMAȘUL LUI ȘTEFAN-VODĂ, îmbrăcat în caftan, cu coroană de domnitor
pe cap. Ține în mâini, sus, o icoană grea, cu ramă de argint.*

- URMAȘUL (*solemn*): Io, Ștefan-Vodă, vă închin această icoană ce-o am moștenire de la străbunii mei, în semn de înaltă prețuire și dragoste!
- JENICĂ: Bade! Ai înnebunit?! (*Smulge icoana din mâinile Urmașului, strângând-o la piept.*) Nu se poate! Nu se poate deloc!
- URMAȘUL: Dă-mi icoana!
- JENICĂ: Nu ți-o dau! Ți-ai ieșit din minți? Icoana asta prețuiește mai mult decât toată gospodăria dumitale!
- URMAȘUL (*e Ștefan-Vodă!*): Îți poruncesc: dă-mi icoana!

Străinii dau semne de neliniște.

- JENICĂ: Calmează-te, bade. Și nu mai rosti nici un cuvânt. Ei n-au înțeles încă ce prostie vrei să faci...
- URMAȘUL: Îmi dau seama prea bine ce fac. Îți poruncesc: dă-mi icoana!
- JENICĂ (*bate în strună*): Bate-mă, Măria ta! Ucide-mă, Măria ta! Dar nu te las să le-o dai... Merg s-o pun la loc. (*O duce în casa cea mare, revine.*) Ei au venit să-ți ceară altceva, Înălțate.
- URMAȘUL: Ce doresc? Poruncesc să li se dea!
- JENICĂ: Domnia ta, au venit să-ți spună că le mai trebuie vreo trei-patru ari de pământ pentru construcția garajului.
- URMAȘUL: Să li se dea neapărat!
- JENICĂ: Prea bine! (*Le comunică străinilor care zâmbesc satisfăcuți.*)
- URMAȘUL (*cu pași falnici, se apropie de Icoana Maicii Domnului, o ia de pe perete, apropiindu-se de Străină.*): Îți poruncesc, doamnă: ia-o măcar pe asta! Ți-o dăruiesc. (*Străina, speriată, refuză s-o ia.*)
- JENICĂ: Doamnei nu-i place icoana, Măria ta.
- URMAȘUL: Nu se poate să nu-i placă... Nu se poate! Te rog, doamnă, primește icoana asta. E din zestrea bunicii mele, pe linie paternă, Dumnezeu s-o ierte... Rama e simplă, așa e, dar icoana n-are preț. E făcătoare de minuni... Am păstrat-o ca pe ochii din cap...
- JENICĂ: De ce le impui voința, Preamilostive? Nu e bine. Ce dar se face cu de-a sila?
- URMAȘUL (*cade în genunchi, târându-se spre Străin*): Primește, domnul meu, acest dar! Nu vei regreta. (*Străinul refuză să ia icoana; Urmașul se târăște spre Străină.*) Dumneata, doamnă, ai inimă mai bună. De la început ai apărut cu fața dezgolită și am simțit că n-ai venit pe pământul meu cu gând rău... Ia icoana asta, pe care bunică-mea a primit-o zestre de la părinți, în ziua nunții. Are să-ți aducă în casă numai pace și dragoste. (*Străina îi face semn lui Jenică: și-a ieșit din minți omul... Urmașul a observat gestul.*) Degeaba crezi, doamnă, că mi-am pierdut mințile. Mi-e cugetul sănătos și curat. Primește darul ăsta, doamnă. Când au să vină vremuri grele – Dumnezeule, păzește-ne! – are să vă aprindă în inimi flacăra nădejzii... (*Disperat.*) Ia-o, doamnă! (*Străina refuză s-o ia, retrăgându-se cu Străinul spre ușă.*) Spune-le, Jenică, să nu plece!
- JENICĂ: I-ai speriat, Măria ta. Dar îi rog să mai stea. (*Vorbește cu străinii.*)
- URMAȘUL (*continuând să stea în genunchi, cu icoana la piept*): Poate sunt de altă credință?
- JENICĂ: Ba nu. Sunt de aceeași credință.
- URMAȘUL (*tresare, luminat*): Să-i creștinăm încă o dată, băiatule! Poate va pătrunde lumina lui Hristos și-n sufletul lor...
- JENICĂ: Slabă nădejde, Înălțimea voastră...
- URMAȘUL: Și zici că n-au nevoie de icoana mea?

- JENICĂ: N-au nevoie, Măria ta.
- URMAȘUL (*se ridică; iarăși domn în toată legea*): Îți poruncesc: ia icoana și pune-o cu grijă unde a fost!
- JENICĂ: Voi face precum vă este voia, Mărite Domn! (*Se execută.*)
- URMAȘUL: Prea bine! Acum vorbește cu vecinii ăștia ai mei și află: ce le pot oferi în schimbul icoanelor? Nu-i pot lăsa să plece cu mâinile goale.
- JENICĂ: Înțeleș, Măria ta! (*Discută cu vecinii.*) Au nevoie de mâini robace, Preaînălțate! De mâini tari.
- URMAȘUL (*cade în genunchi, târându-se spre străini; îl deranjează caftanul pe care și-l dezbracă, lăsându-l pe podea; nu mai e domn*): Ale mele sunt mâini cât se poate de robace. Spune-le, Jenică, să mi le ia! Explică-le, băiatule, că nu m-au dat nicicând de sminteală. Aceste mâini butucănoase și crăpate ale mele au știut, ascultătoare, să alerge în ajutor părinților, mi-au salvat copiii de la peire în anii de foamete, au spălat, legănat și hrănit o nepoată de cum rămase orfană la trei anișori... Roagă-i, Jenică, să mi le ia! Spune-le că-i implor, băiatule!
- JENICĂ: Nu vor. Nu vezi că nu vor? Au nevoie de brațe mai tinere – ieftine și vânjoase!
- URMAȘUL (*în culmea disperării*): Sunt! Sunt vânjoase! Și cum nu se mai poate de ieftine... Nu vedeți, scumpii mei vecini, ce brațe puternice am? Luați-mi-le, rogu-vă! Nu veți regreta... (*Îi cade ușor capul în jos.*) Cu siguranță că nu veți regreta... (*Îi alunecă coroana de pe cap, rostogolindu-se pe podea. Străinii râd senini. Începe muzica. Străinii dansează, părăsind încăperea.*)
- JENICĂ (*ridică de pe podea coroana*): Nu vrei, bade, să te culci?
- URMAȘUL: Trebuie să-l aștept pe preot. De data asta, are să vină neapărat...
- JENICĂ: N-are la ce să mai vină. Ți s-a răcit soba.
- URMAȘUL (*galben*): Cum să nu vină? Cine altul îmi poate spune mie... (*Nebun de disperare.*) Că dacă a murit și a doua oară, n-are cum să învie! Auzi, băiatule? N-aaare cum! N-aaare cuuum!...

Cortină muzicală

În loc de epilog

URMAȘUL LUI ȘTEFAN-VODĂ pozează în scaun. Nepoata termină lucrul la portretul lui Ștefan cel Mare.

- NEPOATA (*văzând că Urmașul se luptă cu somnul*): Am terminat, bunule. Restul îl fac și fără matale. Mulțumesc. Să-mi trăiești mulți ani! (*Din partea Urmașului, nici o reacție.*) Auzi? Restul îl fac și singură...
- URMAȘUL (*trezit un pic din toropeală*): Mă simt așa de bine... (*Între ființă și neființă.*) Am aripi albe... și plutesc de-asupra Codrului Cosminului... Pe locurile acelea, zicea tatăl meu, a luptat arcaș în oastea lui Ștefan... străbunicul nostru... de la care mă trag și eu...

*Urmașul lui Ștefan-Vodă pare că a adormit. E gata și tabloul.
Nepoata îl privește din diferite unghiuri. E mulțumită.*

NEPOATA: Bunule! Auzi, bunule? Trezește-te, că-i gata. Vino să vezi de ce este capabilă nepoțica matală. *(Din partea Urmașului, cu capul proptit în piept, nici o mișcare. Săgetată de-o presimțire, îl apucă de-o mână, care cade înapoi pe genunchi, ca o cârpă. Tremură înnebunită.)* Bunule! Buuunule! Buuunuleee!

PREOTUL *(apărându-i în spate ca o stafie)*: Șșș!... Nu striga, fiica mea.

NEPOATA: E mooort!

PREOTUL: Știu. *(Îi închide Urmașului pleoapele.)* Nu-i tulbura sufletul. Lasă-l să se ridice în ceruri... în liniște și pace...

NEPOATA *(încă scuturată de friguri)*: Cum te-a mai așteptat el, părinte!... De ce n-ai mai venit? De ce?!

PREOTUL: Mă înspăimântau îndoielile lui, fiica mea. Îndoielile lui... Or, "dreptatea lui Dumnezeu vine prin credința în Iisus Hristos".

NEPOATA *(căzută în genunchi, la picioarele Urmașului lui Ștefan-Vodă, bocește)*: Ce putea face sărman' bunicul meu, dacă pentru el, pentru noi... această dreptate întârzie de veacuri? De veaacuri!... De veaacuuuri!...

Pălesc, grave, luminile. Răsună muzica. Apar dansând STRĂINII – acum ei sunt mai numeroși, mai descătușați în mișcări și-n frânturile de cuvinte ce le scandează victorioși. PREOTUL se retrage îngrozit, făcându-i semne iuți NEPOATEI să-l urmeze. Nepoata însă se lipește disperată de Urmaș, înlănțuindu-l cu brațele, ocrotindu-l cu propriul trup, ale cărui veșminte albe, ca prin minune lășindu-se, reușesc să-l acopere pe bunel cu "tronul" lui cu tot, topindu-se în fum albicios. Din el, imediat în clipele următoare, va apărea mormântul ULTIMULUI URMAȘ AL LUI ȘTEFAN-VODĂ, pe care tropăie frenetic Străinii.

Nu zăbavă, va apărea grăbit și JENICĂ, care, după un moment de ezitare, va intra și el în joc.

C a d e c o r t i n a

TÂRFA DE MARȚI

DRAMĂ ÎN CINCI TABLOURI

P E R S O N A J E L E

TÂRFA DE PARȚI

DĂNUȚ

TÂRFA 1

TÂRFA 2

M A M A

ATLETUL

PRIMUL TABLOU

Un apartament mobilat cu gust. Cele trei prietene, TÂRFA DE MARȚI, TÂRFA 1 și TÂRFA 2 stau la masă și beau votcă..

TÂRFA 1 (*Curtezanei*): Mai torni?

TÂRFA DE MARȚI: Torn. (*Toarnă în pahare.*)

TÂRFA 1 (*ridică paharul; Târfei de marți*): Pentru noua ta aventură!

TOATE TREI (*scandeață*): Vivat aventura! Vivat aventura! Vivat!

TÂRFA 1 (*Târfei 2*): Nu-i așa că-i un tip fain?

TÂRFA 2: Cine, Sportivul? Este. (*Ciocnește cu Târfa de marți.*) Să nu-ți scape!

TÂRFA 1: Da. Ține-l din scurt!

TÂRFA DE MARȚI: Îl țin, fără probleme.

Târfele deșartă paharele.

TÂRFA 1: E nebun după tine. Cum te-a lucrat în aceste trei nopți?

TÂRFA DE MARȚI: În aceste trei zile și trei nopți...

TÂRFA 1: Oho! A făcut față?

TÂRFA 2 (*Târfei 1*): Nu fi prea curioasă.

TÂRFA 1: Chiar sunt. Și lasă-mă-n pace! (*Târfei de marți:*) Ei?

TÂRFA DE MARȚI: N-a fost rău... Cu toate că... Având un corp țesut numai din mușchi...

TÂRFA 1: Ce vrei să spui?

TÂRFA DE MARȚI: Că mă așteptam la mai mult...

TÂRFA 2: Presimțeam eu! Mușchii aici nu contează...

TÂRFA 1 (*Târfei 2*): Invidioaso! Te bucuri? (*Târfei de marți*.) Dă-mi-l mie măcar pe-o noapte...
 TÂRFA DE MARȚI: Ți-l dau cu dragă inimă. Numai să vrea el.
 TÂRFA 2: E căsătorit?
 TÂRFA DE MARȚI: Da. Dar n-are copii. Ca și mine... (*Oftează*.)
 TÂRFA 1: Căsătorit, necăsătorit... Mi-l dai?
 TÂRFA 2 (*Târfei 1*): Cum să ți-l dea, dragă? Ai tâmpit?
 TÂRFA DE MARȚI: Vorbiți mai încet. (*Se uită la ceas*.) Trebuie să pice Viorel... (*Închide muzica*.)
 TÂRFA 2: Ce-ai să-i explici? Poate-i spui că ai fost la mine în aceste zile? (*Târfa 1 hohotește de râsună casa*.) De ce râzi ca o nebună?
 TÂRFA 1: De naivitatea ta, proasto.
 TÂRFA DE MARȚI: V-am rugat: vorbiți mai încet...
 TÂRFA 1 (*Târfei 2, în șoaptă*): Viorel știe tot despre aventurile ei. Eu te înțeleg: ești o târfă începătoare, dar reține-te...
 TÂRFA 2 (*speriată*): Deschide cineva ușa!
 TÂRFA 1: Șșș!...
 TÂRFA DE MARȚI (*iese să deschidă; de-acolo, din hol*): Așteaptă, Viorel, că-ți deschid!

Revine Târfa de marți, urmat de VIOREL.

VIOREL: Bună dimineața. (*Le privește obosit și cu o ușoară ironie pe cele trei; se așază pe canapea*.) Sărbătoriți vreun eveniment?

Târfa de marți și Târfa 1 pufnesc în răs.

TÂRFA 2: Sărbătorim ziua mea, domnu...
 VIOREL (*Târfei 2*): Felicitările mele, doamnă!
 TÂRFA 2: Domnișoară...
 VIOREL: Scuză-mă. Nu te cunosc...
 TÂRFA DE MARȚI: Nici ea nu te cunoaște. (*Târfei 2*.) Fericitul meu soț. E fotbalist. Înainte de revoluție, a jucat și în selecționată. Portar. Știi ce e portarul?
 TÂRFA 2: Păzește poarta să nu înscrie adversarii gol.
 TÂRFA DE MARȚI: Așa e. Acum păzește poarta fabricii de bere. Să nu intre hoții. (*O prezintă pe Târfa 2*.) Noua mea prietenă: virgină la treisprezece ani, acum domnișoară sub treizeci, un pic sentimentală, un pic naivă, dar gata oricând să se îndrăgostească de bărbații serioși și triști...
 TÂRFA 1 (*Târfei de marți*): Îi torn în paharul tău? (*Toarnă votcă și i-l oferă lui Viorel*.) Închină-l, Viorel, pentru sărbătorită...
 VIOREL: Fi-i norocoasă, domnișoară, și... binevenită în căminul ăsta al nostru, bântuit de fantomele fericirii! (*Bea*.)
 TÂRFA DE MARȚI (*lui Viorel*): Oprește-te.
 TÂRFA 1 (*Târfei de marți*): Dă-i o tartină.
 TÂRFA DE MARȚI (*se execută*): Pofțim, Viorel.
 VIOREL: Mulțumesc, iubito.

Cei patru mănâncă într-o liniște adâncă.

TÂRFA DE MARȚI: Dragele mele prietene, Viorel a lucrat în schimbul de noapte...

TÂRFA 2 (*se ridică*): Să ne ducem!

TÂRFA 1: Știam că nu te grăbești nicăieri?

TÂRFA 2: Trebuie să plec oricum... Mă așteaptă mama...

TÂRFA 1: Te așteaptă mama?! (*Hohotește.*)

TÂRFA 2: Domnul trebuie să se odihnească, nu?

VIOREL: Nu te deranja, domnișoară. Obişnuiesc să dorm mai târziu, după prânz... Cum v-ați distrat? Soțioara mea scumpă nu s-a plictisit în aceste trei zile?

TÂRFA 2 (*repede, speriată*): A fost la mine. A luat ore de engleză: sâmbătă, duminică... și luni!

VIOREL: Înveți engleza, dragă?

TÂRFA DE MARȚI (*după pauză*): Învăț. De ce să nu învăț?

VIOREL (*iși toarnă încă un pic de votcă*): Îmi dați voie? (*Bea. Târfei de marți:*) Corespondezi cu cineva pe internet... ori te pregătești să pleci peste hotare?

TÂRFA 1 (*văzând că Târfa de marți tace*): Nu mai corespundează cu nimeni... (*Către Târfa de marți:*) De ce taci, dragă?

TÂRFA 2: Am înțeles că... vrea să plece în Italia...

VIOREL: De ce nu învață italiana?

TÂRFA 2 (*zăpăcită*): Sau în altă țară... Ea știe mai bine...

TÂRFA 1 (*văzând-o că tace, Târfei de marți*): Spune ceva, dragă!

TÂRFA DE MARȚI: Lăsați-mă în pace.

Sună telefonul. Ridică Viorel, ascultă.

VIOREL (*Târfei de marți*): E Atletul.

TÂRFA DE MARȚI (*ia receptorul, nervoasă*): Te-am rugat să nu suni pe numărul ăsta! Gata! (*Pune receptorul.*)

Târfa 1 și Târfa 2 pornesc neliniștite spre ieșire.

VIOREL: De-acum plecați? Să vă conduc... (*Le conduce; revine.*)

Între cei doi împietrește o tăcere confuză și grea.

VIOREL: Ai fost tot cu Atletul?

TÂRFA DE MARȚI: Da...

VIOREL: Bine...

TÂRFA DE MARȚI: Atât?

VIOREL: Ce mai vrei?

TÂRFA DE MARȚI caută în garderobă; găsește; revine cu o curea și i-o dă lui Viorel; își dezvelește fundul, așezându-se în patru labe.

TÂRFA DE MARȚI: Lovește! (*Viorel stă la cumpănă.*) Lovește, ce stai?

VIOREL: Au trecut atâția ani... Nu mai vreau...

TÂRFA DE MARȚI (*continuând să stea aplecată*): Lovește-mă, ți-am spus!

VIOREL: N-ai înțeles? N-am chef.

TÂRFA DE MARȚI: Neputinciosule! Mămăligo! Pupă-mi-l dar! Ce, nu-ți amintești?

Mi-l făceai vânăt cu cureaua... Și-apoi... mi-l acopereai cu săruturi... Mi-l udai cu lacrimi... Fă-mi și acum... Pupă-mi-!...

VIOREL (*zâmbește trist*): Iaca ți-l sărut... (*Îi sărută popoul.*)

TÂRFĂ DE MARȚI (*îi smucește cureaua din mână și începe să-l lovească înnebunită*): Nevrednicule! Docilule! Prăpăditule! Căcânarule! ((*A obosit.*)) De ce nu te aperi, neghiobule? De ce nu te aperi?!... (*Cade la pământ, frântă; plânge mut, cu sughițuri; e încă cu fundul gol.*)

VIOREL (*îi ridică chiloții, blugii, acoperindu-i fundul*): Ești caraghioasă... Și jalnică...

Ridică-te. Ar fi bine să treci în dormitor. Să te culci. Ca să te refaci...

TÂRFĂ DE MARȚI: N-ai grijă. M-am refăcut ieri. Și astă noapte... (*Ridică ochii, sfidătoare.*) Iaca-ți spun, dragule, – memorizează: îi dau voie să mă pască sâmbăta și duminica, douăzeci și patru din douăzeci și patru de ore. Apoi îl trimit în mă-sa... Luni și noaptea ce urmează dorm... Mă refac... Meditez... Mai compun versuri... Iar marți dimineață mă întorc la soțiorul meu... Mă întorc la tine – odihnită, încărcată de regrete... Sunt Târfa ta de marți. De-atâția ani de-acum: sunt Târfa ta de marți, cu toate actele în regulă...

VIOREL: Bine, bine... Am mai auzit refrenul ăsta... Dar, uite, programul nu ți-l cunoșteam în detalii...

TÂRFĂ DE MARȚI: Trebuia odată și odată să-l cunoști... (*Își întoarce fața uscată, dar luminată straniu*): Măi Viorel... Descântă-mă, scumpule, să te îndrăgesc din nou!...

Farmecă-mă, vrăjește-mă! Să te iubesc tare-tare, ca în săptămâna ceea dinaintea nunții... Îți mai amintești de nopțile acelea? Doamne! Ardeam ca jăraticul când mă lipeam de tine. Amețeam, mă îmbătam, ca o nebună, de patimă! Ah, cum te doream, Viorele! Îmi ardea sufletul ca para! Mă topeam, mă scurgeam în tine, că uitam pe ce lume mă aflu...

VIOREL (*palid*): Încetează.

TÂRFĂ DE MARȚI: Am și leșinat într-o noapte, îți amintești? Când ajunsesem la orgasm... nu mai știam a câta oară... (*Râde limpede.*) Te-ai speriat, ca prostul, de m-ai scos goală-goluță în grădină... Era zăpadă, omule! În ajunul Crăciunului!...

VIOREL: Taci...

TÂRFĂ DE MARȚI: De ce să tac? Sunt amintirile mele, ce ai tu? Amintirile care mă mai gonesc încoace, între acești pereți, unde mă pândesc ochii disperării din toate ungherele...

VIOREL: "Ochii morții", ziceai.

TÂRFĂ DE MARȚI: Ochii disperării sunt mai groaznici!...

VIOREL: Poate...

TÂRFĂ DE MARȚI (*se apropie, cade în genunchi, luându-l tremurată de mâini*): Mi-e frică, Viorel... Mă terorizează, în ultima vreme, un vis... Un vis bizar, înspăimântător: o lighioană păroasă, cu ochii în flăcări, îmi smulge inima din piept... Și fuge cu ea! O ridică sus, sângerândă, și fuge, fuge cu ea pe un câmp deschis, nemărginit... Și eu, din urma ei! Alerg desculță, astupându-mi cu mâna gaura pieptului, alerg numai în cămașa de noapte... zdrobindu-mi picioarele, împiedicându-mă, târându-mă-n genunchi, înăbușindu-mă... și răcnind, de mă năpădește sângele... Nu m-ai auzit niciodată?

VIOREL: Cum pot să te aud?...

TÂRFĂ DE MARȚI: Așa e... Doamne! Are să mă nimicească...

VIOREL: Cine să te nimicească?

TÂRFĂ DE MARȚI: Visul ăsta stupid. Nu mai pot scăpa de el... (*Bate câmpii.*) Am să-mi cumpăr o cămașă albastră... O cămașă de culoarea cerului... Culoarea albastră e culoarea preferată a lui Dumnezeu, nu? Trebuie să răspingă duhurile rele... Și ar putea... – de ce nu? – să mă ajute să zbor la ceruri... Să zbor, să zbor... Și să rămână în urma mea o liniște uriașă... iar luceferii să-mi aștearnă cu lumina lor o potecă presurată cu mărgăritare... (*Pauză. Cu capul pe genunchi, pare că a ațipit. Tresare înfiorată.*) Nu m-ai chemat, Viorel? Nu mi-ai zis pe nume?

VIOREL: Nu te-am chemat. Nu ți-am zis pe nume...

TÂRFĂ DE MARȚI: De mult nu mi-ai zis pe nume... Nici o problemă. Spune-mi așa cum te-am rugat: Târfa de marți... (*Îl apucă de mână, culcându-și pe ea fruntea.*) Descântă-mă!... Farmecă-mă... Fă-mă să te îndrăgesc, să te iubesc încă o dată, măi Viorel, măi... Cu patima de la începutul dragostei noastre... Cu nebunia care m-a trădat, m-a părăsit!...

VIOREL (*moale, își eliberează mâna, trecând lângă geam.*): Ridică-te, rogu-te. Oricum, nu vreau să te compătinesc...

TÂRFĂ DE MARȚI (*se ridică înfuriată*): N-am nevoie de compătimirea ta, nesuferitule! De dragoste am nevoie...

VIOREL: Nu ți-am dat-o destulă?

TÂRFĂ DE MARȚI: Nu de dragostea ta vorbesc, prostule. Știu: mă mai iubești și acum ca un idiot. Deși... cauți să te mai ascunzi... (*Viorel strânge din umeri.*) Tu n-ai priceput, mă? N-am îngenuncheat adineauri în fața ta?

VIOREL: Și?

TÂRFĂ DE MARȚI: Și nu te rugam eu, tâmpita, să mă ajuți?...

VIOREL: Să mă iubești a doua oară?

TÂRFĂ DE MARȚI: Nu ironiza, mă. De dragostea mea am nevoie. Pentru tine. Că s-a stins... S-a călătorit! N-ai înțeles până acum, prostule? De-aceea sunt nenorocită... De-aceea alerg după himere! (*Urlă.*) După himereee! (*Azvărle în Viorel cu ce se nimerește.*)

VIOREL (*se ferește de obiectele care zboară spre el, apoi îi prinde mâinile, sărutându-i-le lacom*): Ți-a fi destul... Calmează-te...

TÂRFĂ DE MARȚI (*își smucește mâinile, țipând*): Încetează! Încetează, auzi? Nu te umili... Ucizi în mine și ce-a mai rămas... (*A reușit să-și elibereze mâinile; cu ochii închiși, ca într-un delir.*) A mai rămas oare? A mai rămas?... Nu se știe... Nu se știe deloc!...

Pauză în care se aud doar respirația Târfei de marți și bătăile pendulei. Intră MAMA. Îi privește câteva clipe în tăcere. Pune pe masă niște bucate.

MAMA (*către Viorel*): Ți-am adus să mănânci.

VIOREL: Am mâncat...

MAMA: Ai bătut-o? (*Vede sticla de votcă neterminată.*) Apoi ați sărbătorit evenimentul? (*Viorel tace.*) De ce taci?

TÂRFĂ DE MARȚI: M-a bătut, mamă...

MAMA: Să nu-mi zici mamă.

TÂRFĂ DE MARȚI: Dar cum să-ți zic? Nu m-ai născut tu?

MAMA: Mai bine nu te nașteam...

TÂRFĂ DE MARȚI: Sună ca un blestem. Nu-i bine...

MAMA: Și fără să te blestem, trăiești ca o blestemată. (*Lui Viorel:*) Am să-ți fac o ciorbă. O ciorbă cu varză. Am adus tot ce-mi trebuie. Și borș de-al meu proaspăt.

VIOREL: N-ar trebui să te deranjezi...

MAMA: Nu mă deranjez – o fac din plăcere. (*Iese la bucatărie.*)

TÂRFA DE MARȚI: Ai auzit? Nu mi-a spus așa niciodată... De ce-ai tăcut?

VIOREL: Nu mă amestec.

TÂRFA DE MARȚI: Du-te dracului! Nu m-a avut niciodată la inimă... de când m-am măritat cu tine...

VIOREL: Era nemulțumită la început. Și-a dorit un ginere bogat... Ce e rău în asta? Dar mai târziu...

TÂRFA DE MARȚI: Mai târziu, ce?

VIOREL: A început să mă trateze ca pe un fiu, iar pe tine...

TÂRFA DE MARȚI: Taci!

VIOREL: Tac.

TÂRFA DE MARȚI (*după o pauză*): Du-te de-i spune că zilele astea... n-am lipsit de-acasă...

VIOREL: Nu pot să-i spun minciuni.

TÂRFA DE MARȚI: Vai de capul tău! Nici de asta nu ești bun.

VIOREL: Nu sunt.

TÂRFA DE MARȚI: Mda... Merg să mă culc.

VIOREL: Și dacă te caută prietenele?

TÂRFA DE MARȚI: Spune-le că-s plecată...

VIOREL (*îi sare țandăra*): Iar minciuni!

TÂRFA DE MARȚI: Spune-le ce vrei. Numai să nu fiu deranjată. (*Iese în dormitor.*)

MAMA (*revine; îl privește lung și greu*): Găsește-ți și tu o femeie, Viorel maică... (*Viorel o privește cu uimire.*) O amantă, vreau să spun. Poate n-ai să te mai chinui atâta...

AL DOILEA TABLOU

Viorel, singur, citește o carte, lungit pe canapea, cu o pernă sub cap. Sună soneria la ușă – o dată, de două ori etc. Din partea lui – nici o mișcare.

VIOREL (*strigă*): Deschide, dragă! Ai cheie! (*Sunetul soneriei se repetă. Se duce să deschidă.*) O fi pierdut cheia... (*Revine cu TÂRFA 2.*)

TÂRFA 2 (*agitată, speriată*): E nenorocire, Viorel! (*Îl îmbrățișează.*) E nenorocire!

VIOREL (*jenat, o îndepărtează*): Ce e, domnișoară?

TÂRFA 2: A făcut o criză cardiacă... A dus-o Atletul în sala de reanimare. Vin de-acolo. Am vorbit cu profesorul Manciu. Dacă nu-i facem un transplant, o pierdem!

VIOREL (*pierit*): E posibil?

TÂRFA 2: Da. Dar costă douăzeci și șapte mii de euro...

VIOREL: Vai de capul meu!... (*Se apucă de cap.*) Ai vorbit cu ea?

TÂRFA 2: Da... Ne-a interzis să-ți spunem. Vrea să moară...

Intră, gâfâind, TÂRFA 1.

TÂRFA 1 (*Târfei 2*): I-ai spus?! De ce trebuia?

TÂRFA 2: Cum puteam să nu-i spun?

TÂRFA 1: Te-a rugat... Ne-a rugat cu lacrimi în ochi... Știe că n-are rost. (*Către Viorel:*)
Scuză-mă. Știe că n-ai de unde face rost de acești bani...
VIOREL (*Târfei 1*): Așteapt-o pe mama. Trebuie să vină din clipă-n clipă... Nu-i spune până nu mă
întorc. (*Târfei 2:*) Nu mă însoțești, domnișoară?

*Târfa 2 și Viorel părăsesc grăbiți încăperea. Pauză muzicală.
Se aude soneria. Târfa 1 deschide. Intră ATLETUL.*

ATLETUL: Ai ajuns de-acum? Cine mai e?
TÂRFA 1: Deocamdată, nimeni.
ATLETUL: Foarte bine! Ușa-i încuiată?
TÂRFA 1: Încuiată...
ATLETUL: Dezbracă-te, hai!
TÂRFA 1 (*il îmbrățișează*): Nu se poate, dragule... Ai fost cu ea trei nopți – nu ești sătul?
ATLETUL: Nu sunt. Tu îți cunoști mai bine meseria. Ești mai apetisantă, mai fierbinte...
(*Începe s-o dezbrace el.*)
TÂRFA 1 (*se îndepărtează*): Ți-am spus că nu se poate. Din clipă-n clipă, poate să vină maică-sa.
ATLETUL (*se repede spre ea*): Nu-i dăm drumul! Până nu terminăm...
TÂRFA 1: Ești nebun. Rabdă până ieșim de-aici...
ATLETUL: Să mergem, hai!
TÂRFA 1: Satul arde, dar baba se piaptână. Ai mai intrat la ea?
ATLETUL: Nu.
TÂRFA (*reproș*): Ți-e amantă de jumătate de an!
ATLETUL: Și ce-i din asta? Și tu-mi ești...
TÂRFA 1: Noi ne întâlnim pe ascuns... și doar de două săptămâni.
ATLETUL: Și ce dacă?
TÂRFA 1: Are nevoie de un transplant.
ATLETUL: Știu.
TÂRFA 1: În caz contrar, moare.
ATLETUL: Știu.
TÂRFA 1: Păi... dacă știi, ajut-o!
ATLETUL: O ajut...

Sună soneria. Târfa 1 deschide. Intră MAMA.

TÂRFA 1: Sunt o prietenă a ei... Confidentă.
MAMA (*rece*): Știu. Te-am mai văzut... Încă nu s-a întors?
TÂRFA 1: Nu.
MAMA: Și trebuie s-o aștept mult?
TÂRFA 1: Cred că da...
MAMA: Nu e marți?
TÂRFA 1: E marți.
MAMA: Atunci? În fiecare marți, la această oră, o găseam acasă!
TÂRFA 1: Acum nu poate...
MAMA: De ce nu poate? O reține amantul în afara programului? (*Către Atlet:*) Dumneata
cine ești?

ATLETUL: Prietenul doamnei...

MAMA: Ați venit să faceți sex în apartamentul fiicei mele? De-aceea lipsește!

TÂRFA 1: N-ați înțeles... E prietenul fiicei dumitale.

MAMA: Atletul?!

ATLETUL: Atletul...

MAMA: Și o așteptați pe ea?

TÂRFA 1: O așteptăm...

ATLETUL: N-o așteptăm...

MAMA: Asta-i bună! Pot să aflu ce se întâmplă?

ATLETUL: A avut o criză...

TÂRFA 1 (*Atletului*): Taci.

MAMA: Lasă-l să vorbească, dragă! Ce criză, de nervi?

ATLETUL: Nu. O criză cardiacă.

MAMA: Și unde e?

ATLETUL: În sala de reanimare.

MAMA (*galben*): E grav?

TÂRFA 1: Are nevoie de un transplant. Dar o ajută el...

MAMA: Așa...

ATLETUL: O ajut. În schimbul apartamentului.

MAMA: Care apartament?

ATLETUL: Unde ne găsim acum. (*Către Târfa 1:*) Dă-i lui Viorel cartea mea de vizită. Cum vine, să mă sune. V-am salutat! (*Părăsește încăperea.*)

MAMA (*împietrită, după o pauză de piatră*): Cât costă transplantul?

TÂRFA 1: Douăzeci și șapte mii de euro.

MAMA: Dumnezeu! El știe?

TÂRFA 1: Cine?

MAMA: Viorel.

TÂRFA 1: Va ști. E dus la spital. (*Sonerie de la ușă.*) Iată că s-a întors. (*Se duce să deschidă.*)

Intră VIOREL, care o salută pe Mama printr-o înclinare a capului.

MAMA (*către Viorel*): Ce ai de gând să faci, maică?

VIOREL: Să iau un împrumut din bancă...

MAMA: N-ai să poți întoarce banii... N-ai cum!

VIOREL: Știu. Au să-mi ia, până la urmă, apartamentul... Dacă aș reuși să-l vând acum...

TÂRFA 1 (*îi dă cartea de vizită*): Ți-l cumpără Atletul. A fost adineauri. A zis să-l suni.

VIOREL (*formează numărul*): Alo! Sunt eu, Viorel... Vreau să știu: îmi dai întreaga sumă?... Bine... Chiar azi... La notariatul din spatele Inspectoratului de Poliție? Bine... Peste o oră... (*Închide. E mulțumit.*) Acum, să-mi caut actele... (*Caută în sertare.*) O salvăm, mamă. Să nu te îngrijorezi. Profesorul ăsta Manciu are la activ zeci de operații de astea și n-a auzit nimeni să nu-i reușească... Chiar astăzi voi depune întreaga sumă. Iată că și amanții ăștia prind bine la ceva...

MAMA (*disperată*): Te scoate în drum Atletul ăsta, măi băiatule!

VIOREL: Nu dramatiza lucrurile, mamă. Las' că-l rog eu să mă aștepte vreo săptămână-două până închiriez o garsonieră mai ieftină la vreun cămin...

MAMA: Are să vrea ticăloasa asta – iartă-mă, Doamne! – de fiică-mea să locuiască la cămin? Într-o garsonieră nenorocită?!

TÂRFA 1: De ce vă faceți griji? Ea va locui aici...
 MAMA (*opărită*): Aici?! (*După pauză.*) Cu Atletul, vrei să spui? (*Târfa 1 tace, stingherită – a înțeles că a dat în bară.*) De unde ai tu asemenea informații?
 TÂRFA 1: N-am nici o informație. Presupun și eu...
 MAMA (*înveninată*): Presupui!
 VIOREL: Las', mamă. S-o vedem mai întâi sănătoasă...
 TÂRFA 1: Trebuie să plec. Vă las cu bine.
 VIOREL: La revedere.
 MAMA (*pufnește*): Confidenta!

TÂRFA 1 iese.

VIOREL: Trebuie să plec și eu, mamă. Sărut mâinile.
 MAMA: Dumnezeu să te ajute.

AL TREILEA TABLOU

*Același decor. ATLETUL, la radiocasetofon, ascultă știrile de dimineață.
 TÂRFA DE MARȚI își face toaleta în fața oglinzii, îngânând o melodie.*

ATLETUL: Unde naiba te mai duci?
 TÂRFA DE MARȚI: Unde am treabă.
 ATLETUL: Frigiderul ți-e plin cu de toate, ce treburi mai ai sâmbăta? (*După pauză.*) Pleci cumva la el?
 TÂRFA DE MARȚI: Să admitem...
 ATLETUL: Nu vorbi cu mine în doi peri! Eu nu ți-s Viorel.
 TÂRFA DE MARȚI: Ce vrei să spui?
 ATLETUL: Te previn: dacă te prind cu altul, o pățești rău.
 TÂRFA DE MARȚI: Cu altul! Nu te înfoi, te rog. Nu sunt nevasta lui de cununie?
 ATLETUL: Mă doare în cot a cui nevastă de cununie ești tu.
 TÂRFA DE MARȚI: Vorbești ca un oier. (*După pauză.*) Ce naiba am mai găsit eu în tine?...
 ATLETUL: Aceeași întrebare mi-o pun și eu.
 TÂRFA DE MARȚI: Uite că ne potrivim de minune! (*A terminat toaleta. Își ia poșeta.*)
 ATLETUL: Pot să știu măcar când te întorci?
 TÂRFA DE MARȚI: Vrei ziua și ora exactă?
 ATLETUL: Că nu intenționezi să dormi la el?! Are o cameră de opt metri pătrați și... un singur pat.
 TÂRFA DE MARȚI: De unde știi tu toate astea?
 ATLETUL: L-am ajutat cu transportul când și-a cărat boarfele.
 TÂRFA DE MARȚI: Da? Nu știam... Plec la țară. La bunica. N-am mai văzut-o de vreo doi-trei ani...
 ATLETUL: Și te întorci?
 TÂRFA DE MARȚI: Azi și mâine... voi lipsi cu siguranță.
 ATLETUL (*cu jumătate de gură*): Departe e satul acela? Poate... te duc eu cu mașina?
 TÂRFA DE MARȚI: Mulțumesc. Plec cu un verișor... Are nuntă la fratele său mai mic... Iată că ai toată informația!

ATLETUL: Atunci, drum bun!

TÂRFA DE MARȚI (*se apropie, îl sărută*): Pa! (*Părăsește încăperea.*)

ATLETUL (*formează numărul la telefonul mobil*): Alo! Mă auzi?... Poți să vii... Nu suna... Ușa va fi deschisă... (*Închide. Își pipăie barba.*) Trebuie să mă rad... (*Iese în baie, lăsând radiocasetofonul să transmită un program de muzică ușoară.*)

*Intră pe vârful degetelor TÂRFA 1. Nu zăbavă,
reapare cu fața săpunită ATLETUL.*

ATLETUL (*uimit de-a binelea*): Tu?! Așa de iute?

TÂRFA 1: Eram la colțul blocului. Așteptam să iasă...

ATLETUL: Știi?

TÂRFA 1: Ce?

ATLETUL: Că are să plece la bunică-sa?

TÂRFA 1: La bunică-sa? (*Prinde a hohoti ca o nebună.*)

ATLETUL: Ce ai, dragă?

TÂRFA 1 (*nu se poate opri din râs*): A plecat la bunică-sa, zici? Vai, nu mai pot!

ATLETUL (*o înșfacă de umeri, zgâlțâind-o*): Oprește-te! (*O așază cam cu de-a sila pe canapea.*) La el s-a dus?

TÂRFA 1: Care el?

ATLETUL (*urlă*): Viorel!

TÂRFA 1: Cu Viorel nu se culcă mai bine de un an. (*După pauză.*) Tu n-ai simțit nimic?

ATLETUL: Ce să simt?

TÂRFA 1: Că mai are pe cineva...

ATLETUL (*se strâmbă dureros*): Ce insinuezi?

TÂRFA 1: Insinuez? Ce naiv ești!

ATLETUL: Vorbește!

TÂRFA 1: Ești gelos, dragă? Asta-i bună!

ATLETUL: Cine e?

TÂRFA 1: Un businessman. "Mercedes"-ul lui aștepta în fața blocului.

ATLETUL: Să fi știut eu! (*Târfa 1 începe să se dezbrace.*) Ce faci?

TÂRFA 1: Nu vezi? Mă dezbrac.

ATLETUL: Stai cuminte.

TÂRFA 1: ???

ATLETUL: N-am nici un chef azi...

TÂRFA 1: Dar eu am! Nu m-ai chemat tu? (*A terminat. Se vâără în așternut. Se lipește de el.*)

Pofta vine mâncând, dragule... (*Întinde mâna spre radiocasetofon, face muzica mai tare.*)

ATLETUL: La ce-ți trebuie?

TÂRFA 1: Să n-audă vecinii. Am să țip. Cum îți place ție... Acuși te aduc eu la condiție... (*Capul Târfei 1 dispare sub plapumă. Atletul începe să geamă...*)

*În aceste clipe, ușa camerei se deschide încet. Intră neobservată
TÂRFA DE MARȚI. Se așază pe un scaun, lângă ușă.*

ATLETUL: Las-o mai moale, auzi? Că mă doare...

TÂRFA 1 (*voce înăbușită*): Mie-mi place așa... Rabdă.

ATLETUL: Nu vreau să rabd. Mă doare!... (*Geme totuși satisfăcut, strâmbându-se.*) Dățile trecute era mai altfel... Mai încet, n-auzi?
 TÂRFA DE MARȚI: Rabdă, rabdă, iubitele... Plăcerea costă!

Atletul sare îngrozit. Târfa 1 își scoate capul, țipă, acoperindu-se cu plapuma.

ATLETUL: Ce dracu' faci aici?! (*Își trage mai aproape scrumiera, aprinzându-și o țigară.*) Nu plecai la bunica?

TÂRFA 1 (*de sub plapumă*): N-are ea nici o bunică în sat...

TÂRFA DE MARȚI: Auzi? Totul știe. (*Către Târfa 1:*) Ieși, curvo, la lumină! Ți-o fi fiind rușine, nu? Ei, puține partide de sex în grup am făcut noi? (*Către Atlet:*) Nu te speria – nu suntem lesbiene. Aveam parteneri de ispravă! (*Trage plapuma de pe TÂRFA 1.*) Dacă vrei să nu te scarmăn, bagă-te sub el. lasă-l să te pască! Vreau să văd cum îi răspunzi. L-am auzit de câteva ori bolborosindu-ți în somn numele. Iese că l-ai pătruns! L-ai zguduit! Ești o târfă cu experiență, cu fler – te știu eu!

TÂRFA 1: Nu-mi atribui meritele tale... Nu te întrec.

TÂRFA DE MARȚI: Poate. Dar să spună Atletul. De ce, până la urmă, te-a preferat pe tine? Uite-l că tace. Știe el de ce tace!

TÂRFA 1: Eu nu-i fac probleme. N-am crize cardiace. Și de transplanturi n-am nevoie...

TÂRFA DE MARȚI: Nu fi despotică, prieteno. Nu-ți doresc să treci prin ce am trecut eu... (*Atletului:*) Pompeaz-o, iubitele. Arată ce poți!

ATLETUL: Du-te dracului!

TÂRFA DE MARȚI: Mă bag dar eu în așternut... (*Începe să se dezbrace.*)

ATLETUL: Ia cărați-vă, târfelor, din casa mea! Nu mai vreau să vă văd...

TÂRFA DE MARȚI: Vai, ce vulgar! Să izgonești, în maniera asta, niște doamne...

ATLETUL: Voi – doamne?! (*Hohotește negru, cu ochii închiși și cu mâinile sub cap.*) Ele sunt doamne!

TÂRFA DE MARȚI (*scoate iute din poșetă un pumnal și îl înfige fulgerător Atletului în inimă.*) Ticălosule! (*Se prăvale cu tot corpul peste pumnalul înfipt.*)

Târfa 1 țipă ca în gură de șarpe. Atletul se smucește, horcăie, prinzând văzduhul cu mâinile-i mușchioase. Ultimele convulsii, moare. Târfa de marți smulge pumnalul, ridicându-l însângerat asupra Târfei 1, care amuțește.

TÂRFA 1 (*holbându-și îngrozită ochii*): Tac! Tac! Iartă-mă... Iată am tăcut!

Liniște de plumb. Se aud doar bătăile pendulei.

TÂRFA DE MARȚI (*cu ochii pe pendulă*): Țasta e ceasul nostru... A uitat Viorel să-l ia... (*Se duce și oprește pendula.*) Gata. S-a oprit timpul. A amuțit! (*Către Târfa 1:*) Te-ai mai liniștit?

TÂRFA 1 (*tremură rău*): M-am liniștit, da...

Târfa de marți ridică de jos un ciorap de-al Atletului, bagă pumnalul într-însul, învelindu-l. Iese în hol, revenind apoi cu un sac de dormit.

TÂRFA DE MARȚI: Ajută-mă. *(Cele două femei vârbă cadavrul în sac.)* Apucă-l de picioare... Așa... Acum vino încoace. Ridică-l un pic să trag sacul... Așa... Îndoaie -i laba. Bun... Să-l ducem în hol, lângă ușă.

Femeile târâie cadavrul în hol, apoi se întorc. Urmează alte clipe de tăcere.

TÂRFA 1: Ne ducem?

TÂRFA DE MARȚI: Nu.

TÂRFA 1: De ce?

TÂRFA DE MARȚI: Ne pot vedea vecinii... Stăm până după miezul nopții. Îl scoatem... și-l ducem pe carosabil. Poate... îl va călca vreo mașină. *(Târfa 1 sloboade un geamăt.)* Ți-e milă?

TÂRFA 1: Nu știu...

TÂRFA DE MARȚI: Te mai pomenești că... erai îndrăgostită? *(Pauză.)* De ce taci?

TÂRFA 1: Ce vrei să spun?

TÂRFA DE MARȚI: Erai ori nu erai?

TÂRFA 1: Poate că eram...

TÂRFA DE MARȚI: Prostii! Noi, târfele, nu ne putem îndrăgosti.

TÂRFA 1: Dacă zici tu...

TÂRFA DE MARȚI: N-avem dreptul.

TÂRFA 1: De ce n-am avea?

TÂRFA DE MARȚI: E împotriva firii...

TÂRFA 1: Numai tu înțelegi ce spui... Băteai tu câmpii, nu-i vorbă, și-n alte dăți, dar nici prin minte nu mi-a trecut c-ai fi capabilă de așa ceva...

TÂRFA DE MARȚI: Săucid?

TÂRFA 1: Da. Să ucizi un om.

TÂRFA DE MARȚI: Nu era om. *(Pauză.)* Era un hoit.

TÂRFA 1: Doamne! Și dacă era... un hoit, cum te culcai cu el?

TÂRFA DE MARȚI: Pentru că eram... Pentru că sunt și eu un hoit.

TÂRFA 1 *(jalnică)*: Nu vorbi așa... Te rog! *(Se îndepărtează.)*

TÂRFA DE MARȚI: Ai prins frică de mine, așa?

TÂRFA 1 *(caută să se ia în mâini)*: De ce să-mi fie frică? Eu... nu ți-am făcut nici un rău.

TÂRFA DE MARȚI: Nu mi-ai făcut nici un rău? Te cordeai cu concubinul meu pe ascuns... Ticăloaso!

Târfa 1 fuge spre ieșire; Târfa de marți o ajunge din urmă, târâind-o înapoi.

TÂRFA 1 *(se zbate)*: Ți l-am cerut pe-o noapte... Ai zis că mi-l dai. Dacă vrea el, mi-l dai... Lasă-mă, că strig! Dă-mi drumul!...

TÂRFA DE MARȚI *(îi barează drumul, postându-se cu spatele în ușă)*: Vrei s-o șterpelești? Nu ți-a merge... *(Deschide poșeta, ia pumnalul.)*

TÂRFA 1 *(cade în genunchi)*: Nu mă ucide!... Fac ce-mi spui... Numai nu mă înjunghia...

TÂRFA DE MARȚI: Nu te înjunghii, proasto... Întinde mâna. Ia pumnalul... Nu tremura. Înșfacă-l bine! *(Târfa 1 se execută, scuturată de friguri.)* Fii curajoasă! *(Își desface haina de la piept, culcându-se pe canapea, cu fața în sus.)* Țintește bine și lovește-mă!

TÂRFA 1: Ești nebună... Nebună de legat! *(Aruncă jos pumnalul.)*

TÂRFA DE MARȚI *(râde strâmb, ridicându-se)*: Așa și-am crezut... Neputincioaso! Ești mult mai nevrednică decât mine.

TÂRFA 1: Sunt... Lasă-mă să plec.

TÂRFA DE MARȚI: După miezul nopții. N-am vorbit? Vrei să putrezești în pușcărie?

TÂRFA 1 (*scânțește*): N-am nici o vină... Vede Dumnezeu – nici o vină n-am!

TÂRFA DE MARȚI (*ridică pumnalul, folosindu-se de ciorap.*): Așa zici? Peste amprentele mele s-au suprapus amprentele lăbuței tale... Cum n-ai nici o vină, draga mea prietenă? Nu ești onestă. Nu l-am ucis împreună? Ce, nu-ți amintești? L-am lovit pe rând...

TÂRFA 1 (*îngrozită*): Da' cum poți tu să... (*I se oprește cuvântul în gât.*)

TÂRFA DE MARȚI: Ba nu. Când am intrat eu în casă, el zăcea de-acum mort... (*Bagă pumnalul în poșeta Târfei 1.*)

TÂRFA 1 (*pierită*): Ce faci?!

TÂRFA DE MARȚI: Ți-am înapoiat pumnalul – nu e pumnalul tău? Da, da. Era mort. Iar tu boceai, îmbrățișând cadavrul plin de sânge... Hai să strângem așternutul, să nu pătrundă sângele în canapea... (*Strânge așternutul.*) Ce stai înțepenită? Ajută-mă. (*Pauză muzicală; iese la baie; revine cu un pachet de detergenți și un spălător; spală canapeaua, covorul etc.; Târfei 1, care nu făcuse o singură mișcare:*) Ești înnebunită de frică, scumpo. Vezi, să nu nimerești la balamuc... (*Târfa 1 izbucnește în plâns.*) Vino să te îmbrățișez...

TÂRFA 1 (*se ferește, tremurând*): Nu vreau... Nu vreau!

TÂRFA DE MARȚI: Aoleu! Ce să fac eu cu tine?

TÂRFA 1: Nimic! Nu trebuie să faci nimic...

TÂRFA DE MARȚI: Bine, bine... (*După pauză.*) Nu ți-am spus ce vis straniu am avut câteva nopți de-a rândul? După ce mi-au schimbat inima? (*Târfa 1 tace.*) Se făcea că... stam culcată într-un pat alb-alb... cu Viorel alături... În fața noastră ardea, în cămin, un foc vesel și lemnele trosneau încet... Și pe neașteptate, au prins a înainta spre noi, buluc, mai mulți bărbați, ciondănindu-se: “Dă-mi să gust și eu!” striga Gigi – era patronul unei benzinării, îl știi tu... “Lasă-mi și mie o bucățică!” se ruga Vally – și pe asta îl cunoști, profesor la universitate... “Ți-a fi destul!” se repezea și businessmanul la Atlet, care... îmi mânca inima, topăind și râzând. Toți amanții mei voiau să muște din inima-mi bolnavă, pe care profesorul Manciu, extirpând-o, i-o aruncase Atletului ce pâdea la ușa întredeschisă... “Na, proștilor! Că n-are nici un gust!” le-o aruncă, în sfârșit, Atletul și toți bărbații ceia s-au repezit hulpavi la biata inima mea, sfâșiind-o...

Târfa 1 sloboade un țipăt. Târfa de marți îi astupă cu palma gura...

AL PATRULEA TABLOU

O odaie de cămin: un dulap vechi, un pat, o masă, două scaune, o noptieră cu un radiocasetofon pe ea. VIOREL curăță cartofi. Bătăi în ușă.

VIOREL: E deschis!

TÂRFA 2 (*deschide*): Pot să intru?

VIOREL (*uimit*): Domnișoara?!

TÂRFA 2: Eu sunt...

VIOREL: Cauți pe cineva?
 TÂRFA 2: Da. Pe tine. (*Intră.*)
 VIOREL (*îi oferă un scaun*): Stai aici.
 TÂRFA 2: Nu te deranjez tare?
 VIOREL: Nici un deranj. Curățam niște cartofi să-i prăjesc... Dar mai rabdă... (*Bagă cratița cu cartofii sub pat.*)

La radiocasetofon se transmite un cântec.

TÂRFA 2 (*tresare galben*): E cântecul ei! (*E neliniștită.*) Pentru tine l-a scris...

VIOREL: Pentru mine?!

TÂRFA 2: Da... Ipocrita!

VOCEA INTERPRETEI: Revină-n sufletul meu iar,
 Iubitul meu, ca-n alte dăți,
 Căci viața mi-e un felinar
 Ce mi se sfarmă în bucăți...

Pătrunde-n gândul meu sărman,
 În pieptu-mi greu, ah, ca sicriul,
 În ochiul turbure, orfan
 În cari s-a cuibărit pustiul...

VIOREL: Ce-a fost asta?

TÂRFA 2: Ți-a plăcut?

VIOREL: Eu știu? Mi-a plăcut...

TÂRFA 2: Adorabila ta soțioară ți-a consacrat acest text. Nu știai că scrie versuri?

VIOREL: Ba da. O sfătuaiam chiar să le adune într-un volum... Când era studentă, publica în reviste serioase... Dacă le-ar edita...

TÂRFA 2: Le-a editat. I-a ieșit un volum...

VIOREL: Ce vorbești?!

TÂRFA 2: Aoleu! Dacă află că ți-am spus, vai de capul meu!

VIOREL: Nu e în vânzare?

TÂRFA 2: Este. Dar semnează cu un pseudonim... și-l cunoaștem numai noi amândouă.

VIOREL: Care amândouă?

TÂRFA 2: Eu și confidenta ei – o știi...

VIOREL: Dumneata nu-i ești confidentă?

TÂRFA 2: Nu-mi spune "dumneata", că nu mă simt bine...

VIOREL: Scrie și texte pentru cântece... Nu știam.

TÂRFA 2: Are o mulțime. Colaborează cu doi compozitori. A plătit unuia trei sute de euro pentru melodia asta...

VIOREL: Da?

TÂRFA 2: Prima oară s-a transmis de ziua ta... N-ai auzit-o? Te mai pomenești că regretă...

VIOREL: Regretă?

TÂRFA 2: Că... te-a părăsit. Deși încă n-ați divorțat?

VIOREL: N-am divorțat...

TÂRFA 2: Să n-o mai lași să-ți treacă pragul. A degradat înspăimântător...

VIOREL: ???

- TÂRFA 2: E amanta unui businessman... Știe toată lumea. I-a cumpărat acela și o garsonieră... Aruncă banii în stânga și în dreapta...
- VIORREL: L-a părăsit pe Atlet?
- TÂRFA 2: Vai! Nu știi?!
- VIORREL: Ce să știu?
- TÂRFA 2: E mort! Au scris și ziarele...
- VIORREL: Mort? Ce vorbești, domnișoară?
- TÂRFA 2: Au trecut vreo trei luni de-atunci... L-au găsit pe carosabil, chiar lângă blocul lui, într-un sac de dormit.
- VIORREL: A fost asasinat?
- TÂRFA 2: Așa au scris ziarele. O fi avut conflicte cu mafia locală...
- VIORREL: Doamne Dumnezeule!...
- TÂRFA 2 (*în șoaptă*): A fost chemată și ea la cercetări... Dar businessmanul a plătit bani grei și au lăsat-o în pace...
- VIORREL: Mă înspăimânti...
- TÂRFA 2: Te mai vizitează?
- VIORREL: A fost...
- TÂRFA 2: Să n-o primești. A degradat rău. Bea mult... Se îmbată și e tot mai vulgară, mai agresivă...
- VIORREL: Biata de ea...
- TÂRFA 2: O mai compătimești? După atâtea câte ți-a făcut?!
- VIORREL (*după pauză; privește pe fereastră*): Nu te supăra, dar în cartierul ăsta umblă o mulțime de haimanale, de narcomani... Și se face noapte...
- TÂRFA 2: Nu pot pleca.
- VIORREL: Te conduc eu până la stație, dacă...
- TÂRFA 2: Nu-i nevoie să mă conduci. Trebuie să rămân.
- VIORREL: Să rămâi la mine?!
- TÂRFA 2: Ești surprins? Vine o domnișoară și-ți declară...
- VIORREL: Nu-i vorba de asta... Dar nu înțeleg...
- TÂRFA 2: Ne cunoaștem puțin – asta de deranjează? (*Viorrel tace.*) Nu poate fi un motiv.
- VIORREL: Nu locuiești în orașul nostru?
- TÂRFA 2: Ba da.
- VIORREL: Înțeleg. N-ai casă... Stai cu chirie?
- TÂRFA 2: Am apartamentul meu, dragă. Cu două camere.
- VIORREL: Da? Și l-ai dat în chirie?
- TÂRFA 2: Ce tot vorbești? De ce să-l dau în chirie?
- VIORREL: Ai pierdut cheile!
- TÂRFA 2: Auleu! (*Caută în geantă, găsește.*) Sunt cheile! Plecăm la mine?
- VIORREL: De ce să plecăm la dumn... la tine?
- TÂRFA 2: Am mai mult spațiu... Și-aș putea găti ceva gustos... Tu n-ai nici frigider?
- VIORREL: Strâng bani să-mi cumpăr...
- TÂRFA 2: Bucătăria vi-i comună?
- VIORREL: Da. Dar eu mă folosesc de reșou...
- TÂRFA 2: Și ce facem? Plecăm ori nu plecăm?
- VIORREL: Eu rămân...
- TÂRFA 2: Voi găti și la reșoul ăsta... Ai produse?
- VIORREL: Cartofi... Și niște ouă.

- TÂRFA 2: Două... sau mai multe? (*Râde înalt, copilărește.*) Las' că-i bine. Am cumpărat și eu câte ceva... (*Scoate din geantă.*) Salam... Cașcaval... Și o sticlă de coniac. Coniac bun, să știi. Pâine ai?
- VIOREL (*zăpăcit*): Da. Nu, nu... Foarte puțină...
- TÂRFA 2: Doar pentru tine. Eu nu consum. Farfurii?
- VIOREL: Am două... (*Deschide noptiera; scoate două farfurii, o furculiță, un cuțit.*) Iată toată vesela.
- TÂRFA 2: Da? E suficient. O față de masă ai?
- VIOREL: Încă n-am reușit să...
- TÂRFA 2: Dă-mi un șervețel s-o șterg.
- VIOREL: O șterg eu. (*Șterge masa.*)
- TÂRFA 2: Dar pahare?
- VIOREL: Am o cană... O singură cană. Scuză...
- TÂRFA 2: Nu pot bea coniac din cană. Poate împrumuți de la vecini?
- VIOREL: Sigur. Acuși! (*Iese.*)

Pauză muzicală. Târfa 2 taie salamul, cașcavalul, pune pe masă. Revine Viorel cu două pahare mari și o franzelă.

- TÂRFA 2: Cu paharele astea se bea vin... ori, în genere, nu se bea nimic de-o jumătate de veac...
- VIOREL: Pahare mici n-are nimeni... Am adus o franzelă!
- TÂRFA 2: Văd.
- VIOREL: Nu prăjim cartofi? Ouă?
- TÂRFA 2: Să-ți fac o omletă?
- VIOREL: La prânz tot am mâncat omletă...
- TÂRFA 2: Puțină gustare avem...
- VIOREL: Puțină? Prea destulă!
- TÂRFA 2: Torni?
- VIOREL: Vrei să bei?
- TÂRFA 2: Să bem.
- VIOREL: Eu... numai la anumite ocazii...
- TÂRFA 2: În astă seară tot e o anumită ocazie.
- VIOREL (*toarnă în pahare: lui – numai o gură, ei – paharul pe jumătate*): Pentru ce bem?
- TÂRFA 2 (*schimbă paharele*): Ești bărbat, nu?
- VIOREL: Am fost...
- TÂRFA 2: Las' că te verific eu... Pentru ce bem? Hai să bem pentru dragoste.
- VIOREL: O, nu!...
- TÂRFA 2: De ce, Viorel?
- VIOREL: Să nu vorbim despre asta... Mă întristează urât... Mă înrăiește...
- TÂRFA 2: Scuză-mă. Hai dar să bem pentru... această seară. Că s-a lăsat așteptată așa de mult...
- VIOREL: S-a lăsat așteptată? (*N-a înțeles.*) Hai, dar, pentru această seară! (*Bea coniacul dintr-o răsuflare.*) Mama ei de viață!
- TÂRFA (*bea și ea*): Mănâncă.
- VIOREL: Mănânc. (*Trage cu ochiul spre fereastră.*)
- TÂRFA 2: Ce te frământă atâta?

VIOREL: De-acum e noapte...
 TÂRFA 2: Văd.
 VIOREL: Și ce ai de gând să faci?
 TÂRFA 2: Nimic. Rămân să dorm la tine.
 VIOREL: Scuză-mă, domnișoară, dar nu înțeleg...
 TÂRFA 2: E foarte simplu de înțeles.
 VIOREL: Pentru mine, nu... Am un singur pat și...
 TÂRFA 2: Văd. Vom dormi cumva...
 VIOREL: Mai bei?
 TÂRFA 2: Un pic.
 VIOREL (*toarnă*): Eu, domnișoară, ca să fiu sincer, nu-ți înțeleg până la capăt intențiile... Deși un lucru e clar: ai motive serioase să nu părăsești căminul ăsta. Dar de ce a trebuit să te ascunzi la mine? (*După pauză.*) Măcar dacă aș avea o saltea...
 TÂRFA 2: La ce-ți trebuie?
 VIOREL: Păi... să dorm la podea...
 TÂRFA 2: Nu-i nevoie să dormi la podea...
 VIOREL (*bea; a mai prins un pic la curaj*): Domnișoară... Trebuie să înțelegi: de tare multă vreme trăiesc singur...
 TÂRFA 2: Și?
 VIOREL: ... și dacă n-am cunoscut nici o femeie...
 TÂRFA 2: Zi mai departe...
 VIOREL: ... pot eu să garantez că până mâine dimineată... am să mă pot reține și... n-am să încerc să te acostez?
 TÂRFA 2 (*râde sonor*): Eu pentru asta am venit, dragule! Să mă acostezi! Să mă dăruiesc ție toată!
 VIOREL: Vai, domnișoară!...
 TÂRFA 2 (*palpitând de dorință*): Ai încuiat ușa? Stinge lumina, că-nnebunesc! (*Începe să aștearnă iute patul. Viorel, împiedicându-se, se duce și stinge lumina.*) Cât te-am dorit eu, măi Viorel, măi!... (*Se repede lacomă, cu o mână dezbrăcându-l pe el, cu cealaltă trăgând haina de pe ea; trucarea unui început de act sexual rămâne la decizia regizorului.*)

AL CINCILEA TABLOU

*Aceeași odaie a lui Viorel. Se aude lacătul deschizându-se.
 Intră TÂRFA DE MARȚI, urmată de TÂRFA 1 și TÂRFA 2.*

TÂRFA DE MARȚI (*sarcasm*): V-ați îmbătat ca niște târfe.
 TÂRFA 1 (*beată rău*): Ca niște târfe? Bine...
 TÂRFA 2 (*e amețită, dar nu se clatină; Târfei de marți*): Eu, târfă? N-am avut onoarea să fiu salariata bordelelor din Istanbul... ca tine!
 TÂRFA DE MARȚI (*se năpustește asupra Târfei 2, lovind-o cu violență*): Dacă te mai aud... te omor! (*Tăbărăște asupra Târfei 1.*) Flească! Tu ai liorbăit! De la tine a aflat, ticăloaso?! (*Lovită cu pumnii și repezită, Târfa 1 cade pe pat, prinzându-se cu o mână de poala fustei și dezgolindu-se. Râde veninos.*) Umbli cu chiloți nespălați, zoioaso! (*Îi trage fusta, învelind-o.*) Degrabă nici gunoierii n-au să se culce cu tine.

TÂRFA 1: Au să se culce... Ai să vezi: au să se culce... (*Adoarme.*) Știu eu că... au să se culce...

TÂRFA 2 (*uitându-se atentă în jur, parcă trezindu-se*). Da' unde am venit noi?

TÂRFA DE MARȚI: La Hotelul Național... Într-o cameră de lux! (*Râde printre dinți.*) Neisprăvitul! Bouțul!

TÂRFA 2 (*își dă seama*): Viorel... Asta-i camera lui Viorel...

TÂRFA DE MARȚI (*tresare*): De unde știi tu că-i camera lui Viorel?

TÂRFA 2: Știu...

TÂRFA DE MARȚI (*o prinde de gât*): Ai mai fost aici, curvă?

TÂRFA 2: Dă-mi drumul! Dă-mi drumul, că strig... (*Se smucește, căzând peste scaune, răsturnându-le.*)

TÂRFA DE MARȚI (*îi ajută să se ridice în genunchi; apucând-o de păr cu ambele mâini*): Te-ai mârliț cu el? Spune! (*O zgâlțâie.*)

TÂRFA 2 (*țipă*): Aaa! Mă doare! Aaa!

TÂRFA DE MARȚI: Vorbește, afurisito! (*Cu o mână o trage de păr, cu cealaltă îi astupă gura.*)

Aruncându-se cu tot corpul înainte – e voinică domnișoara! – Târfa 2 o prinde de picioare pe Târfa de marți, prăvălind-o pe spate. Sare pe ea ca o fiară dezlănțuită, melițând-o cu pumnii.

TÂRFA 2: Na! Na! Na!... (*Înșfacă perna de pe pat și i-o trânteste pe față; Târfa de marți se sufocă, frământându-și picioarele; ridică perna, aruncând-o; se ridică.*) Puteam să te omor... Târfa ramolită! N-are nevoie el de tine. Nu vezi ce veștedă, ce zbârcită ești? UITĂ-TE LA MINE! (*Târfa de marți se execută.*) Acum admiră-ți mutra ta. Privește-te în oglindă! (*Târfa de marți caută cu ochii oglinda – nu găsește; Târfa 2 îi întinde oglinda ei.*) Na, uită-te! (*Târfa de marți se privește în oglindă, aranjându-și cofura.*) Ți-e destul. Așa-i că-s mai tânără decât tine? Mult mai tânără! Așa-i că-s mai frumoasă? Ești răblăjită și... sărită de pe fix. Pleacă la businessmanul tău crăcănat, mângâie-l pe burtă și citește-i versurile tale lacrimogene... Ce mai cauți aici? Nu ți-e destul cât l-ai făcut să sufere? Uite în ce mizerie l-ai adus cu transplantul tău!

TÂRFA DE MARȚI: Pe tine... ce te privește?

TÂRFA 2: Mă privește. Îl iubesc... și mă iubește.

TÂRFA DE MARȚI (*îngălbenește*): Minți! Sunt pentru el unica... N-a avut... și nici nu va avea vreodată o altă femeie...

TÂRFA 2 (*râde nervos*): Vai de capul tău! Patul ăsta a scârțâit, sireacul, sub noi... aseară, de la nouă și jumătate până azi dimineață, la cinci... L-am făcut fericit. I-am văzut ochii în lacrimi când ne-am despărțit...

TÂRFA DE MARȚI (*râde, ținându-se de burtă; se oprește brusc*): Ești o mincinoasă. Și o mincinoasă proastă, fără pic de talent. Se vede de la o poștă că minți.

TÂRFA 2: Vrei să spui că... improvizez?

TÂRFA DE MARȚI: Da. Și fără nici un har.

TÂRFA 2: Ce faci, dacă se adeverește?

TÂRFA DE MARȚI (*după o pauză fierbinte*): Dacă se adeverește, mă spânzur în fața căminului ăsta nenorocit... De arborele pe care ai să mi-l arăți tu... (*Scoate o bancnotă.*) Te duci să cumperi o șampanie și o ciocolată? Și ceva mezeluri pentru dânsul.

TÂRFA 2: Nu mai sunt valetul tău. Du-te singură.

TÂRFA DE MARȚI: Cum zici. (*Iese.*)

Pauză muzicală. Târfa 2 încearcă s-o trezească pe Târfa 1, dar fără succes. Intră VIOREL cu o sacoșă, clipind zăpăcit.

TÂRFA 2 (*i se aruncă la piept*): Ah, dragule!

VIOREL: ???

TÂRFA 2 (*e emoționată, tremură*): Suntem toate trei... Dânsa doarme – s-a îmbătat. Ea s-a dus la alimentară. Trebuie să sosească din clipă în clipă... Iartă-mă, scumpule. I-am spus de întâlnirea noastră de astă noapte... Nu mă crede. Vai de capul meu! Dacă se adeverește, zice, se spânzură. Mi-e frică... Să nu recunoști că am fost aici, rogu-te! E nebună. E orgolioasă rău. Poate să se sinucidă... Să nu recunoști!

VIOREL: Calmează-te, domnișoară. N-am ce recunoaște. N-a fost între noi nimic...

TÂRFA 2: Sigur, sigur... Așa să-i spui: n-a fost nimic... (*Pornește spre ieșire.*) Și să nu mă uiți, Viorel, bine? Dacă ai să mă uiți, am să plâng. Mult, mult de tot... (*Iese, deschizând și închizând ușa ca o condamnată.*)

VIOREL: Vrea să-i fiu devotat... (*Râde strâmb.*) Să-i fiu fidel! (*Hohotește grav și lung.*) Fidel! Mama ei de viață!...

TÂRFA 1 (*se trezește, uitându-se zăpăcită la Viorel.*): Am dormit la tine?

VIOREL: D-apoi cum!

TÂRFA 1: Am dormit... amândoi într-un pat?

VIOREL: Firește. Alt pat n-am.

TÂRFA 1: Și de ce sunt îmbrăcată?

VIOREL: Păi... N-ai vrut să te dezbraci. Ziceai că ți-e frică... să nu te violez. Că ești virgină...

TÂRFA 1 (*râde descătușat și răgușit*): Nu te prosti... Eu – virgină?

VIOREL: Așa ziceai mereu. Nu mi-ai permis măcar să-ți ajut să-ți scoți blugii...

TÂRFA 1: Serios? Scoate-mi-i acum, dragă!

VIOREL: Acum e periculos.

TÂRFA 1: De ce-i periculos? Mi-i scot eu singură! Vezi să fie ușa încuiată... (*Începe să se dezbrace.*)

VIOREL: Stai! Lăsăm pentru altă dată... (*Râde senin.*)

TÂRFA 1: De ce să lăsăm pentru altă dată? Eu vreau acum!

VIOREL: Din clipă-n clipă, îmi cade bob-sositor nevastă-mea...

TÂRFA 1: Aoleu! (*Își încheie înapoi pantalonii; meditează; zâmbește.*) Mincinosule... Am venit încoace împreună. Încep să-mi amintesc... Măi Viorel, da' tu ești poznaș, dragă! Dacă e să vorbim la serios, nu m-aș da în lături să fac cu tine o partidă de sex...

VIOREL: Mie îmi este interzis...

TÂRFA 1: Ea îți interzice?

VIOREL: Da. Din ziua primei noastre întâlniri m-am angajat, și cu afurisenie, să-i fiu devotat.

TÂRFA 1: Până la moarte! (*Râde.*)

VIOREL: Nu râde. E foarte serios.

Se întoarce Târfa de marți cu sacoșa plină.

TÂRFA DE MARȚI (*lui Viorel*): Ai venit, scumpule? (*Constată absența Târfei 2.*) A plecat târfulița...
 (*Târfei 1:*) Scoală-te, putoare! Spală-ți bine mâinile și pune masa.

VIOREL (*Târfei 1, care se execută*): Lavoarul e pe dreapta. (*Târfei de marți:*) Condoleanțe sincere, iubito... N-am știut că-i mort....

TÂRFA DE MARȚI: Lasă-mă. N-am venit să vorbim despre asta.

VIOREL: Scuză-mă.

TÂRFA DE MARȚI: Nici nu știu ce veselă ai...

VIOREL (*scoate cele două farfurii, furculița, cuțitul*): Asta-i tot.

TÂRFA DE MARȚI: Pahare?

VIOREL: Am și pahare. (*Scoate din noptieră și cele două pahare.*)

TÂRFA DE MARȚI: Îngrozitor! Din paharele astea să bem șampanie?!

VIOREL: Nu sunt ale mele. Le-am împrumutat de la vecin...

TÂRFA DE MARȚI: Și de ce n-ai adus măcar trei? (*Bănuitoare.*) De ce-ți trebuia două pahare? Cu cine ai băut?

VIOREL: Cu cine? Cu vecinul...

Revine Târfa 1. Se apucă de treabă.

TÂRFA DE MARȚI: Eu am alte informații... Dar amânăm discuția pentru altă dată. (*Zărește radiocasetofonul*): Ai vreo muzică?

VIOREL: Casetele toate au rămas la...

TÂRFA DE MARȚI: Am înțeles. Tot lucrezi în schimbul de noapte?

VIOREL: Sunt concediat. Reduceri de cadre...

TÂRFA DE MARȚI: Și ce faci?

VIOREL: Mă descurc și eu cum pot. Nu-mi fac probleme.

TÂRFA DE MARȚI: N-ai vrea să lucrezi în teatru? Îl cunosc bine pe director...

VIOREL: Ce să lucrez eu acolo?

TÂRFA DE MARȚI: Macanic de scenă, electrician... știi eu? Salariile sunt mizerabile, dar nu șomezi.

VIOREL: Mă mai gândesc...

TÂRFA DE MARȚI: Dar portar la o bancă? Plătesc foarte bine.

VIOREL: La banca businessmanului tău?

TÂRFA DE MARȚI: Ce contează?

VIOREL (*se îmbujorează: până aici ți-a fost!*): Cum de-ți permiți?! Să fiu sluga amantului tău?! Ieși... din casa mea!

TÂRFA DE MARȚI (*împietrită de uimire*): Ce-ai spus?...

VIOREL (*cu voce gătuită*): Ieșiți! Vreau să fiu singur...

TÂRFA 1: Un moment! (*Își toarnă repede un pahar; bea; mănâncă lacom, băgând într-o punguță felii de salam; Târfei de marți:*) Te-aștept la ... Știi tu unde... (*Părăsește grăbită încăperea.*)

TÂRFA DE MARȚI (*se apropie de un dulap vechi*): Aici ți-s hainele? (*Deschide; scoate cureaua de la pantaloni; i-o aruncă lui Viorel; își trage blugii; se apleacă, oferindu-și fundul gol.*) Trage! (*Viorel ezită o clipă, apoi lovește cu o furie crescândă; Târfa de marți geme, dar rabdă, cu dinții încleștați; Viorel aruncă, în sfârșit, cureaua; Târfa de marți continuă să stea în patru labe, tremurând.*): Nu mi-l săruți? (*Din partea lui Viorel – nici o reacție.*) Sărută-mi-l!...

VIOREL: Pleacă la businessmanul tău... Să ți-l pupe... Să ți-l oblojească...

- TÂRFĂ DE MARȚI (*își trage blugii, gemând*): Are să mi-l pupe... Are să mi-l oblojească! (*Se aruncă la picioarele lui Viorel, înlănțuindu-le cu mâinile; izbucnește într-un plâns descătușat care va dura mult.*)
- VIOREL: Lasă-mă... (*Încearcă să-și elibereze picioarele, dar Târfa de marți i le îmbrățișează cu disperare.*)
- TÂRFĂ DE MARȚI: Nu te las...
- VIOREL: Cătea! (*Se sperie.*)
- TÂRFĂ DE MARȚI: Sunt. Sunt o cătea... O cătea stearpă! N-am putut să-ți nasc măcar un copil...
- VIOREL: Tu n-ai nici o vină. Analizele au arătat că...
- TÂRFĂ DE MARȚI: O, nu! Tu ești sănătos... L-am plătit pe doctor să-ți spună asta. Cu bani grei...
- VIOREL: Ești groaznică. Mai mult n-ai unde coborî...
- TÂRFĂ DE MARȚI: Știu, știu!... Am coborât de mult... Până a te cunoaște pe tine...
- VIOREL: Taci. Ți-am reproșat eu vreodată că n-ai fost virgină?
- TÂRFĂ DE MARȚI: Vai, vai!.. Tu nu știi nimic... Am vrut să te cruț, Viorele... Jur! Am vrut să nu suferi... După anul trei de facultate, în vacanța de vară, am plecat și eu să câștig ceva bani... Cu încă trei colege ale mele din grupă... Erau foarte gentili cu noi, ticăloșii... Ne hrăneau numai la restaurant... Ne-au plătit drumul... Urma să le întoarcem datoria după primele două săptămâni de muncă la o cabană... (*Nu mai poate vorbi.*)
- VIOREL: Dar nu v-au făcut chelnerițe, ci târfe de bordel. Istorii cunoscute...
- TÂRFĂ DE MARȚI (*după pauză*): Nu ne-au făcut... Ne-au prefăcut... În animale docile, profitabile... (*Țipă, geme înspăimântător, smulgându-și părul.*)
- VIOREL (*îi prinde mâinile; o ia în brațe, culcând-o în pat*): Calmează-te întâi. Pe urmă ai să vorbești...
- TÂRFĂ DE MARȚI (*după o pauză*): Nu mai am ce vorbi... În ultimii ani, în loc să mă ridic, am tot coborât... Din cauza ta... Pentru că nu te mai pot iubi ca la început... Am încercat, dar nu pot!... Mi-a rămas acum... să te urăsc. (*Strigă disperată.*) Fă-mă să te urăsc, Viorele! Fă-mă să te urăsc!...
- VIOREL: Cum să te fac... să mă urăști, nenorocito?
- TÂRFĂ DE MARȚI: Sunt... Sunt o nenorocită... O, dac-ai ști ce nenorocită sunt! (*Ridică ochii plânși spre Viorel.*) Nu vrei să mă mai bați? (*Alunecă din pat, în genunchi.*) Hai, trage-mi cu picioarele! Sunt obișnuită... Am mai fost bătută așa... (*Își dezgolește pieptul în dreptul inimii.*) Trage! Dezbate-mi inima asta străină! Strivește-mi-o! O, dac-ai ști ce speranță aveam după transplantul acela! Îmi ziceam: mi-au pus o inimă mult mai tânără... Am să-l îndrăgesc numai decît pe Viorel al meu... Neapărat am să-l îndrăgesc! Am să-l mai pot iubi cu patima ceea... care mă frământa ca pe-o nebună atunci, de mult... Am să-l iubesc cu focul acela nestăvilit, mistuitor care mă devora! Și când mi-am dat seama că nu se schimbă... nu se întâmplă nimic – o pompă banală și inima asta! – deziluziile s-au năpustit asupra-mi ca o apă descătușată și turbure...
- VIOREL: Știi că poți improviza. Ridică-te.
- TÂRFĂ DE MARȚI (*se ridică, înlănțuindu-l cu brațele; se lipește strâns de el*): Nu mă izgoni... Acuși am să plec...
- VIOREL: Miroși a băutură...
- TÂRFĂ DE MARȚI: Da? Am mai băut... Știi? Inima asta a mea e a unui pușcăriaș evadat. Căzuse într-un accident... cu o mașină furată.
- VIOREL: Nu știam...

TÂRFA DE MARȚI: La început... – o, nu trebuie să știi totul! – se trezise în mine niște instincte criminale... Nu zâmbi. Adevăr grăiesc... Apoi am revenit la normal. La aceea ce-am fost întotdeauna. Numai că... o tristețe devastatoare dăduse peste mine... De n-aș fi înmormântat-o în versurile mele, m-ar fi secătuit, m-ar fi ucis...

VIOREL: Știu. Ți-am citit volumul.

TÂRFA DE MARȚI: Ai aflat?! Vasăzică, m-ai urmărit? Mă m-ai iubești, prostuțele...

VIOREL: Nu știu... Acum nu știu...

TÂRFA DE MARȚI (*îl eliberează din strânsoare; brațele-i atârnă ca niște cârpe*): Dacă nu poți să mă faci să te mai iubesc ori... să te urăsc, urăște-mă tu. Te rog din toată ini... din tot sufletul...Urăște-mă... Dacă vrei să mă mai salvezi, Viorel-scumpule. (*Strigă în culmea disperării.*) Dacă vrei să mă mai salvezi!... Dacă mai pot fi eu vreodată salvată!...

La radiocasetofon răsună cântecul, împietrindu-i.

VOCEA INTERPRETEI: Sufletul meu e-un mormânt unde zac,
Nemângâiate, tristețile lumii...
La Tine mereu îl trimit să-l împac,
Dar el coboară, o, Doamne, în hume!...

REFREN:

Iubește-mă! Urăște-mă,
Dar iartă-mă!
Primește-mă, -izgonește-mă,
Iubite, mă blestemă,
Dar iartă-mă,
Iartă-mă!

TÂRFA DE MARȚI: Ți-a plăcut? Nu te-ai întristat măcar un pic? (*Pe fundalul melodiei, pornește moale spre ieșire; ajunsă la ușă, își întoarce fața, zâmbind palid*): Mă aștepti și marțea viitoare? (*Pauză.*) Mi-a plăcut cum m-ai bătut... A fost bine. Da' tu iartă-mă, Viorel... Iart-o pe Târfa ta de marți... care este, poate, mai nefericită decât toți nefericiții lumii... (*Iese.*)

VOCEA INTERPRETEI: Sufletul meu e o rană de dor,
Ah, zi și noapte hrănind disperarea-mi!...
De dragul tău aș vrea iarăși să mor,
Să răsar, să m-aprind toată, ca zarea!

REFREN:

Iubește-mă! Urăște-mă!
Dar iartă-mă!
Primește-mă, -izgonește-mă!
Iubite, mă blestemă!
Dar iartă-mă,
Iartă-mă!

Cade cortina

A TREIA DOMNIE A LUI
ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL

FARSĂ ANTINEGRUZZIANĂ
ÎN CINCI TABLOURI ȘI UN EPILOG

PERSONAJELE

ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL	
RUCSANDA	SPANCIOC
MOȚOC	VEVERIȚĂ
STROICI	BOGDAN
ARMAȘUL	APRODUL
BOIERUL 1	BOIERUL 2
BOIEROAICA	CRONICARUL
SLUJITORUL 1	SLUJITORUL 2

CORUL DE PĂSTORI DOI MĂGARI JUCĂUȘI

TABLOUL ÎNTÂI

O poiană din Codrii Orheiului. Apar, călare pe doi măgari, ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL și vornicul BOGDAN. E lesne de înțeles: sunt obosiți rău.

LĂPUȘNEANUL (*oprește măgarul*): Tprrr! Tprrr, amărâtule!

BOGDAN: Oprim, Măria ta?

LĂPUȘNEANUL: Îhî.

BOGDAN: Am ajuns?

LĂPUȘNEANUL: Îhî. Trebuie să fie aproape...

BOGDAN (*descalcă; îl ajută și pe Lăpușneanul*) Încet, Măria ta...

Aleargă APRODUL și-i oferă lui Lăpușneanul un taburet să se așeze. Lăpușneanul se așază pe iarbă, chircindu-se.

BOGDAN: Tot te mai chinuie vătămătura, Mărite Vodă?

LĂPUȘNEANUL: Îhî.

BOGDAN (*către Aprod*): Adă, blegule, o pătură, că pământu-i rece. (*Aprodul dispare.*) Cu ce te pot ajuta, Măria ta?

LĂPUȘNEANUL: A mai rămas votcă în plosca ceea?

BOGDAN: Cum să nu rămână? (*Îl ajută să bea.*) Așa... Încă un gât... Lichidul ăsta, cum zice un derbedeu într-o comedie a lui nenea Iancu, magnetizează...

Revine Aprodul cu un țol; îl apucă pe Lăpușneanul de picioare să-l strămute, pentru a așterne țolul.

BOGDAN: Ce faci, idiotule? Cum te porți tu cu Vodă?! Dă-l încoace. (*Așterne țolul pe iarbă, alături, după care îl ajută pe Lăpușneanul să ia loc.*) Așa... (*Stă și el pe iarbă.*) Până aici a mers bine...

LĂPUȘNEANUL: Dă-mi un morcov. (*Bogdan scotocește în torba de pe măgarul său; găsește; îi dă morcovul; Lăpușneanul îl șterge de poalele hainei; ronțăie.*) Ce zici, Bogdane? Vom reuși?

BOGDAN: Negreșit, Măria ta. Poporul te așteaptă cu sufletul la gură – e flămând rău.

LĂPUȘNEANUL: Păi... eu n-am de unde-i da mâncare. Uite cu ce-mi amănesc și eu foamea...

BOGDAN: Nu-i neapărat să-i dai de mâncare, Mărite. Important e să-l îmbărbătezi, să-i tot promiți...

LĂPUȘNEANUL: Ce să-i promit?

BOGDAN: Totul. (*Pauză.*) Numai de n-ar fi inundații... De n-a bântui seceta... De vom primi ajutoare destule...

APRODUL (*intră*): Măria ta, au sosit niște boieri și roagă să-i ascuți.
LĂPUȘNEANUL: Să poftească.

Dintre arbori își fac apariția patru boieri: MOȚOC, vornicul, VEVERIȚĂ, postelnicul, SPANCIOC, spătarul, și STROICI.

BOIERII: Bine-ai venit, mărite Alexandru Vodă!
LĂPUȘNEANUL: Bine v-am găsit, boieri dumneavoastră! (*După ce-i privește, înviorat.*) Ia spune-mi, vornice Moțoace, că n-am răbdare: să fie drept ce scrie în Letopisețul său amărâțul cela de cronicar – cum îi zice, Bogdane?
BOGDAN: Grigore Ureche.
LĂPUȘNEANUL: Să fie adevărat, cum le ticluiește Ureche ăsta, că poporul nu mă vrea?

Boierii protestează cu vehemență.

MOȚOC: Dar cum se poate?! E o calomnie, Măria ta!
SPANCIOC: Da, da! O calomnie!
VEVERIȚĂ: Chiar așa. N-a avut cine-i veni de hac conțopistului cela de Ureche!
LĂPUȘNEANUL: Și ziceți că țara o duce-n pace și tihnă?
MOȚOC: N-am spus asta, doamne. Țara se frământă. Țara nu-și găsește astâmpăr așteptându-te pe Măria ta...
LĂPUȘNEANUL: Chiar așa să fie, postelnice Veveriță?
VEVERIȚĂ: O! Poate fi altfel? Ticălosul de Tomșa a împovărat țara...
LĂPUȘNEANUL: Cum poți să-i zici ticălos, de vreme ce este unsul lui Dumnezeu?
VEVERIȚĂ: Adevăratul uns e Măria ta...
MOȚOC: ... care n-ai uitat de noi și ai venit a treia oară...
SPANCIOC: ... să-ți pună poporul pe frunte coroana...
STROICI: ... și sceptrul în mîna ta bărbată întru...
BOIERII: ... mântuirea noastră!
LĂPUȘNEANUL: Frumooos! Dar ce-a zice poporul, boieri dumneavoastră, când m-a vedea că intru în țară cu zece mii de cazaci și alți mercenari de strânsură? Nu-i va trece bucuria în scârbă?
MOȚOC: Norodul nostru e îngăduitor, Măria ta...
SPANCIOC: ... și de când e sub soare, i-a plăcut să hrănească hoardele străine...
VEVERIȚĂ: ... și flămânde, Luminăția ta...
STROICI: Și cu cât sunt mai flămânde, cu atât norodul e mai activ și mai săritor la nevoie, Măria ta...
MOȚOC: Și cu cât e mai săritor norodul nostru, cu atât e mai blând și mai darnic – să fie veșnic așa, mărite Vodă!
VEVERIȚĂ: Avem un popor mioritic, iertați-mi îndrăzneala a vă explica, slăvite Vodă.
LĂPUȘNEANUL: Buuun. Dar boierii țării? Ce cred ei: îi vrea Vodă ori nu-i vrea?
MOȚOC: Dacă Măria ta nu-i vrea, ei te vor, de bună seamă! Și cu voia ori fără voia voastră, îți vom oferi domnițele cele mai frumoase...
LĂPUȘNEANUL: N-am trebuință să-mi oferiți muierile voastre! Dumneata mă știi, Moțoace, – nu sunt curvar. Adevăr vorbesc?
MOȚOC: Sfânt adevăr! Domnia ta ai fost și ești cel mai modest curvar din Țara Moldovei!

- LĂPUȘNEANUL: Am să-l găbjesc pe neisprăvitul de Jolde, am să-i cretez nasul și-am să-l trimit la mănăstire. Și-atunci... frumoasa lui Rucsanda îmi va rămâne mie... E unica progenitură din viața lui Petru Rareș și poporul are să mă aclameze auzind asemenea faptă...
- BOIERII: Să ne trăiești ani mulți și în bună pace, Măria ta!
- LĂPUȘNEANUL (*lui Spancioc, singurul care nu scandase*): De ce ai luat apă-n gură, spătare? (*Spancioc își lasă ochii în jos; tace.*) Pe dumneata te întreb, boier Spancioc.
- STROICI: Se rușinează, Măria ta...
- LĂPUȘNEANUL: De ce se rușinează, boier Stroici?
- STROICI: Are motivele lui, Domnia ta...
- LĂPUȘNEANUL: Aha! Ascundeți de mine ceva...
- STROICI: Nu că am ascunde... Vorba e că...
- SPANCIOC (*către Stroici*): Taci, mă!
- LĂPUȘNEANUL (*lui Spancioc*): Lasă-l să grăiască.
- STROICI: Vorba e că...că...
- SPANCIOC (*același joc*): Închide-ți gura, mă!
- LĂPUȘNEANUL (*lui Spancioc*): Lasă-l!
- VEVERIȚĂ: Chiar așa, lasă-l!
- MOȚOC: Lasă-l!
- APRODUL (*ceva mai de departe*): Lasă-l, *suka!*
- BOGDAN: Măria ta, să-l umflu?
- STROICI: Vorba e că... Spancioc e înamorat! (*Râde ca o nătăfleată.*)
- LĂPUȘNEANUL: De cine e înamorat, boierule?
- STROICI: De... de...
- SPANCIOC (*se repede spre Spancioc*): Taci, mă!

*Cei doi boieri se încaieră la bătaie.
Aprodul îi desparte, repezindu-i cât colo.*

- LĂPUȘNEANUL (*către Stroici*): Te întrebasesem ceva...
- MOȚOC: Nu-l supăra pe Vodă. Spune-i: de cine-i înamorat?
- VEVERIȚĂ: Chiar așa: de cine?
- BOGDAN: Măria ta, să-l umflu?
- APRODUL (*același joc*): De cine, *suka?*
- STROICI (*se bâlbâie*): De... De...
- SPANCIOC (*lui Stroici*): Te omor!
- LĂPUȘNEANUL (*bănuitor, lui Stroici*): Îți poruncesc să vorbești.
- MOȚOC: Îți poruncește.
- VEVERIȚĂ: Chiar așa, îți poruncește.
- BOGDAN: Măria ta, să-l umflu?
- STROICI: Păi... de Rucsanda!

Stupefacție. Lăpușneanul leșină.

- MOȚOC (*către Aprod*): Fugi după apă!
- STROICI (*tremură*): Dacă moare, cade vina pe mine... Ajutați-l!
- SPANCIOC (*tremură și el*): Sunt pierdut! Sunt pierdut!

MOȚOC (*lui Veveriță*): Fă-i respirație artificială.
 VEVERIȚĂ: De ce să-i fac eu? Să-i facă Spancioi.
 SPANCIOC: Să-i facă Stroici!
 STROICI (*tipă răgușit*): Să mă spurc?!

Vine legănat Aprodul. Îl stropește, pălmuindu-l, și Lăpușneanul învie.

LĂPUȘNEANUL: Unde sunt?
 MOȚOC: La hotarul Moldovei, Măria ta...
 LĂPUȘNEANUL: La hotarul Moldovei? Țara unde am mai domnit și unde miroase mereu a caș de oaie?
 VEVERIȚĂ: Chiar așa, mărite Vodă: suntem o țară de oieri – cu brânza-n puțină și cu mintea-n cur. De-aceea nu se grăbesc să ne primească în Uniunea Euro...
 LĂPUȘNEANUL (*îi face semn lui Bogdan*): Vorbele boierului ăsta răspândesc duhoare – umflă-l! (*Bogdan îl înșfacă pe Veveriță și-l târâie într-o parte; revine fără el.*) L-ai dus departe?
 BOGDAN: Întocmai, Măria ta.
 LĂPUȘNEANUL (*adulmecă aerul cu nările tremurânde*): Dar mie-mi pute! Îmi pute rău!
 APRODUL (*de lângă măgari*): S-au ușurat măgarii, Măria ta.

Se înfiripă o melodie săltăreață de dans.

LĂPUȘNEANUL (*cu mirare*): Ce se aude, boieri?
 MOȚOC: Se înveselește norodul, slăvite Vodă.
 LĂPUȘNEANUL: Parcă mi-ați spus că se frământă, că e cuprins de...?
 VEVERIȚĂ: S-a frământat. A fost cuprins până la sosirea Domniei tale. Acum se înveselește.
 SPANCIOC: Avem un popor tare jucăuș!
 LĂPUȘNEANUL (*sare în picioare*): Aha, nelegiuitule! Să-mi mărturisești – acum! degrabă! – cum de-ai avut îndrăzneala să te înamorezi de Rucsanda? (*Spancioi tace.*) Vorbește, hai!
 MOȚOC: Hai!
 VEVERIȚĂ: Chiar așa, vorbește!
 BOGDAN: Să-l umflu, Măria ta?
 APRODUL: Vorbește, *suka!*
 SPANCIOC (*scâncind*): Parcă poți, Luminăția ta, să-i poruncești inimii – când și de cine să se înamoreze.? O iubesc în mare taină... N-are să știe niciodată...
 (*Izbucnește în plâns.*)
 LĂPUȘNEANUL (*înduioșat, visător*): Frumoase vorbe... și smulse din... din...
 SPANCIOC: ... din străfundurile ființei, Măria ta.
 LĂPUȘNEANUL (*lui Spancioi*): Vei fi sfetnicul meu în probleme intime. Fii mereu în preajma mea.
 STROICI (*numai pentru Spancioi*): Și cât mai aproape de dormitorul Rucsandei...

Muzica cea săltăreață se reînfiripă cu și mai mare putere. Cei doi măgari încep să țopăie în ritmul ei.

LĂPUȘNEANUL: Privește, că vezi mai bine, Bogdane: măgarii ceia se zbânțuie ori îmi pare mie?
 BOGDAN: Nu se zbânțuie. Dansează.
 LĂPUȘNEANUL: Dansează, măgarii? Se poate? Dumneata ce zici, Moțoc?

- MOȚOC: Știu eu? Poate Divanul ăsta nou, sub oblăduirea Măriei tale, va face o lege prin care li se vor interzice măgarilor să joace în zilele lucrătoare. Și pentru că până acum n-am avut asemenea lege, măgarii, mai ales la schimbarea domnitorilor, s-au tot înveselit. Și pe lângă dâșii, am tot dus-o și noi numai în petrecere.
- LĂPUȘNEANUL (*cade pe gânduri*): Să se facă o lege? Să li se interzică să joace măgarilor? (*Lui Veveriță, care, între timp, se întorsese.*) De ce să li se interzică, boier Veveriță? Nu încălcăm drepturile omului?
- VEVERIȚĂ: Chiar așa. Să le dăm pace să joace până-or mânca căcatul de sub dâșii, Măria ta...
- LĂPUȘNEANUL: Iarăși încep să pută vorbele tale, postelnice. Dumneata n-ai nimic de spus, boier Stroici?
- STROICI: Eu sunt de părere, mărite Vodă, să-i lăsăm să joace. Cu toate că și vornicul Moțoc ar putea să aibă dreptate...
- LĂPUȘNEANUL: Vorbește mai deslușit.
- STROICI: Apoi... când joacă măgarii, și celorlalți le piere pofta să muncească...
- LĂPUȘNEANUL: Dar tu, Bogdane?
- BOGDAN: Pe cine să-l umflu, Măria ta?

Muzica devine și mai "fierbinte". Măgarii dansează și mai avan.

- LĂPUȘNEANUL (*se ridică, începe să miște din picioare în ritmul muzicii – întâi nesigur, apoi din ce în ce mai bine*): Uite că pot! (*Nebun de bucurie.*) Pot juca și eu! Mi-am amintit! Iată că mi-am amintit!

Boierii prind a dansa și ei din ce în ce mai vârtos, trântind căciulile de pământ. Și numai Aprodul se ușurează, cât se poate de calm, pe tulpina unui arbore.

TABLOUL AL DOILEA

Palatul domnesc. LĂPUȘNEANUL stă în tron și moțăie. Intră APRODUL.

- APRODUL (*il trage de mânecă*): Măria ta, nu vrei să te trezești un pic?
- LĂPUȘNEANUL (*cu somnul în glas*): Ce mai e?
- APRODUL: Apoi... iar a venit o turmă de boieri...
- LĂPUȘNEANUL: Vorbești urât. Spune-le altfel.
- APRODUL: Pot să le spun și cireadă, că nu mă supără...
- LĂPUȘNEANUL: Boierii, măi tontule, sunt temelia țării...
- APRODUL: Le încurci, Măria ta. Știe toată lumea: boierii sunt fruntea. Temelia, adică talpa, sunt ăștia... ăștia...
- LĂPUȘNEANUL: Care ăștia?
- APRODUL: Care îi hrănesc pe boieri... Le fac vinuri de soi, le ridică vile, îi aleg în Divan, fiind duși de nas ca niște proști... Așa le-ai zis și dumneata atunci când s-au răsculat și erau gata să dea foc palatului...
- LĂPUȘNEANUL (*deschide ochii*): Cum le-am zis, că nu-mi amintesc?
- APRODUL: Proști, dar mulți. O, câtă politică s-a făcut la noi pe chestia asta! Ce negliobii le-au vârat în cap copiilor din școli!

LĂPUȘNEANUL: Aiureli de-ale scriitorășilor acestora... care, ca să nu piară de foame, izvodesc fel de fel de năzdrăvănii...

După zidurile palatului e zgomot, răsună strigăte de protest.

LĂPUȘNEANUL: Se aude ceva ori îmi pare mie?

APRODUL: Se aude. V-am spus adineauri: iarăși au venit boierii.

LĂPUȘNEANUL: Ce mai vor?

APRODUL: Știi bine ce vor, Măria ta. Ce tărăcuțe mândre au, încărcate de filozofie și arte frumoase și nici o picătură de minte!

LĂPUȘNEANUL: Nu mai vreau să omor. M-am plictisit... Cheamă-l pe Spancioc să mă sfătuiască.

APRODUL: Poate... pe Bogdan?

LĂPUȘNEANUL: Nu, că îmi dă sfaturi tari. Eu aș avea nevoie de sfaturi blajine. Cheamă-l pe Spancioc.

Aprodul se execută. Intră SPANCIOC.

SPANCIOC (*se închină*): M-ai chemat, Măria ta?

LĂPUȘNEANUL: Îhî. Ești sfetnicul meu intim și s-ar cădea să fii în preajmă, când am nevoie de sfaturi, dar dumneata disperi mereu...

SPANCIOC: M-am aflat în treabă, doamne.

LĂPUȘNEANUL: Ce treabă?

SPANCIOC: S-a trezit adineauri și Doamna Măriei tale și...

LĂPUȘNEANUL: Și?

SPANCIOC: Am ajutat-o să-și pună corsetul... veșmintele, ca să poată pofti încoace...

LĂPUȘNEANUL: Dar slujnica? Putoarea ceea de slujnică ce face?

SPANCIOC: Are guturai, Măria ta. Și doamna Rucsanda are o frică de moarte de guturai. Și alte boli ale nasului...

LĂPUȘNEANUL: Bine, bine... Acum trebuie să vedem ce mai facem cu derbedeii ăștia de boieri, că tot vin și vin... M-au plictisit, sfetnice. Nu mai am nici un chef.

SPANCIOC: Te cred, Măria ta. E un lucru cu adevărat plicticos.

LĂPUȘNEANUL (*coboară din tron; se plimbă agitat*): E de nesuportat! Nu mai pot vedea în stâlpi capetele celea rânjite, capetele celea însângerate! Nu-i înțeleg: ce vor?!

APANCIOC: Să intre în istorie – asta vor.

LĂPUȘNEANUL: Să intre în istorie? Parcă așa-mi vorbeau și ei, dobitocii...

SPANCIOC: E o boală a secolului, Măria ta. Toți doresc să-și înveșnicească numele.

LĂPUȘNEANUL (*tipă subțire*): Și de ce vin la mine?!

SPANCIOC: Dar la cine să vină? Dumneata le ești Vodă.

LĂPUȘNEANUL: Și dacă?

SPANCIOC: Ți-a mers vestea de domn crud, sângeros...

LĂPUȘNEANUL: Prostii!

SPANCIOC: Și că te răfuiești fără milă cu boierii patrioți ai țării.

LĂPUȘNEANUL: Ia, nenorocire! (*Aprodului:*) Lasă-i să intre câte unul. Poate n-au înnebunit toți!

Intră BOIERUL 1 și, în aceleași clipe, pe balcon ori - variantă ideală – suspendat de-asupra scenei, apare CORUL DE PĂSTORI.

CORUL DE PĂSTORI: Ah, nebănuite,
Mereu încâlcite
Ți-s potecile, Doamneee!

BOIERUL 1 (*vine, târându-se în genunchi*): Ai milă, Măria ta! Ai milă! De-acu a treia săptămână aștept să-mi vină rândul!...

LĂPUȘNEANUL (*plictisit*): Să-ți vină rândul, la ce?

BOIERUL 1: Să mă înfățișez în fața ta, Mărite doamne, ca să-mi asculți necazul...

LĂPUȘNEANUL: Te învrăjbesc vecinii, boierule?

BOIERUL 1: Cu vecinii o duc în pace și înțelegere, Domnia ta...

LĂPUȘNEANUL: Te dușmănesc răzeșii? Se revoltă?

BOIERUL 1: Răzeșii își caută de grijile lor – n-am treabă.

LĂPUȘNEANUL: Atunci, clăcașii nu vor să-ți lucreze moșiile?

BOIERUL 1: O, nu, aș face păcate, de m-aș plânge pe ei. Sunt țărani blajini și cumiți ca oițele bătrâne, Măria ta.

LĂPUȘNEANUL (*scos din fire, țipă*): Atunci, ce vrei?!

BOIERUL 1 (*se înseninează tot*): Așa te vreau! Mânios! Răzbunător! Sunt boier de viță veche, nobilă, Măria ta... Te rog până la pământ – ia-mi capul!

LĂPUȘNEANUL (*către Spancioc*): E țicnit și ăsta.

SPANCIOC: Așa pare a fi.

LĂPUȘNEANUL: Măi boierule, eu cred că ți-a sărit o doagă. Dumneata ești de altă părere?

BOIERUL 1: Nu mi-a fost mintea nicicând atât de clară, mărite Vodă!

LĂPUȘNEANUL: Bine, boierule. Și pentru care fapte nesăbuite să poruncesc să ți se ia capul? Ai uneltit împotriva domniei?

BOIERUL 1: Nici prin minte nu mi-a trecut așa ceva, doamne!

LĂPUȘNEANUL (*către Spancioc*): Îl auzi? Pomenește a doua oară că are minte... (*Boierului 1:*) Pari a fi un boier de ispravă...

CORUL DE PĂSTORI: Bine-i ca să fii cioban
Cu ițari și cu suman
Și cu cușma brumărie
Cum se poartă-n ciobănieee!

BOIERUL 1 (*crâncen însuflețit*): Sunt mândru de norodul meu, Măria ta! Îndură-te, ia-mi capul!

LĂPUȘNEANUL: Și ce să fac eu cu capul tău?

BOIERUL 1: Poruncește să mi-l pună... să mi-l așeze frumos... (*se bâlbâie rău*) pe unul din stâlpii zidului dinspre apus al palatului, Luminăția ta, – mai sunt stâlpi liberi acolo... Iar Cronicarului de curte, Măria ta, lasă-i poruncă să mă treacă în lista... luptătorilor cu tirania...

CORUL DE PĂSTORI (*ritm cadențat*): Jos tirania! Jos tirania! Jos tirania, jos! (*Apoi pe motive populare, cu cantabilitate imnică.*)

Vin ciobanii dintre munți
Cu căciulile pe frunți,
Cu cojoacele pe dos
Și coboară toți în jos,
Oile cobor domol

Și ciobanii-n urma lor...

BOIERUL 1 (*nebun, își dezgolește înfrigurat gâtul, pieptul*): Sunt foarte mândru de mine și de norodul meu! (*Scoate din sân un pumnal și i-l întinde lui Lăpușneanul.*) Fă-mi onoarea, mărite Vodă! Taie-mi beregata cu mâna ta suverană!

LĂPUȘNEANUL: Să te omor eu? Mă confunzi cu cineva, boierule...

BOIERUL 1: Știu că poți, Măria ta! Știu bine că poți!

LĂPUȘNEANUL (*lui Spancio*): Ce ai de zis, sfetnice?

SPANCIOC: Dacă nu te mai amuză, cinstite Vodă, trimite-l în pizda mășii!

LĂPUȘNEANUL (*se uită țintă la Aprod.*)

APRODUL (*Boierului*): Ieși afară, suka! Ca să nu-ți spun ceva mai rău...

BOIERUL 1 (*în timp ce Aprodul îl îmbrânțește, târându-l spre ieșire*): Nu mă lăsa să plec întreg, Măria ta! Fie-ți milă! Vreau și eu să am parte de-o picătură de nemurire – dincolo! Dincolo! (*Dispare cu Aprodul care revine iute.*)

LĂPUȘNEANUL: Mai sunt, băiatule?

APRODUL: O tur... o gloată întreagă.

LĂPUȘNEANUL: Ce facem, boier Spancio?

SPANCIOC: Să între, poate, unul mai tânăr...

LĂPUȘNEANUL (*către Aprod*): Auzit-ai? Poftește unul mai tânăr.

Aprodul iese și revine cu BOIERUL 2 – tinerel, înalt și slăbănog.

BOIERUL2 (*se târâie în genunchi*): Măria ta! Stăpânul meu cel drag! Soarele cald al ochilor mei! Izvorul lacrimilor mele de bucurie și eternă grațitudine!

LĂPUȘNEANUL: Țsta n-o fi vreun poet? Sau vreun tânăr savant?

APRODUL: O fi absolvit și el vreo academie de-a noastră nistreană, su... că s-au înmulțit de la o vreme...

LĂPUȘNEANUL: Ce-ai de zis, sfetnice?

SPANCIOC: Vorbește neîntrebat și nereglementar Aprodul...

LĂPUȘNEANUL (*avertisment pentru Aprod*): Să știi! (*Boierului 2 care a înțepenit ca o momâie palidă:*) Mai ai ceva de spus?

BOIERUL 2 (*tresărind, urlă disperat*): Taie-mi capul, Măria ta! (*Scânțește jalnic.*) Dacă nu mi-l tai, mă spânzur, doamne... Și-am să las o scrisoare cutremurătoare... c-am fost somat de domnie să-mi schimb credința...

LĂPUȘNEANUL: Da? Și care-ți este credința, boierule, – chiar sunt curios să știu.

BOIERUL 2: Credința mea e nestrămutată, Luminăția ta! Și-am moștenit-o întreagă-întreguță de la taică-meu, pe care adineauri Aprodul l-a îmbrâncit și târâit afară ca pe-un câine, vai de el: cred în eterna perpetuare a poporului meu de păstori!

CORUL DE PĂSTORI (*cantabilitate apoteotică*):

Șapte ani am ciobănit,
De la caș n-am fost oprit.
Mâncai caș cum mâncai ceapă
Și beam zer cum aș bea apăă!

BOIERUL 2: Ah, ce dulceață mi-a umplut inima, Stăpânul meu! Sunt în stare să lupt acum cu șapte!

- LĂPUȘNEANUL (*lui Spancio*): Cu cine oare e gata ăsta să se bată?
- SPANCIOC (*Boierului 2*): Vodă dorește să fii mai explicit.
- APRODUL: Cu care șapte, su...?
- BOIERUL 2: Cu șapte găgăuți, de-o vorbă...
- LĂPUȘNEANUL (*către Spancio*): Cine sunt ăștia?
- SPANCIOC: Nu cunosc, Mărite. Să spună el.
- LĂPUȘNEANUL: Întreabă-l.
- SPANCIOC: Cine sunt găgăuții, domnule... domnule...
- BOIERUL 2 (*îi vine în ajutor*): ... domnule martir! Așa poți să-mi spui, luminate sfetnice.
- SPANCIOC: Cine-s găgăuții, domnule martir?
- BOIERUL 2: Un soi de turci ciudați care vorbesc muscălește.
- LĂPUȘNEANUL: De ce vrei să te bați cu ei? Ce rău ți-au făcut?
- BOIERUL 2: Mi-au răpit o aripă de moșie!
- LĂPUȘNEANUL: Și unde au fugit cu ea?
- BOIERUL 2 (*câteva clipe rămâne cu gura căscată*): Încă n-au fugit, Măria ta, dar... mai au timp s-o facă!
(*Luminat de o idee.*) Dacă-mi cere Patria, mă bat și cu șapte caza...
- APRODUL (*vine amenințător spre Boierul 2*): Cazaci, vrei să spui, suka?
- BOIERUL 2 (*tremură, Aprodului*): Eu ziceam: numai dacă mi-o cere Patria... Dar pentru că ea nu se încumetă să mi-o ceară...
- LĂPUȘNEANUL: Mă plictisește...
- SPANCIOC: Îl trimiți și pe ăsta-n... colo, Măria ta? (*Către Boierul 2:*) Vodă se plictisește.
Răspunde iute: pentru ce vrei să mori?
- BOIERUL 2 (*zăpăcit*): Vodă să vrea... Au rămas câțiva stâlpi liberi – am văzut azi dimineață...
- SPANCIOC: În numele cărui ideal? Luptător contra tiraniei?
- BOIERUL 2: Nu mă sperie tirania! (*Se lovește peste frunte.*) Aoleu! Ce, nu v-am spus?
(*Scandeață.*) U-ni-re, mol-do-veni!
- CORUL DE PĂSTORI: Unire, moldoveni! Unire, moldoveni! Unire, moldoveeni!
- BOIERUL 2: U-ni-re, ar-de-leni!
- CORUL DE PĂSTORI: Unire, ardeleni! Unire, ardeleni! Unire, ardeleeni!
- BOIERUL 2 (*arde de patimă*): U-ni-re, mun-teni!
- CORUL DE PĂSTORI: Unire, munteni! Unire, munteni! Uniiire! (*Continuă cu niscaiva tonalități elegiace.*)
Sî-mi puniț' la cap
Fluieraș di fag,
Sî plângî cu drag...
- BOIERUL 2 (*îmbujorat de emoții*): Auzi, Măria ta? Prin gura acestor păstori vorbește sângele
Neamului! Ascultă-i, mărite Vodă! În cântecele lor au încărunit secolele, a
încremenit eternitatea! De câte ori îi aud cântând, mă cuprinde un dor de moarte!...
- CORUL DE PĂSTORI: Fluieraș di os,
Sî plângî duios...
- BOIERUL 2: Mă auziți, strămoșii mei de sub țărâne? Așteptați-mă, dragilor, că vin! Vin! Vin!
- CORUL DE PĂSTORI: Fluieraș di soc,
Sî plângî cu foc!...
- BOIERUL 2: Curățați-vă fluierile de lutul jilav, luminat de izvoare, că vin! Să-mi cântați, după
asfințitul soarelui, doinele voastre de dor și de jale... și-am să-mi scald obrazii în
lacrimi de sânge... (*pare să plângă*), prinzând cu urechea behăitul oițelor și
hămăitul câinilor voștri credincioși...
- CORUL DE PĂSTORI: Vântul mi-a sufla,

Oile-or zbiera,
Câinii m-or urla
Și m-or căutaaa...

LĂPUȘNEANUL (*înduișat*): Am spus eu că-i poet! Poet post... Cum le zic, sfetnice, poeților ăstora noi?

SPANCIOC: Nu seamănă a poet... Cu atât mai mult, post..., Măria ta. Eu cred că e, mai degrabă, o fire lirică, cum suntem noi, românii, o fire impresionabilă. S-ar putea să fie și eseist...

LĂPUȘNEANUL: Da? Ce te face să presupui că ar putea fi eseist?

SPANCIOC: Pe lângă stilul bogat în metafore, mai are și reflecții pătrunzătoare...

BOIERUL 2 (*se repede și-i sărută poalele caftanului*): Ia-mi capul, slăvite Vodă! Dacă mai rămân în societatea asta cu moralul corupt, s-ar putea să-mi sfidez destinul mioritic!

LĂPUȘNEANUL (*Aprodului*): Să vină Armașul! (*Aprodul iese să execute; lui Spancioc:*) Curioasă făptură... De ăștia n-am prea avut, după câte îmi amintesc...

ARMAȘUL (*sosește*): La porunca Măriei tale!

LĂPUȘNEANUL: Ia-l și pe ăsta.

ARMAȘUL: Unde să-i expun căpățâna? N-am stâlpi liberi...

LĂPUȘNEANUL: Nu umbla cu șiretlicuri – mai sunt, mai sunt...

ARMAȘUL: Dar în care listă vrea?

BOIERUL 2: “Martirii Neamului”, Armașule! Cu voia Măriei sale...

ARMAȘUL: Nu ia foc.

LĂPUȘNEANUL: De ce, Armașule?

ARMAȘUL: E completată demult – de sus până jos. Mi-a spus Cronicarul.

LĂPUȘNEANUL: Să mai facă o listă.

ARMAȘUL: Nu poate. Zice: și acele completate până acum sunt false – are să ne judece tribunalul istoriei.

LĂPUȘNEANUL: În cea a trădătorilor de neam mai e loc?

BOIERUL 2: Aoleu! Nu vreau! Nu vreau! Ah, nenorocitul de mine! (*Își smulge părul din cap.*)

ARMAȘUL (*Boierului 2*): Nu te vâicări degeaba. Toate listele cu trădători s-au completat primele.

LĂPUȘNEANUL: Dar dacă nu-l trecem nici într-o listă, Armașule? (*Boierului 2:*) Nu dorești să rămâi erou necunoscut?

BOIERUL 2: Necunoscut?! Nu, Măria ta! Ai milă!

ARMAȘUL: Mai este un loc vacant, mi se pare, în lista haiducilor decapitați...

BOIERUL 2: Valeu! Nu se poate, doamne! Nu pot primi!

LĂPUȘNEANUL (*uimit*): De ce, boierule? N-au fost ei apărători ai celor mulți și obidiți?

BOIERUL 2: Scorneli ale folcloriștilor roșii, Măria ta. Au fost pungași și tâlhari de drumul mare – știe de-acum toată lumea...

LĂPUȘNEANUL: Atunci, ce facem, boier Spancioc?

SPANCIOC: I-am intrat destul în voie. Îl includem în lista cu cele mai multe locuri vacante și... finita la comedia!

LĂPUȘNEANUL: Care-i, Armașule?

ARMAȘUL: Lista donjuanilor, dar se reduce numărul lor pe zi ce trece.

LĂPUȘNEANUL: Donjuanii sunt spioni străini?

BOIERUL 2: Nu, mărite Domn... Sunt curvari! Și seduc nevestele boierilor! Rușine!

LĂPUȘNEANUL (*Armașului*): N-are mutră de curvar, dar ia-l!

BOIERUL 2 (*plânge disperat*): Of, Măria ta, nu fă asta!

LĂPUȘNEANUL (*Armașului*): Nu poate Cronicarul cela să deschidă o listă nouă, să le convină și boierilor tineri?

ARMAȘUL: Se pregătește s-o deschidă, Măria ta. Dispar donjuanii și se înmulțesc homosexualii.
 Îi spun să înceapă cu el (*gest spre Boierul 2*) lista homosexualilor.
 LĂPUȘNEANUL: Așa să fie!

Armașul îl înșfacă de subsuori pe BOIERUL 2, târâindu-l spre ieșire.

BOIERUL 2 (*se zbate, țipând ca-n gură de șarpe*): Îmi fac Neamul de rușine, Măria ta! Nu voi să mor homoxexuaaaal! Decât homoxexual, mai bine pungaș! Mai bine, bandit de drumul mare! Vreau să mor martir, mărite Vodă! Vreau să mor martiir! (*E scos din palat.*)

TABLOUL AL TREILEA

Odăile Rucsandei. BOIEROAICA aleargă întru întâmpinarea Doamnei.

BOIEROAICA (*ii barează calea*): Doamnă! Preaputernica noastră stăpână!
 RUCSANDA (*rece*): Ce-i, jupâneasă?
 BOIEROAICA: Ai milă – lasă-mă să-ți vorbesc!
 RUCSANDA: Sunt grăbită. Ce dorești?
 BOIEROAICA: Mi-e primejduită familia, frumoasă și vrednică Rucsandă! Ajută-mă să-mi salvez onoarea! (*Plânge.*)
 RUCSANDA: Curmă-ți plânsul, că mă supăr. Spune-mi: ce vrei?
 BOIEROAICA: Alaltăieri bărbatu-meu s-a întors de la curte în culmea disperării...
 RUCSANDA: Ei, și?
 BOIEROAICA: Familia noastră, Doamnă, se trage dintr-o viță veche și onorabilă, cu influență la curte...
 RUCSANDA: N-am chef să ascult povești despre onoarea familiei dumitale.
 BOIEROAICA: Iartă-mă, stăpână! Voiam să-ți spun că bărbatu-meu vine dintr-o familie...
 RUCSANDA: Destul! Ce ofense i-au fost aduse jupânului dumitale?
 BOIEROAICA: Măritul Vodă a refuzat să-i taie capul!
 RUCSANDA: Asta e... Ce vârstă are?
 BOIEROAICA: A pășit drăguțul de el peste cincizeci...
 RUCSANDA: E încă tânăr. Lasă-l să mai trăiască. De ce vrei să scapi de el?
 BOIEROAICA: Eu... să scap de el?! El dorește să scape de noi!
 RUCSANDA: Vasăzică, îl urgisiți? Îi faceți zile negre? Ha-ha-ha! Așa le trebuie ticăloșilor de bărbați!
 BOIEROAICA: Nu m-ați înțeles, Doamnă, iertată-mi fie îndrăzneala. Pentru onoarea familiei și a urmașilor ei s-a hotărât să moară bietul bărbatu-meu. Să moară ca luptător temerar!
 RUCSANDA: Ce luptător temerar? Că s-au ivit multe soiuri de temerari în ultima vreme...
 BOIEROAICA: Contra dictaturii, vrednica noastră stăpână! Contra comunismului!
 RUCSANDA: Aveți copii?
 BOIEROAICA: Avem doispezece – mulțumim Celui de Sus!
 RUCSANDA: Nu știu dacă e cazul să-i mulțumești Lui... Și ce zic copiii?
 BOIEROAICA: Cu cea mai mare nerăbdare vor să-l vadă... (*Își acoperă gura cu palma.*)
 RUCSANDA: Unde să-l vadă?

- BOIEROAICA: Pe năsălie, Doamnă! Și în stâlp, capu-i frumos – are un păr ondulat, o mândrețe nu alta! Am convenit la un sfat lărgit al familiei... Dar a fost refuzat de Vodă! Și scos afară ca un calic! Familia mi-e dezonorată, Doamnă... Salvează-mi-o!
- RUCSANDA: Nu ești prima jupâneasă care mă bate la cap cu asemenea prostii!
- BOIEROAICA (*cade în genunchi; se târâie din urma Rucsandei*): Nu sunt o jupâneasă oarecare. Avem peste patru mii de fălci de pământ gras ca untul, douăzeci de mori și oloinițe – să fie copiii sănătoși să le moștenească! Dar le mai trebuie...
- RUCSANDA: Ce le mai trebuie?
- BOIEROAICA: Un nume de tată martir, milostivă Doamnă. Roagă-l pe Vodă să-i taie capul!
- RUCSANDA: Scoală-te, târâtoare, că mi-e silă. (*Boieroaica se execută.*) De ce nu vrei să fii mândră?
- BOIEROAICA: Am să fiu, Doamnă. Degrabă am să fiu!
- RUCSANDA: Da? Când, mă rog?
- BOIEROAICA: Când am să văd capul frumos al bărbatu-meu într-un stâlp, coala sus – să știe toată lumea ce vrednic a fost! Ah, cum au să se mândrească, Doamnă, copiii mei, că au un tată martir! Numai să-l treacă, rogu-te, Cronicarul în lista respectivă...

Apare agitat APRODUL.

- RUCSANDA (*Aprodului*): Mergi de-i spune Cronicarului să poftescă la mine.
- APRODUL: Nu pot să părăsesc ușile, Doamnă. Sunt o turmă de jupânese – toate vor să dea năvală încoace!
- RUCSANDA: Turmă de jupânese... Nu sunt oițe, să le zici așa. Trebuie să-l întreb ceva pe Cronicar. Poftește-l.
- APRODUL: E ocupat, Doamnă. Sunt orele lui matinale de inspirație – n-am voie să-l deranjez.
- RUCSANDA: Îl deranjez eu!
- APRODUL: E poruncă de la Vodă...
- RUCSANDA: Fac eu ceva pe porunca lui! Încuie ușile și fă ce-ți spun!

Aprodul iese. Intră sfetnicul SPANCIOC.

- RUCSANDA (*Boieroaicei*): Așteaptă după ușă – am să te chem. (*Boieroaica iese; lui Spancio:*) Astă noapte te-am visat, iubitul...
- SPANCIOC: Da? Și ce-ți făceam în vis? (*O îmbrățișează.*)
- RUCSANDA: Poți să-mi faci ceva și-n vis?
- SPANCIOC: Tot aceea ce-ți fac, cu adevărat, peste o noapte...
- RUCSANDA: O, nu mai suport! În serile, când rămân în dormitor singură, simt că-nnebunesc!
- SPANCIOC: Ai și dumneata răbdare...
- RUCSANDA: Cât? Cât să mai rabd?!?
- SPANCIOC: Poate n-a mai întinde-o mult...
- RUCSANDA: Aoleu! Dacă-l las să moară de moarte bună, s-ar putea să mă duc eu înaintea lui! Trebuie să-i grăbim sfârșitul. Ajută-mă.
- SPANCIOC: Nu mă implica pe mine în chestia asta. (*Se îndepărtează.*) Descurcă-te singură.
- RUCSANDA: Ești un laș. Și un ipocrit, pe de-asupra. Cum m-aș mai putea încrede în declarațiile tale de amor?
- SPANCIOC: Pe mine amorul mă îndeamnă la fapte nobile, pe tine – la crimă. Așa sunteți voi, femeile...

RUCSANDA (*ironică*): La fapte nobile... Slăbește-mă, rogu-te! Ai sedus-o pe Doamna țării! O lucrezi până la cântatul cocoșilor și mai ai curaj să vorbești de noblețe!
 SPANCIOC: În primul rând, nu eu, ci Doamna țării m-a sedus pe mine. În al doilea rând...
 RUCSANDA: Eu l-am sedus?! Să-ți fie rușine!
 SPANCIOC: Șșș! Nu răcni... Vine cineva...

Intră Aprodul, urmat de CRONICAR.

CRONICARUL (*închinându-se*): La porunca dumitale, Doamnă...
 RUCSANDA (*a uitat*): Cronicarul? Ce vânt te aduce pe la noi?
 CRONICARUL: N-ai trimis?...
 RUCSANDA: Ah, da... De trimis am trimis... Dar nu-mi amintesc de ce-mi trebuiai...
 CRONICARUL: Asta-i bună!
 RUCSANDA: De ce te uimești, Cronicarule? Crezi că numai grija dumitale am?
 SPANCIOC (*îi șoptește*): Avuseși o discuție cu o jupâneasă... Așteaptă la ușă.
 RUCSANDA: Chemați-o!
 BOIEROAICA (*revine, bucurată*): Cronicarule! Ce fericită sunt, că te văd!
 CRONICARUL: Nu vă cunosc, jupâneasă...
 RUCSANDA (*către Boieroaică*): În ce listă ziceai că vrea să nimorească jupânul dumitale?
 BOIEROAICA: "Martirii Neamului", Doamnă!
 RUCSANDA: Ce-ai de zis, Cronicarule?
 CRONICARUL: Completate. Altele noi nu deschidem. I-am explicat lui Vodă: nu pot să umplu Letopisețul țării numai cu nume de falși patrioți. Ne va condamna istoria.
 RUCSANDA: O, vrei să spui, Cronicarule, că până la dumneata nu s-au mai scris letopisețe mincinoase?
 CRONICARUL: Printre adevărurile mari se mai strecurau, ici, colo, și câte un neadevăr, pe când Letopisețul nostru...
 RUCSANDA: Nu te sfii. Vorbește.
 CRONICARUL: ... va fi unul plin numai...
 RUCSANDA: Plin, cu ce?
 CRONICARUL: ...cu minciuni, cinstită Doamnă.
 RUCSANDA: Și cu amărâțul de bărbat al jupânesei ce facem? Vrea să piară martir.
 BOIEROAICA: Martir! Martir!
 CRONICARUL: Să săvârșească o faptă măreață în numele țării și începem cu el o listă de adevărați patrioți.
 BOIEROAICA (*pornită rău*): Când s-o săvârșească? Unde s-o săvârșească? Te credeam om mai deștept, Cronicarule. Avem noi o țară în numele căreia merită să mori?!
 RUCSANDA (*Boieroaicei, care scâncește*): Să-mi taci! Ce ai de spus, boier Spancioc?
 SPANCIOC: Am mai asistat eu la scene ca astea... Armașul îi vorbea Măriei sale că n-ar fi completă lista haiducilor decapitați...
 CRONICARUL: Minciuni. N-avem nici o listă a haiducilor decapitați. A pierit sămânța haiducilor.
 SPANCIOC: Sunt locuri vacante, zice Armașul, și-n lista donjuanilor.
 BOIEROAICA: Of, păcatele mele! Măcar să fi cunoscut în viața lui o umbră de muiere străină!...
 SPANCIOC (*Boieroaicei*): Nu poți garanta...
 BOIEROAICA: Ei, boierule, parcă nu i-aș cunoaște potențele! O, bicisnicul de el! (*Bocește.*)
 CRONICARUL (*Boieroaicei*): Bocești degeaba. N-am nici o listă a donjuanilor.
 RUCSANDA: Ce vrei să spui, Cronicarule?

- CRONICARUL: N-are de unde fi asemenea listă.
 SPANCIOC (*sare ars*): Cum n-are de unde?
 BOIEROAICA: Ce tot vorbești, cărturarule? E plină lumea de curvari – să mă ierte doamna...
 CRONICARUL: Trăim un veac al curvarilor, și nicidecum al donjuanilor.
 SPANCIOC (*protestează*): Nu văd nici o deosebire!
 RUCSANDA: Poate că are dreptate Cronicarul... (*Visătoare.*) Ah, unde sunt vremurile cavalerilor, cu serenada lor sub balcoane, pentru care merita să-ți arză inima?!
 SPANCIOC (*vine aproape, discret*): Doamnă, suspinele dumitale îmi provoacă profundă amărăciune... (*Cronicarului, apăsător.*) Arcașul, care duce la îndeplinire dorințele boierilor, i-a vorbit prea limpede Măriei sale că există asemenea listă, Cronicarule. Ce zăpăcești lumea?
 CRONICARUL: A fost, boier Spancioc. De donjuani falși (*îl privește lung, din cap până în picioare*). Dar tot Vodă mi-a atras atenția că la început de mileniu avem un popor cu bărbați impotenți și mi-a sugerat să nu notez asta în Letopiseț, că ne facem neamul de ocară...
 SPANCIOC: Dar lista homosexualilor?
 CRONICARUL: O avem. Ce-i adevărat e adevărat. Se completează și asta așa iute, cu nu știu, zău, dacă o fi rămas vreun loc...
 RUCSANDA (*Boieroaicei*): A rămas, a rămas... Ai auzit, jupâneasă? S-a găsit!
 BOIEROAICA (*bănuitoare*). Și homosexualii ăștia... sunt martiri?

Intră agitat Aprodul, lăsând să pătrundă țipete de afară.

- RUCSANDA: Ce se întâmplă?
 APRODUL: Nu mai pot să le țin piept, Doamnă. Dau năvală-ncoace!
 RUCSANDA: Mergi, Aprodule, și spune-le: Doamna țării pofteste pe toți jupânii lor însetați de nemurire la un mare ospăț. Și-am să-l înduplec pe Vodă să le facă pe plac...
 APRODUL: Așa le voi spune, Doamnă. (*Iese.*)
 RUCSANDA (*Boieroaicei*): Ești liberă să pleci. Fii sigură: capul jupânului dumitale va fi înfipt cu toate onorurile în rândul de sus, după cum o merită.
 BOIEROAICA (*în culmea fericirii*): Dumnezeu să te înzestreze cu toate darurile pământului, milostivă Doamnă! (*Iese.*)
 SPANCIOC (*o prinde pe Rucsanda de sâni*): Ai fost extraordinară! Poate trecem în dormitor?
 RUCSANDA: Ești nebun? Vrei să ne surprindă cineva?
 SPANCIOC (*patimă*): Te vreau! N-are să țină mult...
 RUCSANDA: Cu atât mai rău. Hai lasă, avem destul timp la noapte...
 SPANCIOC: Dacă... are să te dorească Vodă?
 RUCSANDA: Nu ți-am spus, dragă, că nu se mai trezește-n el bărbatul? Lasă-mă. Trebuie să intru la Măria sa să-i spun c-am pus la cale ospățul. Nu vezi că jupânesele îmi tulbură mereu liniștea?

Părăsesc amândoi încăperea.

Revenim în sala palatului domnesc. ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL șade în tron și moțâie. Intră RUCSANDA, se apropie, privindu-l greu.

RUCSANDA (*il zgâlțâie*): Iar faci nani?

LĂPUȘNEANUL (*nu deschide ochii*): Dumneata ești, Doamnă?

RUCSANDA: Ce Dumnezeu – nu te saturi de somn? Ce faci noaptea?

LĂPUȘNEANUL: Gândesc la treburile țării...

RUCSANDA: Da? Dar cine trebuie să le orânduiască?

LĂPUȘNEANUL: Se orânduiesc ele singure.

RUCSANDA: De-aceea de-atâta amar de vreme nu convoci Divanul?

LĂPUȘNEANUL: N-am cu cine face Divan.

RUCSANDA: Unde-ți sunt boierii?

LĂPUȘNEANUL: Jumătate dintre ei s-au sacrificat ca martiri...

RUCSANDA: Martiri falși! Dumneata le-ai făcut favorul ăsta! Dar cealaltă jumătate?

LĂPUȘNEANUL: Au ieșit în vacanță.

RUCSANDA: Buuun. Și cu cine conduci țara?

LĂPUȘNEANUL: O conduc singur.

RUCSANDA: Ha-ha! Cred că-ți este foaaarte greu?

LĂPUȘNEANUL: Sunt obosit. Lasă-mă să dorm...

RUCSANDA: Te las. Dar, mai întâi, am nevoie de niște sfaturi. Am pus la cale un ospăț, Măria ta... și-ar trebui să mă ajuți.

LĂPUȘNEANUL (*se înviorază*): Un ospăț? La ospete mă pricep!

RUCSANDA: Știu. La ospete sângeroase. La unul din ele ai căsăpît patruzeci și șapte de boieri.

LĂPUȘNEANUL: Câte nu născocesc conțopiștii ăștia de cronicari, ca să facă istoria mai atractivă?!

RUCSANDA: Doar n-ai să afirmi că nu i-ai invitat?

LĂPUȘNEANUL: I-am invitat, dar n-au venit. S-au priceput viclenii...

RUCSANDA: Ei, de data asta au să vină toți ca unul.

LĂPUȘNEANUL: De unde știi?

RUCSANDA: Știu. Cred c-au început să sosească...

LĂPUȘNEANUL (*se mișcă în tron*): Și eu ce trebuie să fac?

RUCSANDA: Să duci la împlinire câteva lucruri: să rostești primul toast...

LĂPUȘNEANUL: Să rostesc un toast? Și ce să le vorbesc? Nu mă ajunge capul... Poate-mi spui măcar cum să încep?

RUCSANDA: Ca întotdeauna. Mai întâi, îi urezi sănătate și viață lungă țarului de la Mosc... Apoi spui câteva cuvinte și pentru boierii noștri...

LĂPUȘNEANUL: Da, da. Negreșit. Pe urmă le urez sănătate și boierilor mei...

RUCSANDA: Nu-i nevoie. Nu le mai trebuie...

LĂPUȘNEANUL: Nu le mai trebuie sănătate? De ce?

RUCSANDA: Îi lășăm să se ghiftuiască și pe urmă, la porunca Măriei tale, Armașul va face semn oștenilor să le taie capetele.

LĂPUȘNEANUL: Aoleu! Nu vreau! Nu doresc vărsare de sânge! Mi-e frică!...

RUCSANDA: Lasă-mă să-ți explic...

LĂPUȘNEANUL: Nu vreau! Ți-am spus: mi-e frică...

RUCSANDA: Nu te văicări ca o muiere. Ești Vodă-n țara asta, nu?

LĂPUȘNEANUL: Dumitale, Doamnă, ți-e ușor să vorbești. Dar pe cine va cădea păcatul? Pe mine! Să vină sftnicul! Trebuie să mă sfătuiesc...

RUCSANDA (*strigă*): Chemați-l pe Spancioc!

Intră Spancioc. Se uită speriat la Rucsanda.

SPANCIOC (*Rucsandei, discret*): A aflat?

RUCSANDA (*nu-l ia în seamă*): El știe tot, Măria ta. Poți să-l întrebi ce dorești.

SPANCIOC (*perit*): Sunt vorbe, stăpâne. Minciuni...

LĂPUȘNEANUL: Ce sunt minciuni, boier Spancioc?

SPANCIOC: Tot ce-ai aflat, mărite doamne. Sunt calomnii.

LĂPUȘNEANUL: Despre ce calomnii vorbești, sftnice? Nu pricep.

RUCSANDA (*il ghiontește pe Spancioc*): Zevzecule... El nu știe, Măria ta, despre ce discutarăm. Cunoști ideea cu ospățul...

SPANCIOC: E bună ideea! Amuzantă...

LĂPUȘNEANUL: Amuzantă? Ești în toate mințile, sftnice?

SPANCIOC: Nu cred că le-ar face rău, dacă ar ospăta idioții, înainte de a li se reteza căpăținile... E o idee cât se poate de nostimă.

LĂPUȘNEANUL: Nostimă! Dumneata, primul sftnic al meu, consideri că-i nostimă! Ce-au să zică despre mine urmașii? Ba chiar urmașii urmașilor noștri?

SPANCIOC: Au să zică... Ce pot ei să zică? Că ai fost un domn înțelegător, îngăduitor...

LĂPUȘNEANUL: Ce se petrece în capul tău, boier Spancioc? Să ucizi, prin înșelăciune, la un ospăț, cei mai de frunte boieri ai țării, dumneata numești înțelegere, îngăduință?! Ești un monstru, nu sftnicul meu intim!

APRODUL (*intră*): Sosesc boierii, Măria ta!

LĂPUȘNEANUL (*arată spre Rucsanda și Spancioc*): Spune-le lor. Ei au pus la cale ospățul ăsta. Și văd că începe bine...

APRODUL: Sosesc boierii, Doamnă. (*Către Lăpușneanul:*) Măria ta poruncește să li se ia săbiile și celelalte arme?

RUCSANDA: Spune-i Armașului să-i lase înarmați precum au venit.

LĂPUȘNEANUL: Asta-i bună! Va fi o bătălie în toată legea!

Aprodul iese.

RUCSANDA: Nu va fi nici o bătălie. Va fi un ospăț îmbelșugat și pașnic, cu un deznodământ amuzant, vorba sftnicului dumitale.

LĂPUȘNEANUL (*înveselit*): Amuzant, negreșit! Sfătuieste-l numai pe Armaș să dubleze numărul ostașilor, pentru că boierii mânuiesc bine sabia și-și vor vinde scump pielea.

RUCSANDA: Nu știi ce vorbești.

SPANCIOC (*Rucsandei*): Nu ziceam că nu știe? Să-i spunem, să nu facă vreo gafă...

LĂPUȘNEANUL: Ce vă șușoțiți acolo? Aveți secrete față de Vodă al vostru, ha?

SPANCIOC: N-avem nici un fel de secrete. Vorba e că Măria ta n-a înțeles până acum de ce sunt chemați boierii la ospățul de astăzi...

LĂPUȘNEANUL: Vrei să spui, sftnice, c-aș fi tare de cap, nu?

RUCSANDA: Ha-ha-ha!

SPANCIOC: Doamne ferește, Măria ta! Distinsa Doamnă a țării n-a reușit să-ți spună că boierii vin să te roage să le iei capetele...

- LĂPUȘNEANUL: Aoleu! Toți care poftesc încoace vor să piară martiri?!
 SPANCIOC: Întocmai, Măria ta. Toți ca unul.
 LĂPUȘNEANUL: Asta-i altă căciulă, boier Spancio. De bună seamă, Doamna mea, ideea-i cât se poate de ingenioasă. Ai făcut foarte bine, că i-ai chemat pe toți. Să isprăvim cu ei într-o zi, pentru că, de o bucată de timp, nu mai pot și eu de răul lor.
 APRODUL (*intră*): Boierii și-au ocupat locurile la mese. Toată lumea îl așteaptă pe Vodă.
 LĂPUȘNEANUL: Vornicul Moțoc a sosit?
 APRODUL: Sosit, Măria ta.
 LĂPUȘNEANUL: Veveriță, postelnicul?
 APRODUL: Prezent și Domnia sa.
 LĂPUȘNEANUL: Să poftescă amândoi să ia loc lângă mine. (*Aprodul iese. Rucsanda pornește și ea spre ieșire.*) Ne părăsești, Doamna mea?
 RUCSANDA: Mă cam doare capul, Măria ta...
 LĂPUȘNEANUL: Ți-am mai spus: ai nevoie de somn, de cât mai mult somn. (*Spancio vrea și el să iasă.*) Boier Spancio?
 SPANCIOC: De mi-ar îngădui măritul Vodă...
 LĂPUȘNEANUL: O, nu! De primul meu sfetnic nu mă pot lipsi în asemenea împrejurări. Pot apărea situații dintre cele mai neprevăzute... (*Strigă.*) Să se deschidă ușile!

În avanscenă sunt aduse o masă lungă și cinci scaune, cel al Domnitorului fiind în mijloc; iau loc pe scaune, cu fața spre spectatori, în dreapta lui Vodă – MOȚOC și VEVERIȚĂ, în stânga – SPANCIOC.

- LĂPUȘNEANUL: E un scaun liber? Să poftescă și boierul Stroici. (*Răsună surlele, anunțând începerea ospățului.*) Să se toarne vinul în pahare! Să mi-l chemați pe Armaș.

STROICI urcă din sală, se închină și ia loc.

- ARMAȘUL (*se înfățișează*): Ascult, Măria ta.
 LĂPUȘNEANUL: Știi ce trebuie să faci?
 ARMAȘUL: Am primit instrucțiuni de la Doamna, stăpâne.
 LĂPUȘNEANUL: Să fii atent. Când îți voi face semn...
 ARMAȘUL: Nu, Mărite doamne. Voi purcede la tăierea capetelor când voi fi rugat s-o fac...
 LĂPUȘNEANUL: De cine rugat, Armașule?
 ARMAȘUL: De boieri, Măria ta. Așa mi-a poruncit Doamna.
 LĂPUȘNEANUL: Asta-i bună! Dar mie mi-a spus... Dar să nu-i lași să se ghiftuiască prea tare și nici să consume prea mult vin... E de Odobești și-i spre terminate... (*Ia paharul.*) Cinstiți boieri dumneavoastră! (*În sală se face liniște.*) Știți bine că ați fost poftiți încoace de vrednica mea Doamnă, care, milostivă cum e, și-a aplecat urechea la rugămințile jupâneselor voastre...
 VOCI: Să trăiască Doamna Rucsanda!
 Să trăiască Doamna Țării Moldovei!

Răsună urale prelungi.

- SPANCIOC (*îi șoptește la ureche*): Doamna m-a rugat, Măria ta, să-ți spun să vorbești cât mai scurt...
 LĂPUȘNEANUL (*își continuă toastul*): Mi s-au închinat și mie destui boieri – poate prea destui – boieri de viță

veche și, mai mulți, boieri de viță nouă și, martor mi-e Dumnezeu, prea puțini au plecat de la palat cu capetele pe umeri... Ce să-i faci, trăim un veac dificil – toată lumea e însetată de glorie, iar bărbații, așa bicisnici și nostalgici cum sunt, râvnesc nemurirea...

SPANCIOC (*îi suflă în ureche*): Doamna m-a rugat, Măria ta, să nu-i descurajezi cu vreo vorbă prea aspră, că s-or mai răzgândi...

LĂPUȘNEANUL: Dar cugetul îmi spune: toți care v-ați adunat aci sunteți boieri de ispravă!

VOCE: Să ne trăiești ani mulți, Măria ta!

VOCE: Ani mulți și victorioși!

VOCE: Trăiască măritul nostru Vodă!

Ovații prelungi în sală.

LĂPUȘNEANUL (*se înduioșează*). Știți prea bine, cinstiți boieri, că vă iubesc pe toți ca pe frații mei. Dorința voastră de a rămâne în analele istoriei ca martiri ai Neamului îmi este apropiată și mie. Dar tot bine cunoașteți că listele cu pricina au fost completate cu numele boierilor, capetele cărora atât de onorabil încoronează acum zidurile cetății mele de scaun...

SPANCIOC (*îi șoptește mai grav*): Doamna i-a poruncit Cronicarului: mai deschidem o listă “Patrioți falși”...

STROICI (*care a tras cu urechea*): Nu se poate! Trădare! Eu refuz să mă sacrific!

MOȚOC: Taci, boier Stroici.

VEVERIȚĂ: Chiar așa, taci.

STROICI: Și am s-o fac în văzul tuturor!

SPANCIOC: Taci, mă. Vrei s-o pățești?

APRODUL (*ceva mai de departe*): Taci, *suka!*

LĂPUȘNEANUL: Lăsați-l, boieri. (*Celor din sală:*) Iar eu, pentru că vă doresc numai binele, vin cu o propunere. Acceptând-o, veți lăsa un nume bun urmașilor voștri...

VOCE: Nu ne întinde o capcană Vodă?

VOCE: Care-i propunerea?

VOCE: Lasă-l s-o facă!

VOCE: S-o auzim!

SPANCIOC: Măria ta, vezi bine ce faci...

LĂPUȘNEANUL: Renunțați, boieri, la proasta idee ce v-a adus aici!

Zgomot. Proteste violente în sală.

VOCE: Cum să renunțăm – se poate?!

VOCE: V-am spus că-i o capcană!

MOȚOC (*lui Spancioc*): I-a pus pe jărat. Întreprinde ceva...

VEVERIȚA (*lui Moțoc*): Ce-are să fie acum, vornice? (*Tremură.*)

SPANCIOC (*palid*): Doamna... ce-a zice, mărite Vodă?

VOCE: Și dacă renunțăm, ce facem?

VOCE: Ce nume le lăsăm copiilor noștri?

VOCE: Unde să ne acoperim de glorie?

VOCE: De ce nu ne trimiți în războaie?

VOCE: De ce nu ne calcă nimeni hotarele?

LĂPUȘNEANUL: Văd că sunteți însetați de glorie, viteji boieri dumneavoastră, dar mai mult cu vorba, decât cu fapta. Ne-au mai călcat dușmanii din afară hotarele, dar recunoașteți sincer: mulți dintre domniile voastre s-au grăbit să pună mâna pe sabie? (*În sală se lasă tăcere adâncă.*) De-

aceea închin și eu țara cui mă ocrotește și... mă jupește. Așa că vă propun vouă: renunțați la hotărârea voastră și atunci... (*Își bea paharul, se clatină, galben, aplecându-și ochii.*)

VOCE: Atunci ce va fi, Măria ta?
 VOCE: Vorbește odată, Vodă!
 VOCE: Să renunțăm, dacă zice Vodă!

*Strigăte, șuierături. Intră grăbită RUCSANDA.
 În întâmpinarea ei aleargă ARMAȘUL.*

ARMAȘUL: Nu se mai poate face nimic, Doamnă! Boierii nu mai vor să se sacrifice. Au renunțat...
 RUCSANDA (*crunt*): Poruncesc să li se taie capetele! Haide, iute!
 ARMAȘUL: Dar cu...boierii de lângă Vodă ce facem?
 RUCSANDA: Să fie lăsați în pace. (*Iese.*)
 ARMAȘUL (*răcnește din toate baierale*): Spintecați-i, băieți! Nici un jupân să nu scape!

*Calvarul luptei dintre ostași și boieri sparge auzul:
 icnete înăbușite, răcnete, zângănit de săbii etc.*

MOȚOC: Cum crezi, Măria ta: a făcut bine Doamna că a pus oștenii să-i nimicească?
 LĂPUȘNEANUL: Asta voiam să fac și eu, dar nu mi-a ajuns curaj...
 MOȚOC: Nu vi-e jale de boieri, doamne? Sunt așa de tineri...
 LĂPUȘNEANUL: Ferice de dâșii, Moțoace! Vor pieri ca luptători contra tiraniei – adevărați eroi ai Neamului!
 STROICI: Eu tot am venit să mă sacrific pentru Neam, Măria ta. De ce nu mă atacă nimeni? Vreau să mi se taie capul!
 LĂPUȘNEANUL: Stai liniștit, băiatule. La anii tăi nu trebuie să-ți dorești să mori...
 STROICI (*se frământă*): Și ei sunt tineri, dar vor pieri martiri!
 LĂPUȘNEANUL: Am zis: ferice de dâșii! Ei nu vor mai împuți letopisețele țării cu numele lor de patrioți falși. Uite cum se bat!
 VEVERIȚĂ (*lui Moțoc*): Dar noi? De ce noi nu suntem luați în seamă?
 MOȚOC: Întrebă-l pe Vodă – de ce mă întreb pe mine?
 STROICI (*îngenunchează în fața lui Lăpușneanul*): Măria ta, fie-ți milă! Poruncește Armașului să dea cu sabia în mine! Eu n-am mai puține merite (*arată spre boierii din sală*) ca dâșii...
 VEVERIȚĂ: Auzi, Moțoace? El are merite!
 MOȚOC: Mucosul!

Lăpușneanul se plimbă cu mâinile la spate, savurând efectele luptei.

STROICI (*târându-se în genunchi*): E poate... unica șansă pentru mine... Ajută-mă, Măria ta!
 VEVERIȚĂ (*nu rezistă; cade în genunchi și el, dându-l la o parte pe Stroici*): Eu am îmbătrânit în slujba acestei țări, stăpânul meu! Sunt oare mai nevrednic decât tinerii aceia care se bat acum ca nebunii cu oștenii tăi?!
 LĂPUȘNEANUL: Dar ce-ar trebui să facă ei acum, boier Veveriță, dacă sunt atacați?
 VEVERIȚĂ: Să-și plece smeriți capetele sub tăișul sabiei, mărite Vodă!
 LĂPUȘNEANUL: Nu înțelegei dumneata nimic, boier Veveriță...
 VEVERIȚĂ: Ei sfidează porunca preamiloștivei tale Doamne!

- LĂPUȘNEANUL: Ei sfidează, boierule, destinul poporului nostru mioritic. (*Privește cu admirație în sală*): Cu câtă disperare se bat boierii noștri! Zău, îmi place!
- STROICI (*aprins*): Am să-mi vâr eu singur capul sub sabie! (*Dispare în direcția vacarmului.*)
- VEVERIȚĂ (*imploră*): Îndură-te, doamne: vreau și eu să mor martir!
- MOȚOC (*îi tremură barba; gata și el să se arunce la picioarele lui Lăpușneanul, dar totuși nu se decide; se bâlbâie rău*): Mă-mă-măria ta... Eu cre-cred că... me-me-merit mai mult...
- ARMAȘUL (*apare, împiedicându-se*): Măria ta! Boierii mi-au hăcuit toți flăcăii!...
- LĂPUȘNEANUL (*înseninat*): Frumoasă veste!
- ARMAȘUL: Și eu ce fac?!
- LĂPUȘNEANUL: Ia oștenii din garda mea și strânge leșurile. Vezi: câți boieri au căzut în luptă și vino degrabă și-mi spune. (*Armașul iese.*) Ce bătălie! (*Îi strălucesc ochii, e transfigurat.*) Câtă iscusință! Câtă bravură!
- VEVERIȚĂ (*lui Moțoc*): Boierii noștri, domnule, știi a mânuși sabia!
- MOȚOC: Ce păcat, Măria ta, că nu ne-ai poruncit să intrăm și noi în luptă!
- VEVERIȚĂ: Chiar așa, ce păcat! Le-am fi arătat noi slăbănogilor de cazaci!
- LĂPUȘNEANUL: Cât curaj! Ce spirit de sacrificiu!
- VEVERIȚĂ: Boierilor noștri, domnule, dacă le calci pe coadă...
- MOȚOC: ... se transformă în lei! (*Discret, lui Veveriță:*) Ia uită-te la sfetnicul nostru – parcă s-a scăpat în scăldătoare...
- VEVERIȚĂ (*în șoaptă*): E supărat rău. N-a ieșit pe-a Rucsandei...
- MOȚOC: Asta-i. Mititelul... Dacă nu-l mai primește în așternut?
- VEVERIȚĂ: Are să-l primească. Dispun de informații: Rucsanda e înnebunită – sfetnicul e un mare meșter la pupat...
- MOȚOC: ... ghiocul?
- VEVERIȚĂ: Firește.

Revine, gâfâind, ARMAȘUL.

- LĂPUȘNEANUL: Ei?
- ARMAȘUL: Un singur boier a pierit, Măria ta.
- LĂPUȘNEANUL: Cine?
- ARMAȘUL: Boierul Stroici.
- LĂPUȘNEANUL: Căcănarul! N-a căzut în încăierare, Armașule. S-a băgat în luptă cu mâinile în cur. A vrut să piară martir zevzecul! Da... A fost un zevzec, așa-i, Moțoace?
- MOȚOC: Un zevzec, la sigur!
- LĂPUȘNEANUL: Dumneata ce zici, postelnice?
- VEVERIȚĂ: Și zevzec, și căcănar, Măria ta.
- ARMAȘUL: Și cu cadavrele ce fac, doamne?
- LĂPUȘNEANUL: Aruncă-le la câini, Armașule, că degeaba și-au mâncat până acum solda!

TABLOUL AL CINCILEA

Același decor, la care s-a mai adăugat o masă de scris. LĂPUȘNEANUL, cu pana în mână, scrie concentrat. Intră spătarul SPANCIOC.

- SPANCIOC: Ce faci, Măria ta?
 LĂPUȘNEANUL (*discret*): Numai să rămână între noi: scriu memorii...
 SPANCIOC (*trăsnit*): Scrii memorii? Domnul țării scrie memorii?! Nu s-a mai auzit așa ceva.
 LĂPUȘNEANUL (*strânge din umeri*): Ce vină port eu?
 SPANCIOC: Și Cronicarul? Pentru ce-și primește simbria?
 LĂPUȘNEANUL: Scrie Letopisețul Țării. Să nu creadă urmașii că m-am zgârcit de o deseată de galbeni, acolo, și n-am ținut un conțopist pe lângă curte...
 SPANCIOC: Cronicarii sunt totuși oameni luminați, cu multă știință de carte...
 LĂPUȘNEANUL: Nu m-am încrezut, spătare, nici odată prea mult în cronicari...
 SPANCIOC: De ce, Luminăția ta?
 LĂPUȘNEANUL: Au imaginație prea învăpăiată.
 SPANCIOC: Nu e o virtute?
 LĂPUȘNEANUL: Pentru mine, nu. Mai degrabă, e o nenorocire.
 SPANCIOC: ???
 LĂPUȘNEANUL: Tot ce se naște sub imboldul imaginației cronicărești, boier Spancioc, e merit pentru proști.
 SPANCIOC: Pentru proști?!
 LĂPUȘNEANUL: Pentru naivi și marii încrezători, vreau să spun. Istoria nu-i o muiere virgină cu țâțe tari și cu șoldurile rotunde, ca s-o înduioșezi cu vorbe înflorate. Istoria, boierule, e o târfă păscută și răspăscută pe care n-o iei cu emoțiile! Ea preferă vorbele pietroase, colțoase, dar adevărate.
 SPANCIOC: Vasăzică, te-ai apucat să scrii dumneata, Vodă, istoria țării?
 LĂPUȘNEANUL: Nu știu de am dreptul să recunosc asta. Ceea ce intenționez însă să fac e să nu le dau o șansă în plus falsificatorilor de istorie ca să nu fie descoperiți. Veacul nostru, sfetnice, e cel mai rodnic veac, din câte s-au știut, în falsificatori de istorie. Să le spui și altora – să știe!

*De după zidurile palatului, se aud scandări de lozinci:
 “Vrem pensii!”, “Vrem salarii!” “Murim de foame!” etc.*

- SPANCIOC: Se aud strigăte – ce să fie oare?,
 LĂPUȘNEANUL: Ți s-a părut. (*Vrea să se concentreze.*)

Scandările răzbat tot mai puternice.

- SPANCIOC: E revoltă după zidurile cetății, Domnia ta. Se aude bine.
 LĂPUȘNEANUL: Aș! N-are cine se revolta.
 SPANCIOC: Să-mi fie cu iertare, doamne, dar în țărișoara asta cu oițe cumiști e greu totuși să găsești un tâmpit, care n-ar avea motive să urle...
 LĂPUȘNEANUL (*ridică ochii, îl privește lung*): Dumneata, bunăoară, ce motive ai avea să urla contra domniei? (*Spancioc tace.*) Simbria ți-o primești la timp?
 SPANCIOC: Da, Măria ta.
 LĂPUȘNEANUL: Și e destul de bunișoară, nu?
 SPANCIOC: Nu mă pot plânge...
 LĂPUȘNEANUL: Și privilegiile ai destule la curte, după câte știu?
 SPANCIOC: Așa mi se pare...
 LĂPUȘNEANUL (*crunt*): De ce ți se pare, spătare? Le ai ori nu le ai?

SPANCIOC: Le am, mărite Vodă, – să trăiești ani mulți!
 LĂPUȘNEANUL: Nu cred că... faci rugăciuni la icoane pentru sănătatea mea. Ba dimpotrivă...

De afară se aud glasuri răbufnind în cor, furioase. Intră APRODUL.

LĂPUȘNEANUL: Ce este, Aprodule?
 APRODUL (*cât se poate de calm*): Slujitorii boierilor au declarat grevă.
 LĂPUȘNEANUL: Mă doare în cot de slujitorii boierilor! Spune-le să plece cu jalbele la stăpânii lor!
 APRODUL: Le-a propus vornicul Moțoc. Nu vor.
 SPANCIOC: S-au schimbat timpurile, Luminăția ta, – toți prăpădiții se plâng capului țării.
 APRODUL: Dacă, desigur, capul... are cap. Și mai e ceva, Măria ta, dar ai să te înfurii...
 LĂPUȘNEANUL: Hai, vorbește, păsosule. Când ți-a mai fost ție frică de mine?
 APRODUL: La grevă au aderat și toți slujitorii curții domnești.
 LĂPUȘNEANUL: Ce vorbești?! Se poate așa ceva?
 APRODUL: Se poate.
 LĂPUȘNEANUL: Ce ai de zis, sfetnice Spancioc?
 SPANCIOC: Ți-am spus, mărite Vodă: s-au schimbat timpurile.
 LĂPUȘNEANUL: Văd eu și fără dumneata că s-au schimbat. Vreau să știu: ce am de făcut?
 APRODUL: Îți spun eu, Măria ta: chemi comitetul de grevă și duci tratative.
 SPANCIOC: Așa s-ar cădea să faci, Vodă.
 LĂPUȘNEANUL (*către Aprod*): Sunt mulți?
 APRODUL: Trei inși, Stăpâne.
 LĂPUȘNEANUL: Cheamă-i. (*Aprodul iese.*) S-o mai vedem și pe asta... Poate tratezi în numele meu, sfetnice?
 SPANCIOC: Cu plăcere, Măria ta, dar în țărișoare de-astea, ale tuturor și ale nimănu, rebelii țin morțiș să trateze cu capul statului. Numai cu el.
 LĂPUȘNEANUL: Mda... Pe timpul primelor mele domnii nu mi s-a dat să aud asemenea năzdrăvăanii.

Revine Aprodul cu doi slujitori.

LĂPUȘNEANUL: Ăștia sunt rebelii?
 APRODUL: Greviști, Măria ta. Mai exact: membrii comitetului de grevă.
 LĂPUȘNEANUL: Ziceai că sunt trei. Unde-i al treilea?
 APRODUL: Apoi... al treilea sunt eu.

Lăpușneanul îl privește pe Aprod câteva clipe, apoi, clătinându-se, cade în leșin.

SLUJITORUL 1: Aoleu! Moare?
 APRODUL: Nu mai moare. Așa-i năravul lui. E din cauza stresului... Acuși îl învii eu. (*Îi face respirație artificială, pălmindu-l zdravăn.*)
 LĂPUȘNEANUL (*își revine*): Unde mă aflu?
 APRODUL: Între amici. Și nu le mai pune și dumneata pe toate la inimă...
 LĂPUȘNEANUL: Cine-s mizerabilii ăștia, Aprodule?
 APRODUL: Mizerabilii ăștia stau în fruntea greviștilor, ca să fie mai simplu pentru dumneata...
 LĂPUȘNEANUL: Și ce vor?
 APRODUL: Să ducă tratative cu Domnia ta.

- SLUJITORUL 2: Iată lista cu revendicările noastre.
- SLUJITORUL 1: Știe să citească cu caractere latine?
- APRODUL: Cam slab... A învățat de curând.
- LĂPUȘNEANUL (*îi dă lista lui Spancioc*): Citește dumneata. Numai ce-i mai important.
- APRODUL: La noi totul e important.
- SPANCIOC (*citește*): “Cerem demisia primului ministru...”
- APRODUL: Adică a vornicului Moțoc.
- LĂPUȘNEANUL: Trebuie chemat...
- APRODUL: Așteaptă după ușă. (*Deschide ușa și intră Moțoc.*)
- LĂPUȘNEANUL: Am cam rămas fără miniștri... Pe ăsta nu-l dau. Să vedem ce mai vor. (*Îi face semn lui Spancioc să citească.*)
- SPANCIOC (*citește*): “Cerem să fie mărite cu un procent toate salariile și pensiile – ultimul termen: 1 aprilie, anul trei mii și... de la nașterea lui Hristos...”
- LĂPUȘNEANUL (*protestează*): Cu un procent?! Nu se poate! Prea puțin cereți. Aveți un pic de obraz! Nu puteți așa, fără să faceți calculele trebuincioase, să-mi înaintați ultimatum.
- APRODUL: Calculele au fost făcute.
- SLUJITORUL 1: Calcule riguroase.
- SLUJITORUL 2: Cu experți în materie...
- APRODUL: ... care au constatat că la această dată...
- SLUJITORUL 1: ... respectivele salarii majorate le vor primi strănepoții noștri.
- LĂPUȘNEANUL: Strănepoții?! De ce să nu le primească măcar nepoții?
- SLUJITORUL 1: Noi mai bine știm cine trebuie să le primească.
- SLUJITORUL 2: Da. Și când să le primească.
- LĂPUȘNEANUL: Și prea mult timp îmi dați. Din cale afară prea mult. Nu trăiesc eu până atunci.
- APRODUL: Mai puțin nu-ți putem da. Nici mai mult. Prorocii spun că vine sfârșitul lumii.
- SLUJITORUL 1 (*către Slujitorul 2*): Ce facem?
- SLUJITORUL 2 (*către Aprod*): Ce facem?
- APRODUL: Gândește-te bine, Vodă. Floarea și groaza țării așteaptă în fața porților...
- LĂPUȘNEANUL: Mă ameninți, Aprodule? Gândește-te tu bine ce faci, băiatule. Să nu ne despărțim de astăzi...
- SLUJITORUL 1: Vrei să-l concediezi? E o încălcare a legislației muncii, Domnia ta. N-ai voie!
- SLUJITORUL 2: E o violare a drepturilor omului!

De afară se aud scandări: ”N-avem de pâine!”, “Jos Divanul!” etc.

- APRODUL: Auzi, Vodă? Norodul cere demisia Divanului.
- LĂPUȘNEANUL: Toți membrii Divanului sunt pensionari handicapați. Mereu dorm în ședințe. Luați-i! Nu-mi sunt de trebuință.

După ziduri, alte scandări: “Suntem în șomaj!”, “Jos prim-ministrul!” și altele adecvate momentului jocului.

- LĂPUȘNEANUL: Auzi, Moțoace, ce strigă poporul?
- MOȚOC: Care popor, Măria ta? Țărișoara asta vitregă și necunoscută de nimeni, spre care mereu rătăcesc în drum ajutoarele materiale, mai are și popor?
- LĂPUȘNEANUL: Oricum, vornice, nu pot fi neglijați – sunt mulți...
- MOȚOC: Mulți, dar proști, mărite doamne.

LĂPUȘNEANUL (*cade pe gânduri*): Undeva auzisem eu fraza asta, dar un pic altfel...

SLUJITORUL 2: Pensiile, Alexandru Vodă. Mai întâi, trebuie soluționată problema pensiilor.

LĂPUȘNEANUL (*către Moțoc*): Ce facem cu pensiile?

MOȚOC: Se rezolvă. Până la termenul stabilit, toți pensionarii se duc ptutu.

LĂPUȘNEANUL: Genial! De prim-ministrul ăsta îmi cereți voi să mă despart? Niciodată!

SPANCIOC: Îndrăznesc să vă atrag atenția, vornice Moțoc: în timp ce pier unii pensionari, alții vor completa rândurile lor.

LĂPUȘNEANUL (*reproș*): Trebuie să te amesteci, sfetnice?

MOȚOC: Nu mă deranjează, Măria ta. Stimate consilier intim, n-au de unde să se completeze.

SLUJITORUL 1,

SLUJITORUL 2: De ce?

MOȚOC: Pentru că vor lipsi locurile de muncă, deșteptilor. Iar statul nu oferă pensii pentru scărpinatu-n fund.

Toți rămân cu gurile căscate.

LĂPUȘNEANUL (*încântat*): Asta, da! Ăsta-i argument! Argument ire... – cum îi zic juriștii, Moțoace?

MOȚOC: Irefutabil.

LĂPUȘNEANUL: Exact! Nu-l sacrific pe prim-ministru! Mai degrabă renunț la această, a treia, domnie, până se mai limpezesc lucrurile...

SLUJITORUL 1 (*cu jumătate de gură*): Dar ce facem cu salariile?

MOȚOC: Nu facem nimic, băiatule.

SLUJITORUL 2: Cum nu facem nimic? Se poate?

MOȚOC: Se poate.

APRODUL: Protestăm! Are să ne susțină și țarul...

LĂPUȘNEANUL: Îl auzi, Moțoace?

MOȚOC: Are să vă susțină să protestați sau să mâncați?

APRODUL: Și cu una, și cu alta.

MOȚOC: Baliverne. Cu protestul, nu zic, s-ar putea, că nu costă parale. Cu mâncarea, la paștele calului!

SLUJITORUL 1,

SLUJITORUL 2: De ce?

MOȚOC: Ai lui de-acasă, vorba lui Veveriță, mănâncă căca...

LĂPUȘNEANUL: Taci!

MOȚOC: ... de sub dâșii.

SLUJITORUL 1: Atunci, ce facem?

MOȚOC: Nu facem nimic.

SLUJITORUL 2: Vom acționa în judecată guvernul!

SLUJITORUL 2: Ne vom judeca cu dumneata, vornice Moțoace! Ne vom judeca cu Vodă!

LĂPUȘNEANUL: Uite, măi!

MOȚOC (*către Aprod*): Ești tu gata să te judeci cu Vodă?

APRODUL: Ei, mai întrebi și neata...

SLUJITORUL 1: S-au schimbat vremurile. Dreptatea e de partea celor proști... Nu mai vrem să muncim de pomană!

MOȚOC (*slujitorilor*): V-a obligat Vodă să lucrați de pomană? Întreabă-i și dumneata, Măria ta.

LĂPUȘNEANUL: V-am obligat eu, proștilor, să lucrați de pomană?

SLUJITORUL 1: Ce facem?

SLUJITORUL 2: Ce facem?
 APRODUL: Ar trebui să ne consultăm...
 SLUJITORUL 1: Mergem să ne consultăm cu greviștii.
 APRODUL: Vom reveni, Măria ta... Vom reveni!

Reprezentanții sindicatului ies.

SPANCIOC (*palid, cu foaia de revendicări în mâinile tremurânde*): Măria ta...
 LĂPUȘNEANUL: Ce este?
 SPANCIOC: În lista asta de revendicări e o cerință... care mă insultă pân' la sânge!
 LĂPUȘNEANUL: Care-i, boier Spancioc? Citește...
 SPANCIOC: Nu pot să citesc... Mă rușinez... Mojici nespălați!
 LĂPUȘNEANUL (*către Moțoc*): Citește dumneata, vornice.
 MOȚOC (*ia foaia*): Așa... Unde-i chestia asta?
 SPANCIOC: Ultimul punct...
 MOȚOC (*citește*): "Cerem de asemeni să fie îndepărtat de curte "armăsarul" Spancioc..." Scuzele mele, sfetnice, dar așa e scris. Ce-i drept, între ghilimele... (*Continuă cititul.*)
 "... care pereclitează onoarea de familist a lui Vodă chiar de la începutul domniei sale..."
 LĂPUȘNEANUL: De la începutul cărei domnii, Moțoace?
 MOȚOC: Nu e indicat, Măria ta.
 LĂPUȘNEANUL: Păcat... Sunt curios să știu... Pentru că în primele două domnii eram bărbat vârtos!
 În pat, vreau să spun...
 SPANCIOC (*tremură*): Calomnii, Măria ta! V-am mai spus-o în prezența Doamnei...
 LĂPUȘNEANUL: Nu protesta, boier Spancioc. Nu e cazul...
 MOȚOC: Țara arde, dar baba se piaptână – așa ar ieși din povestea asta.
 LĂPUȘNEANUL: Ei, de-ar fi poveste, vornice...

Se întorc reprezentanții greviștilor.

APRODUL: Grupul nostru s-a consultat cu frații de suferință și a luat decizia următoare (*citește*):
 "Sindicatul slujitorilor boierilor și celor de la curtea domnească renunță până în anul trei mii șase...
 SLUJITORUL 1 (*il întrerupe*): ... trei mii șase sute șazeci și șase!
 SLUJITORUL 2: Nu! Trei mii șazeci și șase!
 APRODUL: Nici un trei mii șazeci și șase! Trei mii șase!
 SLUJITORUL 1: Nu poate fi trei mii șase!
 SLUJITORUL 2: Le încurci, camarade!

Cei trei se încaieră la bătaie. Vornicul Spancioc îi desparte.

LĂPUȘNEANUL: Lăsați discordia, frați români. Spuneți: la ce renunțați?
 SLUJITORUL 1 (*către Aprod*): Citește.
 APRODUL (*se execută*): "Sindicatul unit al slujitorilor boi..."
 SLUJITORUL 2 (*il întrerupe*): Unit? De ce unit?
 APRODUL: Păi... așa e scris!
 SLUJITORUL 2: Nu era unit. Citește fără "unit".

APRODUL (*citește*): "... slujitorilor boi... boierilor și celor de la..."

SLUJITORUL 1 (*il întrerupe*): Nu-i clar. Citește de la început.

SLUJITORUL 2: De ce să citească de la început?

SLUJITORUL 1: Să înțeleagă și Vodă.

SLUJITORUL 2: De unde știi tu că Vodă nu înțelege?

APRODUL: De unde știi că nu înțelege, *suka*? (*Slujitorului 1:*) Na, citește tu.

SLUJITORUL 1: Să citesc eu? Nu prea știu să citesc...

SLUJITORUL 2: Nu știi să citești?!

SLUJITORUL 1: De ce te miri așa, mă rog? Cu bunica am învățat o limbă, cu mama, altă limbă, la pușcărie le-am uitat pe-amândouă... Asta-i situația... Citește tu.

SLUJITORUL 2 (*pierit*): N-am să pot... (*Apăsă.*) N-am să pot, pentru că... mi-e slabă vederea!

APRODUL (*continuă să citească*): "... curtea domnească renunță până în anul trei mii... etc. să trateze problemele pensiilor și salariilor..."

SLUJITORUL 1: De ce "curtea domnească refuză"? Noi refuzăm!

SLUJITORUL 2: Exact, noi! Una e să refuze curtea, și alta, sindicatul!

SLUJITORUL 1: Rectificăm: "sindicatul refuză..." Ha-ha-ha! Trăiască sindicatul!

SLUJITORII 1, 2 (*scandeață*): Trăiască sindicatul! Trăiască sindicatul!

Afară se scandează: "Îl vrem pe Moțoc!" de mai multe ori și din ce în ce mai puternic. Alexandru Lăpușneanul a așipit în tron.

SLUJITORUL 1 (*către Aprod*): Citește înainte, ce stai?

APRODUL (*citește*): "Doi. În schimbul pensiilor și salariilor din următorii o sută plus etc. ani, sindicatul unit al slujitorilor boi..."

SLUJITORII 1, 2: Iarăși unit!

APRODUL (*nu-i ia în seamă*): "... cere lui Vodă să-l trimită pe vornicul Moțoc..."

MOȚOC (*il trezește pe Lăpușneanul*): Măria ta, auzi?

LĂPUȘNEANUL (*flutură din cap*): Ce vrei, Moțoace?

MOȚOC: Mă cere poporul.

LĂPUȘNEANUL: Îți cere iarăși capul?

SLUJITORUL 2: Îl vrem vlădică al sindicatului nostru, mărite Vodă.

LĂPUȘNEANUL (*sare în picioare*): Nu se poate! Mă părăsești, vornice? Ce mă fac eu fără tine? (*Scânțește.*)

MOȚOC: Nu te întrista, Măria ta. (*Discret, la ureche.*) Dacă mă iau proștii ăștia să-i diriguiesc, vei domni în pace și liniște...

APRODUL: Fără emoții, vă rog! Ne-a mai rămas să dezbaterem ultimul punct...

SLUJITORUL 1: Da, da. Din lista de revendicări. Citește.

LĂPUȘNEANUL: Nu-i nevoie. Pe "armăsar" vi-l dau și așa, fără dezbateri.

SPANCIOC geme.

SLUJITORUL 2: Nu-l luăm pentru multă vreme, Vodă. Îl castrăm și-l trimitem înapoi.

Spancioc scoate un muget, se zbate, în timp ce reprezentanții sindicatului îl înșfacă și-l târâie spre ieșire.

EPILOG

Dormitorul lui Alexandru Lăpușneanul. Vodă zace în pat, cu capul legat. Intră RUCSANDA.

- LĂPUȘNEANUL: Iar ai lipsit, Doamnă, nouă zile...
- RUCSANDA: Fără reproșuri! Cine să se îngrijească de treburile domniei, când ai rămas fără miniștri?
- LĂPUȘNEANUL: Mi-a spus Aprodul: călătorești prin țară, îl cauți... Zadarnică ți-e osteneala. S-a călugărit "armăsarul" tău.
- RUCSANDA: Vorbești ca un crescător de capre. Vrei neapărat să recunosc? Da, l-am mai lăsat din când în când să umble acolo unde nu poți dumneata de peste douăzeci de ani...
- LĂPUȘNEANUL: Of-of-of! (*Tușește; se înăbușă; își revine.*) N-a mai chemat nimeni nici un doctor de când zac aici, aproape nemișcat...
- RUCSANDA: Costă scump, dragule. Acum totul se plătește.

Apare CORUL DE PĂSTORI.

- LĂPUȘNEANUL: Mi-e dor de un boț de mămăligă. Aș mânca-o cu brânză de oi...
- RUCSANDA: Nu-i păcat să poftești. Măcar ai idee cât costă un kilogram de brânză la piață?

- CORUL DE PĂSTORI: Bună-i brânza din burduf,
Buf, ciobene, buf!
Dar mai bună-i din găleată,
Puf, ciobene-o dată!

Rucsanda iese pe fundalul cântecului.

- LĂPUȘNEANUL (*strigă*): Aprod! Aprodule, n-auzi?
- APRODUL (*intră*): Aud. Ce dorești?
- LĂPUȘNEANUL: Ia mai întreabă-mă o dată.
- APRODUL: Ce dorești?
- LĂPUȘNEANUL: Poate mai adaugi "Măria ta"?
- APRODUL: Ți-a trece.
- LĂPUȘNEANUL: Bine, mă. Oricum, sunt mulțumit, că mă slujești măcar tu... Și fără simbrie.
- APRODUL: Mă plătește sindicatul. Să te păzesc până îți dai duhul.
- LĂPUȘNEANUL: Să mă păzești? De cine să mă păzești?
- APRODUL: De doctori.
- LĂPUȘNEANUL: Asta era... Îmi grăbiți sfârșitul, vasăzică... Ce tristețe! Ce plictiseală! Măcar de-aș ști ce se mai petrece-n țară...
- APRODUL: Ce vrei să știi? Întreabă-mă.
- LĂPUȘNEANUL: De mult n-a mai dat pe la mine postelnicul Veveriță... Nu știi ce face?
- APRODUL: Știu. E la pensie. Mănâncă pesmeți și se scarpină-n fund.
- LĂPUȘNEANUL: Mă rog, dacă-l mănâncă... Dar vlădică al vostru Moțoc?
- APRODUL: Nu e numai al nostru. E al tuturor confederațiilor.

- LĂPUȘNEANUL: A reușit să vă unească... Unirea e mare lucru. Și mie, pe timpuri, îmi sugerau unii boieri să fac Unirea! E unica șansă, căutau ei să mă înduplece, să intru în istorie. Adică să mă pomenească bobo... poporul secole de-a rândul etc. Da... Moțoc poate. Le răstoarnă pe toate când nu te aștepți. Acum ce face?
- APRODUL: Așteapă să arunci copitele.
- LĂPUȘNEANUL (*tușește; respiră greu*): S-ar putea să nu aibă mult de așteptat... (*Se îmbărbătează.*)
Deși sunt zile când simt în mine trezindu-se un soi de vlagă, de vigoare!
- APRODUL: Te amăgești cu senzații proaste. Degrabă ai să dai ortul popii, nu se vede?
- LĂPUȘNEANUL: Cred că ai dreptate... Dar ia să-mi spui, Aprodule: de ce nu vine vornicul peste mine? Ar putea să-și găsească destui aliați și printre boieri... De ce nu vine el să-mi ia tronul cu forța?
- APRODUL: Trăim în Europa, nenicule. Sunt condamnate loviturile de stat.
- LĂPUȘNEANUL: Fii băiat serios. Cine se mai interesează și de țărișoara asta a noastră? Nu ești la curent: n-a dispărut încă de pe hartă?
- APRODUL: Poate că a dispărut, poate că nu – mai ai întrebări?
- LĂPUȘNEANUL: Te grăbești undeva?
- APRODUL: Mă plictisești.
- LĂPUȘNEANUL: Scuză-mă. Aș vrea să mai știu – numai dacă nu te superi – ce-o mai fi făcând în vremurile astea ticăloase boierii ceia curajoși ce-și doreau să piară martiri?
- APRODUL: Unii au plecat în Grecia la cules măslina, la rânit closetele, alții trec ilegal în Turcia și-acolo pasc oile. Ce-i drept, cei mai descurcăreți au intrat în mafie și acum deschid restaurante, benzinării, magazine luxoase... (*Iese.*)
- LĂPUȘNEANUL: Ce vremuri jalnice! Ce cădere prăpăstioasă! (*Fulgerat de-o idee; îi iese sângele în obraji; suflă fierbinte.*) Rucsandă! Rucsandă! (*Intră Rucsanda, privindu-l absent.*) Rucsandă, vreau să mor! (*Rucsanda zâmbește acru.*) Vorbesc serios, Doamnă: doresc să mor...

CORUL DE PĂSTORI (*reapare într-o lumină obscură*):

...Tu la cap să-mi pui
Fluieraș de os,
Că-mi zice duios...

LĂPUȘNEANUL (*depune eforturi mari, lunecând în genunchi, pe podea*):

Te rog! Fă ceva, Rucsandă! Fă ceva și ucide-mă!... Așa trebuie să sfârșesc... E destinul meu hărăzit de Cel de Sus – trebuie să mă omori dumneata... Dacă n-ai o lingură de otravă să-mi dai să beau – ar fi cel mai simplu – strânge-mă de gât! N-am să fac nici un efort să mă împotrivesc...

RUCSANDA: Nu-mi pot lua păcate pe suflet.

LĂPUȘNEANUL (*târându-se ca o fantomă palidă și zbârlită*): Ei, draga mea, parcă puține păcate am săvârșit noi în lumea asta? Doar n-o faci din rea-voință – te roagă soțul tău. Hai, vino! Rogu-te, vino!...

RUCSANDA: Ți-am spus: nu pot.

LĂPUȘNEANUL: Ei, nu poți... Doar în afară de dispreț și ură, nu simți nimic pentru mine... (*Suflă greu.*) Am știut asta întotdeauna, dar nu ți-am purtat pică... Ai fost nevoită să-ți legi viața de mine... Vino!

CORUL DE PĂSTORI:

Fluieraș de soc,

Că-mi zice cu foc,
Fluieraș de fag,
Că-mi zice cu drag...

LĂPUȘNEANUL N-auzi? Vino!...
RUCSANDA: Lasă-mă. Cheamă-ți Aprodul.
LĂPUȘNEANUL: Aprodul? Nu vreau... Dumneata, Doamnă, trebuie să mă omori. Așa mi-e predestinat mie... De soartă n-ai încotro să fugi, n-ai unde te ascunde. Hai, nu-ți fie frică... E nevoie doar de-un mic efort... Iată, mă culc cu fața-n sus (*procedează cum spune*), închid ochii... Acum, Rucsando, ia perna și pune-mi-o pe față... (*Intră Aprodul; așteapă lângă ușă.*) Nu mă fă să aștept mult, Doamna mea... Mi-e frică c-o să mă răzgândesc... Nu sunt o ființă prea puternică – știi doar... Înțelege o dată: trebuie să dispar din lumea asta! Nu mai are nici un rost să fac umbră pământului... (*Continuă să stea cu ochii închiși, respirând cu suspine.*)

*Aprodul, pășind pe degete, ia perna de pe pat și i-o trânteste
lui Lăpușneanul pe față, prăvălindu-se pe ea cu tot corpul.*

APRODUL (*rânjind ca un monstru*): De mult trebuia, *suka!*

CORUL DE PĂSTORI (*în timp ce picioarele lui Lăpușneanul se zbat, ultimele clipe, înaintea sfârșitului*):

Vântul mi-a sufla,
Oile-or zbiera,
Câinii m-or urla
Și m-or căuta...

Rucsanda îl trage pe Aprod de mânecă, făcându-i semn să se scoale.

APRODUL (*sare în picioare ca o pisică*): Ești încă frumoasă, *suka!*

Rucsanda îi trage peste obraji două palme zdravene. Aprodul o apucă cu brațele-i vânjoase, ridicând-o și ducând-o în pat. Apoi, cu mișcări leneșe și sigure, o dezbracă. Doamna țării hohotește ca o târfă, apoi începe să țipe. Aprodul îi astupă cu palma gura. Luminile se sting, în timp ce

c a d e c o r t i n a

UCIGAȘII MAMEI, UCIGAȘI

D R A M Ă
ÎN DOUĂ ACTE

P E R S O N A J E L E

M A M A
O R E S T, FIUL CEL MARE
M I T I C Ă, FIUL CEL MIC
G H I N U Ț A
C O P I L A Z B U R Ă T O A R E

PRIMUL ACT

Acțiunea ar fi putut să aibă loc în satul Mihoreni din Ținutul Herței. Spectacolul are nevoie de două elemente de decor: primul reprezintă interiorul odăii unei case țărănești: sobă cu cuptoraș, laițe așternute cu lăicere, pereți acoperiți cu o scoarță veche și păretare; al doilea – o parcelă de pământ unde se văd urmele lucernei cosite.

TABLOUL ÎNTĂI

Înserează. Cer plumburiu de toamnă, prevestitor de ploaie. OREST, sprijinit într-o vergea lungă de fier, și MITICĂ se privesc mut și greu. Apare COPILA ZBURĂTOARE.

COPILA ZBURĂTOARE (*vine zglobie, ușoară ca o păpădie, țopăind și cântând*): Doamne-ajută!

OREST: Mulțumim, copilă. De ce așa bucuroasă?

COPILA ZBURĂTOARE: Mă grăbesc să-i duc nănașei o veste!

MITICĂ: Ce mai veste?

COPILA ZBURĂTOARE (*sincer uimită*): Cum, nu știți? Am un frățior! A născut mama un frățior! Ce bine-mi pareee! (*Dansează, plutind parcă de-asupra pământului.*) Dar voi ce faceți cu vergeaua ceea?

OREST: Căutăm...

COPILA ZBURĂTOARE: Ce căutați? (*Schimb de priviri mute între cei doi frați.*) Aha! V-am prins! Căutați o comoară!

OREST: Așa-i, fetițo...

COPILA ZBURĂTOARE: Dac-o găsiți, mă anunțați și pe mine. Să aveți noroc! Pa! (*Dispare grațioasă și ușoară ca un fulg.*)

MITICĂ: Mai căutăm? (*Oftează.*)
 OREST: Căutăm.
 MITICĂ: Poate că-i destul?
 OREST: Nu-i destul.
 MITICĂ: O să plouă...
 OREST: N-o să plouă.
 MITICĂ: De ce?
 OREST: Nu vrea mama. Nu te strâmba. Dacă se roagă mama să nu plouă, nu plouă!
 MITICĂ (*surâde acru*): Ei, dacă se roagă mama...
 OREST: Taci!
 MITICĂ: De ce să tac?
 OREST: Mă plictisești!
 MITICĂ: Scuzați-mă, domnule profesor.
 OREST: Prost ai fost – prost ai rămas.
 MITICĂ: Ce te legi?
 OREST: Mi-e amar...
 MITICĂ: Și mie, dar nu mă leg.
 OREST: Și lui îi amar!
 MITICĂ: Nevastă-mea mă tot cicălește: “când pleci? când pleci?”
 OREST: Uite, măi! În loc să se bucure, că-i stă bărbătelul acasă!
 MITICĂ: Să prindă și a dumitale gustul dolarului, ai vedea!
 OREST: Ce-aș vedea?
 MITICĂ: Ce zile negre ți-ar face.
 OREST: Pentru că-i cauți în coarne rusoaiței! Se poartă ca o târfă de oraș...
 MITICĂ: Măsoară-ți cuvintele.
 OREST: În cojocel, în blănuri...
 MITICĂ: Așa. Să crape ale voastre de invidie!
 OREST: Muierea trebuie să-ți umble ca toate femeile noastre!
 MITICĂ: Dar eu chiar nu vreau... să arate ca o găinăreasă!
 OREST (*după pauză, amenințător*): Iese... că și Maria mea e o găinăreasă?
 MITICĂ: N-am spus asta...
 OREST: A mea nu-i alintată cu dolari, cu euro!
 MITICĂ: Leapădă școala ceea. Hai cu mine la construit vile...
 OREST: La mafioții tăi de la Odesa? Nu plec eu nicăieri cu de-alde tine.
 MITICĂ: Pagubă-n ciuperci!
 OREST: Și nici tu n-ai să pleci.
 MITICĂ (*fript*): Se încheie săptămâna, și n-am găsit nimic!
 OREST: Găsim, nu găsim – trebuie să căutăm. (*Îi întinde fratelui vergeaua.*) E rândul tău.
 MITICĂ (*ia nemulțumit vergeaua*): Am făcut bășici în palme – unde s-o mai bag?
 OREST (*se așază jos*): Ți-am arătat unde o putem găsi. Lucrează. (*Îi luminează locul cu lanterna. Mitică lucrează a lehamite.*) Mai adânc, frățioare! Mai adânc! Trebuie s-o găsim...
 MITICĂ: Știu, bădie, că trebuie, dar nu mai pot!
 OREST: Trebuie să poți, băiatule, că ne-a lăsat tata cu limbă de moarte...
 MITICĂ: Taci, bădie!
 OREST: Și tu repejor ai înșfăcat casetofonul și l-ai înregistrat!
 MITICĂ (*cu năduf*): Tare-mi trebuia!
 OREST: Inițiativa ta!

- MITICĂ: Care inițiativă, bădie, – îmi mai dădeam atunci seama ce fac?
 OREST: Ți-ai dat seama sau nu, dar caseta cu testamentul regretatului nostru tată stă sub icoană...
 MITICĂ: Știu!
 OREST: Și-n fața acestei icoane mama își face în fiecare zi rugăciunile.
 MITICĂ: Știu!
 OREST: Caută, caută...
 MITICĂ: Caut!
 OREST: Ce lucrezi cu vergeaua ceea – parcă te scobești în nas?
 MITICĂ: Cum pot așa lucrez.
 OREST: Acolo, la Odesa, te foiești repejor?
 MITICĂ: Acolo plătesc dolari.
 OREST: Da... Trebuie s-o întreb pe mama: n-a lăsat tăticuțul nostru, tăinuită pe undeva, vreo punguță cu galbeni să-ți plătim munca? (*Râde negru.*)
 MITICĂ (*se apropie*): Nu te hlizi, bădie. Eu pe tata l-am iubit mai mult decât voi toți...
 OREST: Daaa! Numai însurătoarea ta câtă fericire i-a adus! (*Mitică îl privește galben. Îi ia vergeaua, se îndepărtează.*) Trebuie înfiptă până aproape de mâner. (*Lucrează cu vergeaua.*) Odihnește-te, dacă ai obosit. Acuși trebuie să apară și Ghinuța...
 MITICĂ: Nu vezi că vine?

Dinspre sat înaintează o umbră de femeie.

- OREST: Nu fi agresiv. E sora noastră mai mare – nu uita...
 MITICĂ: Bine...
 GHINUȚA: Doamne-ajută!
 OREST: Mulțumim, surioară. Mulțumim.
 GHINUȚA: Ce, iar ați muncit degeaba?
 OREST: Degeaba.
 GHINUȚA: Of, Doamne, of! Da' cât poate sărmana să mai aștepte? O ucideți! O omorâți și gata!
 OREST (*vine tremurând*): Cine o omoară, Ghinuță?
 MITICĂ (*nu se stăpânește*): Prostia asta n-ai spus-o până acum!
 OREST: Chiar n-ai spus-o, dragă soră. Ce te-a apucat?
 GHINUȚA: N-am spus-o, că... am răbdat.
 OREST: De ce-ai răbdat, Ghinuță?
 GHINUȚA: De-atâta că trebuie.
 OREST: Mda...
 MITICĂ: Noi ne chinuim aici ca niște pedepsiți, dar țățica noastră...
 GHINUȚA: Văd eu cum vă chinuiți!
 MITICĂ: Ne pândești, vasăzică?
 OREST: Taci, mă! Surioară dragă, știi că ne jighești? De o săptămână eu mă prezint neadormit în fața elevilor, pentru că... răm blestemata asta de văgăună!
 GHINUȚA: Tata, de-ar fi trăit, ar fi găsit-o cu ochii închiși.
 MITICĂ: Lasă-l pe tata!
 GHINUȚA (*tristă, furată de amintiri*): Pe aicea trecea cărarușa ceea... când ne întorceam noi, fetele, de la secerat... Mergeam, iaca, pe sub stejarul acela bătrân de la marginea pădurii Buhăieților, o luam pe iezătură și ne opream la fântână... Ce apă avea, Doamne! Îți înflorea sufletul, când o sorbeai din căuș. Tata, sărmanul, toată viața a luptat cu

MITICĂ: dușmanii lui Dumnezeu pentru fântâna asta. Cioplea ghizdelele, le așeza la loc, cu căuș cu tot, și peste două-trei zile dispăreau. Și iarăși pornea totul de la început...
 GHINUȚA: Cui îi stătea în gât fântâna ceea?
 Necredincioșilor. Ziceau că le încurcă la arat, la semănat. Au tot astupat-o cu in, cu cânepă, of! și cu fel de fel de scârnăvii, dar tata o curăța... De când țin minte, tot o curăța și-i punea colac nou. Și ne-a lăsat cu limbă de moarte...

Se sting luminile. Cortină muzicală.

TABLOUL AL DOILEA

MAMA stă culcată, cu ochii pironiți pe candela ce fumegă sub icoană. Ghinuța, Orest și Mitică ascultă tăcuți testamentul tatei, de fapt, ultimele lui frânturi...

VOCEA TATEI: ... pe locul acela, rar cine mai ține acum minte, că mai trăia bunicul vostru Marcu, curgea un izvor cu apă limpede și dulce... Dar s-a ascuns în adâncuri când au venit antihriștii roșii... Eu cu mama voastră l-am căutat... l-am găsit... și am săpat fântâna... Mai departe știți ce necazuri am avut... Acolo e moșia părinților mei... Nu uitați și de pământul acela... Tu, Catincă, să ai grijă ca băieții s-o găsească, s-o grijească... Că altfel, au să se prăpădească în necredință... cu tot neamul ăsta al nostru...

Urmează bocetul scurt al mamei. Gata. Mitică închide casetofonul, îi dă caseta Ghinuței care o pune după icoană.

MITICĂ (*privirile mamei sunt ațintite spre dânsul; înfiorat*): De ce te uiți, mamă, așa la mine?

GHINUȚA: Aude vocea tatei... Îți este recunoscătoare...

MITICĂ: De ce nu-mi spune ea?

OREST: Îi este greu – nu pricepi? Obosește. De-ar mânca...

GHINUȚA: Aseară, când v-a văzut așa hotărâți, a mâncat un pic...

OREST: Atunci, nu-i rău...

GHINUȚA: Trebuie să înțelegeți, Orest: nu moare mama noastră – of, să-i dea Domnul zile cât mai multe! – până nu găsiți fântâna.

MAMA (*stins*): Da, mamă...

MITICĂ: Ce-a zis?

OREST: De ce mă țeși tu, Ghinuță? Ce vrei de la mine, soro?

GHINUȚA (*caută privirea mamei*): Să le spun?

MAMA: Da, mamă...

GHINUȚA: Fântâna asta... au săpat-o, au clădit-o în doi, de cum s-au luat...

OREST: Știu...

GHINUȚA: Vreun metru le rămăsese de clădit până la suprafața pământului... când pe tata l-au ridicat și l-au dus...

OREST: Știu!

GHINUȚA: Mama era însărcinată cu primul copil...

OREST: Cu tine.
 GHINUȚA: Nu, măi Orest. Cu fratele tău mai mare.
 OREST (*cutremurat*): Care frate?!
 GHINUȚA: S-a născut mort... Pietroaiele l-au ucis... A terminat-o de clădit un văr de-al mamei.

MAMA închide ochii. Ghinuța observă și aprinde repede o lumânare, apropiindu-se de căpătâiul ei.

Ți-e rău, mamă? Deschide ochii – te rog!
 MAMA (*deschide ochii*): Bine, mamă...
 OREST: De ce ai ascuns de noi, soro, istoria asta?
 GHINUȚA: Avea rost s-o știți și voi?
 OREST: Avea rost sau nu avea, dar... de ce mi-o spui acum?
 GHINUȚA: Poate-oi aprinde lumânarea mai rar...
 MITICĂ (*nu rabdă*): Uită-te la dânsa!
 OREST: Vei aprinde-o mai rar ori vei aprinde-o mai des – depinde de vergeaua ceea de fier...
 GHINUȚA: Și de sufletul vostru. Of, că nu mai vine nimeni s-o vadă! (*Bocește.*)
 MITICĂ: Merg acasă, că mă aprind!
 OREST (*lui Mitică*): Da. Tot voiam să te întreb, măi frate: de ce n-ar veni și rusoaica ta, să stea la căpătâiul mamei, că nu s-au văzut de la nunta voastră?
 MITICĂ (*atins rău*): Dar nevasta dumitale vine?
 OREST: Maria mea nu prea vine, e drept, dar are de curățat un hectar și jumătate de sfeclă și de hrănit trei copii. Rusoaica ta, pentru că n-are cine o ține de fustă, își arcuiește sprâncenele și toată ziua-și joacă buicile până la magazine și înapoi, pândind marfa de import. Rusoaica ta...
 MITICĂ (*il întrerupe; fierbe*): Rusoaica mea are nume – Mașa o cheamă! Și te rog, bădie, să nu te mai legi de ea.
 OREST: Mașa, Mașa... Cu Mașa asta a ta a intrat în casa noastră toate nenorocirile. Tu cu Mașa ta l-ai băgat pe tata în mormânt.
 MITICĂ: Mă tâmpesc!
 OREST: Ce ți-a vorbit tata în prima zi când te-ai întors cu dânsa din armată? (*Mitică tace încrunțat.*) Îți amintesc eu, frate: “Să știi că m-ai ucis, dragul tatei” – asta ți-a spus. Și s-a dus la bunica. Nu s-a arătat în sat vreo două săptămâni. De rușine...
 MITICĂ (*urlă*): Și-acum, ce vrei de la mine?!
 OREST: Nu urla. De-atunci a început să se țină mereu de inimă...
 GHINUȚA: Ba nu, frate Orest. De inimă a început să se țină tata mult mai devreme – din ziua când a aflat că ți-ai vândut sufletul satanei...
 MITICĂ: Aha! Comunistul!
 GHINUȚA (*după pauză*): Inima i-ați ucis-o amândoi. Nu știu care dintre voi doi a reușit mai mult...
 OREST (*se ridică*): Mitică! Ne întâlnim mâine. La aceeași oră.

Orest și Mitică părăsesc grăbiți încăperea.

GHINUȚA (*se apropie*): Nu-ți fă inimă rea, mamă. De găsit au s-o găsească negreșit. E greu de spus ce-or face după aceea, dar de găsit...
 MAMA: Bine, mamă...

GHINUȚA: Și nici prin gând să-ți treacă să mori, auzi? N-ai voie. N-ai voie deloc. Că am terminat-o cu fântâna. Și vai de odihna tăticuțului nostru!

MAMA: Bine, mamă...

TABLOUL AL TREILEA

Decorul al doilea. Toamnă târzie. În planul din față, MITICĂ își fumează liniștit țigara. Mai la vale, OREST lucrează cu vergeaua, luminându-și locul cu lanterna.

OREST (*vără vergeaua; o scoate iute, azvârlind-o cât colo; tulburat rău*): Dă-mi o țigară.

MITICĂ (*uimit*): Țigară? Fumezi iar?

OREST: Ce mă tot întrebi?

MITICĂ (*îi dă țigara*): Stai să ți-o aprind eu, că-ți tremură mâinile...

OREST: Mergi și lucrează.

MITICĂ: Bădie...

OREST (*veninos*): Ce-ți mai trebuie?

MITICĂ: Iaca mă duc. (*Ia vergeaua și pornește în direcția de unde se întorsese adineauri fratele.*)

OREST: Nu încolo!

MITICĂ: De ce?

OREST: În partea ceea caut eu.

MITICĂ: Nu înțeleg...

OREST: Treci în partea cealaltă (*îi arată în direcția opusă*).

MITICĂ: De ce, bădie?

OREST (*își iese din pepeni*): Pe parcela asta caut eu – de câte ori să-ți mai spun?!

MITICĂ: Dar parcă...

OREST: Nici un parcă!

MITICĂ: Până acum n-am împărțit...

OREST: Și ce dacă?

MITICĂ: Lucram amândoi cum se nimerea...

OREST: Nu-mi toca creierii, băiatule. Fă ce-ți spun!

MITICĂ: Nu țipa. Nu pot lucra ca chiorul. (*Se duce unde e trimis. Lucrează.*)

OREST: Ai fost în armata imperială? Ai fost. Unde te trimiteau superiorii, acolo te duceai. Te duceai așa, ca boul, nu puneai întrebări!

MITICĂ (*evident alarmat*): Bădie... Bădie!

OREST: Ce ai, frățiorule?

MITICĂ: Pare-mi-se că... am găsit-o!

OREST: Uite, mări! (*Râde strâmb.*)

MITICĂ: Să mai încerc o dată... Alunecă ușor... Ușor de tot! E fântâna!

OREST: Ai nimerit în pământ moale.

MITICĂ: Vino, bădie, să vezi...

OREST: N-am ce vedea.

MITICĂ: Îți spun doar: intră mai ușor!

OREST: Nu te prosti, Mitică. Lucrează.

MITICĂ: Dar... dacă e aici?

OREST: Du-te dracului! Nu poate fi nimic acolo.

MITICĂ (*lasă să-i cadă vergeaua din mână*): Gata! Am înțeles. Auzi? Am înțeles.

OREST (*bănuitor*): Ce-ai înțeles?

MITICĂ (*vine aproape*): Ai găsit fântâna.

OREST: Du-te-ncolo!

MITICĂ: Ai găsit-o.

OREST: Măi Mitică, mergi și lucrează...

MITICĂ (*se așază pe iarbă*): Mă ai de prost?

OREST: Du-te, măi, îți spun!

MITICĂ: Las-o baltă. Ai găsit-o.

OREST (*se repede la Mitică*): ‘Mnezeii! (*Îl lovește de două-trei ori.*)

MITICĂ: Bravo, domnule profesor! Bravo!

OREST: Da, sunt profesor, nu ca tine – un neisprăvit!

MITICĂ: Neisprăvit? Cel puțin, nu-mi iau păcate pe suflet, prostind copiii... După ce timp de peste douăzeci de ani i-ai obligat pe școlari să studieze istoria imperiului roșu, acum...

OREST: ... am ajuns la statul român sub marele voievod Mihai Viteazul!

MITICĂ: Ce vorbești?! D-apoi dumneata, domnule profesor, nu-ți dai seama în ce țară locuiești? Ești un român pârlit din Ținutul Herței, dar respiri pe teritoriul statului ucrainean! Și dacă-i așa, domnule profesor, cum de-ți permiți să le vorbești despre Țara Românească?

OREST: Au venit alte vremuri, frate. În schimbul Codrului Cosminului, munților, ni s-a înapoiat dreptul de a ne vorbi limba în jurul mămăligii, la coada vacii, plus câteva file de istorie națională. Și eu mă folosesc de asta.

MITICĂ: Te restructurezi, vasăzică? Te duci cu nevasta și la biserică?

OREST: Mă duc. De ce să nu mă duc?

MITICĂ: Bravo, bădie! Cândva scoteai icoanele mamei de pe pereți, iar acum, duminicile, ascuți slujbele părintelui Milucă – ați păscut vacile împreună, nu?

OREST (*îl apucă de piept*): Tu să mă înveți pe mine cum să trăiesc?!

MITICĂ: Dă-mi drumul, bădie, c-are să-ți pară rău!

OREST (*îi dă drumul*): Pune mâna pe vergea, frățioare, și – la treabă!

MITICĂ: Îhî. La paștele mânzului!

OREST: Măi mucosule, tu cum vorbești cu fratele tău mai mare?

MITICĂ: Gata! Am isprăvit căutatul!

OREST: Cum am isprăvit, frate? D-apoi... mama? testamentul tatei?

MITICĂ: Arată-mi locul unde ai găsit-o.

OREST: Ce să gălesc?

MITICĂ: Nu te fă într-o ureche. Ai găsit fântâna. E clar ca bună ziua!

OREST: Ești băiat șugubăț, Mitică. (*Mitică apucă vergeaua și se repede spre locul unde adineaori lucrase fratele său.*) Încotro, frate?

*Cei doi frați se luptă de la vergea. În sfârșit, cedează
Mitică. Apare, stafie palidă, GHINUȚA.*

GHINUȚA: Sunteți nebuni?!

OREST: Nu tare nebuni, surioară. Un pic...

GHINUȚA: Chiar nu sunteți în toate mințile.

- MITICĂ: N-ai cumva vreun binoclu? Și ne urmărești din podul grajdului?
- OREST: Taci, mă!
- GHINUȚA: Cum se vede treaba, iar n-ați găsit nimic?
- MITICĂ: Da' poate c-am găsit!
- OREST: Ai dreptate, soro. Muncă de clacă.
- GHINUȚA: Of, of, of! Nu mai știu ce să mai cred. M-așteaptă mama! (*Fuge în direcția satului.*)
- MITICĂ: De ce-ai mințit-o?
- OREST: Ce-ai vrut, prostule, să-i spun?
- MITICĂ: Dragă frate mai mare, să știi c-ai să mă scoți odată și-odată din sărite!...
- OREST: Ce vorbești? E pericol mare!
- MITICĂ: Crezi că nu înțeleg? Mama nu poate muri din cauza acestei fântâni blestemată!
- OREST (*se aruncă asupra fratelui, lovindu-l*): De ce să moară, cretinule? De ce să moară, mă?!
- MITICĂ: Nu da, bădie... Nu da!
- OREST: Neghiobule! Parșivule! L-ai băgat cu zile în pământ pe tata, aducându-i în casă putoarea ceea, și-acum vrei s-o ucizi și pe mama?! (*Îl lasă.*) Mă dobitocule, măi, tu știi cine l-a scos pe tata din casă în puterea nopții, cine l-a legat și l-a azvârlit în mașină ca pe-o buturugă?
- MITICĂ: De unde pot să știu?
- OREST: De ce nu l-ai întreat pe tata? Ți-ar fi spus. Soldații ruși, mă... mă...
- MITICĂ: Și ce vină are Mașa mea că soldații ceia erau ruși? La urma urmelor, executau și ei un ordin, nu?
- OREST: L-au dus o lună și jumătate într-un vagon de vite... și era păzit tot de verișorii mai mari ai Mașei tale...
- MITICĂ: Verișori!
- OREST: Apoi alți verișori ai nevăstuicii tale l-au mânat la tăiat pădure în Siberia!
- MITICĂ: Îhî!
- OREST: Și peste vreo douăzeci de ani, te întorci tu din cazarmele Tambovului și-i aduci de la verișorii ceia un cadou viu!
- MITICĂ: Gata! Merg la mama să-i spun c-am găsit fântâna! (*Se ridică.*)
- OREST (*îi îngrădește drumul*): Încetișor, frățioare! Să te ferească sfinții să faci una ca asta. Te... omor!
- MITICĂ (*plânge, izbind cu pumnii în pământ*): Mamă! Mamă! Mamă!... (*După pauză, mai calm.*) Are dreptate sora. Dumneata, bădie, te porți ca un... ca un...
- OREST: Ei, ei?
- MITICĂ: ...ca un ucigaș... Gândește-te: de nu-i spunem c-am găsit fântâna...
- OREST: Ce se întâmplă?
- MITICĂ: Îi ucidem ultima speranță.
- OREST: N-ai grijă. M-am gândit eu destul. Dacă judecam așa ca tine, aș fi găsit-o în prima zi...
- MITICĂ (*înnebunit*): Vrei să spui că... mâine continuăm căutatul?
- OREST: Și mâine, frate, și poimâine... Adică poimâine, nu, că-i duminică. Dar de luni iarăși venim. Vom căuta-o... Nu suntem datori s-o găsim?...

Pornesc. Înainte, cu vergeaua pe spate, OREST, din urma lui – MITICĂ.

Primul decor. În pat, rezemată cu spatele de perete, MAMA își spune rugăciunea. A terminat. Ghinuța o ajută să se culce. Cei doi feciori o privesc pe mama în tăcere.

GHINUȚA: De ce tăceți? Spuneți-i ceva mamei voastre.
 MITICĂ: Ce să-i spunem?
 OREST: Știi doar că lucrăm.
 MITICĂ: Lucrăm!
 OREST (*lui Mitică*): De ce te aprinzi, băiatule?
 MITICĂ: Lucrăm și noi cum putem...
 OREST: Căutăm.
 MITICĂ: Sigur! Dar nu știm ce s-a întâmplat cu fântâna ceea a tatei: poate i s-au dărâmat pietrele în adâncuri, poate i-a pierit izvorul...
 OREST: Ce improvizezi tu, măi?
 GHINUȚA: Frațiiăștia ai mei, mamă, mai mult se ceartă decât caută...
 OREST: Nu fă păcate, soro. (*Lui Mitică*.) Ne certăm noi?
 MITICĂ: Doamne ferește! Discutăm...
 OREST: Ne mai sfătuim... Mamă, doar trebuie să ne mai sfătuim, nu?
 MAMA: Bine, mamă...
 GHINUȚA: Mă aveți de proastă? Azi v-ați bătut – am văzut eu...
 OREST (*mamei, care întoarce, alb, capul spre el*): Să n-o crezi, mamă!
 MITICĂ: Nu puteam împărți vergeaua ceea – fiecare voia să lucreze el cât mai mult...
 OREST: Ne-am bătut noi, Mitică?
 MITICĂ: Cum să ne batem, bădie? Ce, suntem niște frați proști, să ne batem?
 GHINUȚA: Îi crezi, mamă?
 OREST: Cum să nu ne creadă, Ghinuță?
 MITICĂ: Noi, mamă, ne înțelegem de minune.
 MAMA: Bine, mamă...
 OREST: Sigur că-i bine.
 MITICĂ: Iată, mai lucrăm mâine, duminică bădia se odihnește, iar eu...
 OREST: ...iar de luni, iarăși începem căutatul.
 MITICĂ: Duminică băieții mei din brigadă pleacă la Odesa – eu ce mă fac?
 OREST: Avem timp să ne mai sfătuim, dragă frate. De ce s-o amărâm pe mama cu problemele noastre? Câte necazuri mai am și eu, dar las' că se călătoresc ele toate cu încetul.
 MITICĂ: Principalul acum e să găsim fântâna.
 OREST: S-o grijim...
 MITICĂ: Să-i punem colac nou și...
 GHINUȚA: ...un acoperiș. N-a mai ajuns sârmanul tată să-i facă... Erau vremuri grele.
 OREST: Ne-om gândi și la un acoperiș...
 MITICĂ: Din ce, Ghinuță dragă, să ridicăm și acoperișul acela, când oamenii de-abia fac rost de-o scândură-două pentru sicrie?
 OREST: Te întrebă cineva pe tine, băiatule, de scânduri? Caută-ți de treabă. Mi-oi bate eu capul de asta. Hai să-i sărutăm mamei mâinile, că până mâine dimineață e mulțișor...

GHINUȚA: Uite că se duc de-acum... Să-ți aprind, mamă, un focușor? Cum te simți?
MAMA: Bine, mamă...
GHINUȚA: Vai de binele ăsta al matală! Ce să-ți fac, scumpo? Cu ce să te ajut? De fântână – i-ai auzit? – să n-ai nici o grijă. Au s-o găsească, au s-o grijească... Iată, numai cu cele trei hectare nu știu ce-om face. Primăria ni le-a dat, dar cine să le lucreze? Ar trebui să le împărțim între noi egal...
MAMA: Bine, mamă...
GHINUȚA: Nu-i bine, mamă, deloc, pentru că mi-s prea destui și cei patruzeci de ari de lângă casă. Picioarele mi-au putrezit la ferma ceea blestemată și mă târâi ca o schiloadă. Știi că Orest e profesor...
OREST: N-am ce face!
GHINUȚA: ... și niciodată nu l-am văzut cu sapa în mână.
OREST: Și nici n-ai să mă vezi.
GHINUȚA: De Mitică nici nu mai vorbesc... (*Mama se întoarce cu fața la perete.*) Da' pământul acela din jurul fântânii nu-l dăm nimănui!
OREST: Sigur că nu-l dăm.
MITICĂ: Fără nici o grijă!
GHINUȚA: Ne auzi, mamă? (*Mama își întoarce încet capul către copii.*) Iaca-i bine.
OREST: Rămâi sănătoasă, mamă. (*Îi sărută mâna.*)
MITICĂ: Să te faci bine. (*Procedează la fel.*)

Cortină muzicală. Se sting luminile.

AL DOILEA ACT

TABLOUL AL CINCILEA

Timpu e a ploaie. Zori de zi. Cei doi frați – OREST și MITICĂ – se privesc dușmănos. Vergeaua e la Orest.

OREST: Încep eu ori începi tu?
MITICĂ: Hai, bădie, să terminăm comedia asta. Aseară am vorbit cu băieții din brigadă, le-am lămurit ce și cum, dar mai mult de o zi-două nu mă așteaptă.
OREST: Nu mă interesează dolarii tăi.
MITICĂ: Da?
OREST: Testamentul tatei ne privește pe amândoi în aceeași măsură.
MITICĂ: Arată locul și hai să începem. Chem și brigada mea, dacă trebuie.
OREST: Cheam-o în ograda ta. Aici lucrăm numai noi doi. Na vergeaua – caută în partea ta.
MITICĂ: Bădie, dumneata îți bați joc de mine?
OREST: Unde vezi tu bătaie de joc?
MITICĂ: Să răm pământul ca un tâmpit?!
OREST: Nu zbiera.
MITICĂ: Știi că... ai găsit-o. Doar știu!
OREST: Să-ți arăt locul?
MITICĂ: Arată-mi.

- OREST: Și s-o destupăm?
MITICĂ: D-apoi cum?
OREST (*în șoaptă, negru*): Vrei s-o omori pe mama?
MITICĂ: Are să se însănătoșească dacă are să audă...
OREST: Mă tâmpitul, nu știi că are cancer?
MITICĂ: Știu...
OREST: Atunci, de ce debitezi nerozii?
MITICĂ: Dumnezeu e mare...
OREST: Tu, care ai condus vreo șapte ani în satul nostru organizația comsomolistă, ai devenit fiul lui Hristos?
MITICĂ: Da' dumneata ai fost călăuza comuniștilor din școală.
OREST: Gata!
MITICĂ: Gata!
OREST (*după pauză*): Ce propui să facem?
MITICĂ: S-o curățăm.
OREST: Tu crezi că o fântână adâncă de vreo cincisprezece metri și umplută cu pământ se curăță cât te-ai scărpinga în...
MITICĂ: Chem băieții mei.
OREST: Tata a lăsat cu limbă de moarte s-o găsim și s-o curățăm noi în doi.
MITICĂ: Tata-i putred.
OREST: O fi, dar vorbele lui trăiesc! Și le auzim când avem cheful. Le cunosc vecinii, toate rudele noastre.
MITICĂ: Tu-i mama lui de casetofon! Ei, hai c-o destupăm noi cumva și singuri. Să începem odată!
OREST: O destupăm. Și-apoi? O înmormântăm pe mama?
MITICĂ: Ții una și bună!
OREST: De câte ori trebuie să-ți vorbesc, mă? Cum află, moare...
MITICĂ: Moare cu sufletul împăcat.
OREST (*pornește agresiv spre fratele său*): Tu-i dorești moarte?
MITICĂ (*bate în retragere*): Atunci, ce naiba facem?!
OREST (*meditează un pic*): Continuăm căutarea fântânii.
MITICĂ (*pierit*): Bădie!...
OREST: Propune tu, Mitică, vreo soluție mai reușită. Dar una nouă.
MITICĂ (*disperat*): Trebuie să plec, bădie! Hai s-o destupăm, s-o curățăm, s-o... sfințim!
OREST (*râde acru*): Nimic nou! Tu vrei s-o șterpelești după dolari și să mă lași să le fac eu pe toate. Nu se aprobă! Am pierdut o groază de timp. Să lăsăm flecăreala. La muncă! (*Se duce la parcela lui. Lucrează.*)
MITICĂ: Ai să mă înnebunești! Arată-mi, bădie, unde-i locul acela – să-l știu măcar. (*Se apropie de Orest.*)
OREST: Ferește în lături, că te trăsnesc!
MITICĂ: Arată-mi-l!
OREST: Du-te, măi! (*Ridică vergeaua.*)
MITICĂ: Nu ridică vergeaua, c-ai să mă răzbești...

Aleargă GHINUȚA.

GHINUȚA: Iarăși vă bateți?

MITICĂ: Ți-a părut matale...

OREST: Ți-a părut.

GHINUȚA: Eu nu-s oarbă. Tot satul știe că vă îmbrânciți ca niște dușmani.

OREST: Gura lumii o astupă cineva?

GHINUȚA (*lui Orest*): De ce-ai ridicat vergeaua? Vreți să vă uciideți?

OREST: Am ridicat-o, să-i... arăt frățiorului nostru că soarele-i sus, dar noi facem filozofie.

MITICĂ: Care filozofie? Ne mai sfătuiam... unde să mai căutăm blestemata ceea de fântână!

OREST: Să nu crezi, soro, că o treabă ca asta e floare la ureche.

GHINUȚA: Înțeleg eu că nu-i lucru ușor... Dar gândiți-vă și la mama voastră!

OREST: Ne gândim...

MITICĂ: Sigur că ne gândim!

GHINUȚA: Ah, cum se chinuie ea, sârmana!

OREST: Se chinuie nu din cauza noastră.

GHINUȚA: Cât se mai poate, fraților? A doua săptămână o căutați. Se crucește tot satul!

MITICĂ: Dă-l încolo de sat! Puțin îmi pasă!

GHINUȚA: N-are să moară. Are să se chinuie ca-n focul iadului, dar n-are să poată muri.

MITICĂ: Mata o rogi să nu moară. Din cauza matale se chinuie!

GHINUȚA: Auzi, Orest, ce spune frățiorul ăsta al nostru?

OREST: Aud, Ghinuțo, cum nu?

GHINUȚA: Și-ți place?

OREST: Nu-mi prea place. Dar dacă și el are un pic de dreptate?

GHINUȚA (*pierdută în disperare*): Voi ce vreți de la mine?!

OREST: Noi nu vrem de la tine nimic, Ghinuțo.

MITICĂ: Noi căutăm.

OREST: Ce vină avem noi, soro, că n-o putem găsi?

GHINUȚA: Doamne! Ajută-i, Doamne?! (*Dispare în direcția satului.*)

OREST (*îi dă vergeaua*): Mai caută și tu.

MITICĂ: Încă ce n-am mai făcut!

OREST: Să lucrez numai eu?

MITICĂ: Dacă-ți place să lucrezi în dodii, lucrează.

OREST: Îmi place, băiatule, îmi place... Poate... spre sfârșitul săptămânii... o găsesc.

MITICĂ: Bădie, aiurezi?

OREST (*continuă lucrul; Mitică fluieră*): Mă tâmpitul, fluieri?

MITICĂ: De ce să nu fluier?

OREST: Din moment în moment, mama poate să... (*Tresare înfricoșat.*) Mitică!

MITICĂ: Ce-i, bădie?

OREST: Ți s-a așternut o umbră pe față!

MITICĂ: Care umbră? Ce mă?... Îți arde de glume?

OREST: Vorbesc serios. Cum ai început să fluieri, fața ți s-a schimbat...

MITICĂ (*sare, turbat*): Cum s-a schimbat?!

OREST: S-a învinețit...

MITICĂ (*îngrozit*): Bădie!...

OREST: S-a acoperit cu o umbră verzuie...

MITICĂ (*tremură*): Ce tot îndrugi?! A intrat soarele în nouri și...

OREST: Care soare, prostule? Unde ai văzut tu astăzi soare?

MITICĂ: Am văzut... Era soare. Cam palid, dar era...

OREST: Iată-ți trece...

MITICĂ: Trece?
 OREST: Paloarea ceea de mort. Trece.
 MITICĂ (*ușurat*): M-ai speriat, bădie. Te rog, să nu ți se mai năzare asemenea neghiobii. Dumneata, în genere, ai obiceiul să te gândești numai la lucruri prăpăstioase. Ia exemplu de la mine: eu sunt optimist. Legile dialecticii: unul naște, altul moare... Cine le poate schimba?
 OREST: Mă înveți tu pe mine filozofie?
 MITICĂ: Te învăț. De ce să nu te învăț?
 OREST: Ești mintios. Mulțumesc.
 MITICĂ: Cu plăcere. Când pot, mai luminez și eu mintea la unii...

TABLOUL AL ȘASELEA

Primul decor. MAMA stă culcată, cu două perne sub cap. Respiră greu. Ghinuța, în genunchi, la căpătâiul ei.

MITICĂ (*intră*): Bună seara!
 GHINUȚA: Bună seara, Mitică.
 MITICĂ: Bădia Orest încă n-a venit?
 GHINUȚA: N-a venit. Azi n-are ore?
 MITICĂ: E ziua lui liberă. E marți, nu?
 GHINUȚA: E marți.
 MITICĂ: Ne-am înțeles să ne ducem mai devreme. Mamă, cum te simți?
 MAMA (*abea vorbește*): Bine, mamă...
 MITICĂ: Să dea Domnul să fie așa.

Intră OREST. E bine dispus.

OREST: Bună seara! Noroc, Ghinuță! Cum te simți, mamă?
 MAMA: Bine, mamă...
 GHINUȚA: De ce radiezi așa?
 OREST: Am primit, în sfârșit, salariul! Ni l-am mărit. Și am fost cu fetele mele la piața din Cernăuți și le-am cumpărat de toate. Să le vezi, mamă, ce frumoase sunt!
 MAMA: Bine, mamă...
 GHINUȚA: Anul ăsta încă n-au văzut-o pe bunica...
 OREST: Sunt ocupate, Ghinuță. Cu învățătura. Cam supărată te uiți, mamă, la mine... Ori îmi pare mie?
 GHINUȚA: Îți pare, Orest. Vorbește-i de fântână. Asta-i rana ce-o doare.
 OREST: Nu discutăm noi a doua săptămână despre asta, soro?
 GHINUȚA: Voi cu mine discutați. Cu mama nu vreți.
 OREST: Aoleu! Cum nu vrem, Ghinuță?
 GHINUȚA: N-o fă pe prostul, Orest. Spune-i lămurit mamei: o găsiți ori n-o mai găsiți?
 OREST: Măi Mitică, n-am lucrat noi două săptămâni în sudoarea frunții?
 MITICĂ: D-apoi cum!
 OREST: Nu ne-am ciondănit încă de la vergeaua ceea, că fiecare din noi vrea să...

MITICĂ: ... găurească pământul cât mai mult!
 OREST: Amândoi ardem de dorința...
 MITICĂ: ... să ne zâmbescă norocul!
 OREST: Să vedem, până la urmă, cui i-a merge...
 MITICĂ: Are să-ți meargă dumitale, bădie. Ești mai deștept.
 OREST: Treaba asta nu ține de deșteptăciunea omului. De noroc, frățioare. Vorba cea: prost să fii...
 MITICĂ: Prost nu-i numaidecât să fii. Noroc să ai.

*MAMA se întoarce cu fața la perete, ajutată
 de Ghinuța cărei îi șoptește ceva la ureche.*

OREST: Ce-a zis, Ghinuță?
 GHINUȚA: Că-i sunteți... amândoi dragi ca lumina ochilor.
 OREST: Ei, da!
 MITICĂ: Nu vezi că ne ia în căruță?
 GHINUȚA: Mergeți la lucru și n-o mai amărăți.
 OREST: Ne ducem, soro. Ne ducem. Dar frățiorul ăsta al nostru m-a prevenit că lucrează azi ultima zi. Pleacă mititelul să argătească la mafioții de la Odesa. Dar eu, surioară, precum știi, alți frați n-am. Rămân singur în pârloua ceea și nu-mi convine defel.
 MITICĂ (*să audă numai Ghinuța*): Băieții din brigadă mă așteaptă – nu pot altfel... Au să plece fără mine și-atunci ce fac?
 GHINUȚA: Tu nu-mi șopti mie la ureche. Spune-i mamei. Ei spune.
 MITICĂ: Te rog...
 GHINUȚA: Nu mă ruga, că-i degeaba.
 MITICĂ (*încrâncenat*): Hai, bădie! Hai că azi o găsim neapărat! Îmi spune mie inima c-o găsim...
 OREST: Nu fi așa de încrezut. Dacă ne va ajuta Dumnezeu, o găsim, dacă nu...
 MITICĂ: Ne va ajuta... Simt eu că ne va ajuta! Auzi, mamă? Să ne-aștepți cu vești bune!
 (*Iese.*)
 MAMA (*abea auzit*): Bine, mamă...
 OREST (*rămas pe gânduri*): Delicată treabă e și cu fântâna asta... Așa-i, soro?
 GHINUȚA: Așa-i, frate.
 OREST: Dar... ia spune-mi, Ghinuță, sincer: mare bucurie are să intre în casa asta, dacă găsim noi azi fântâna tatei?
 GHINUȚA: A tatei și a mamei...
 OREST: Da.
 GHINUȚA: Nu te pricep, omule.
 OREST: Nu mă pricepi ori... te prefaci că nu mă pricepi?
 GHINUȚA: N-am de ce să mă prefac.
 OREST: Taaare greu ne înțelegem noi, Gheorghino...
 GHINUȚA: De ce, Orest dragă?
 OREST: Pentru că gândurile mele nu pot ajunge la tine...
 GHINUȚA: Și de ce nu pot ajunge, frate?
 OREST: Pentru că nu ești în stare a le pătrunde.
 GHINUȚA: Tu, Orest, de când te știu, mă consideri o proastă. Ce să-i faci? Trebuia să stea cineva și la coada vacii, ca să poți pleca tu la universitate... (*Se apropie de mama.*)
 Nu vrei să-ți mai ridic puțin perna? Te simți bine așa?

OREST: Ce-a zis?
 GHINUȚA: Că se simte bine. De când căutați voi fântâna, se simte bine și numai bine. Pleacă, Orest... Și nu uita de Dumnezeu...
 MITICĂ (*reintră*): Hai, mergi sau nu mergi?
 OREST: Ne ducem. Dar să mai ascultăm o dată testamentul tatei.
 GHINUȚA: Eu nu mai doresc să-l ascult.
 OREST: Aoleu! Nu dorești să-l mai ascuți pe tata? Să-i auzi ultima lui rugămintă?
 GHINUȚA: Am ascultat-o destul, fraților.
 OREST: N-ai înțeles până acum, Ghinuță? Cuvintele lui cu limbă de moarte ne-au insuflat zilnic noi forțe, ne-au însuflețit!
 GHINUȚA: Iată că de azi veți lucra și neînsuflețiți, frații mei. Că sârmana nu mai are puteri. De ieri n-a luat în gură nici o fărâmitură de pâine...
 OREST: Uite, pesimismul ăsta al tău nu-mi place deloc, soro!
 GHINUȚA: Mai aveți vreo treabă?
 MITICĂ: Vrea să ne scoată din casă!
 OREST: De ce vrei să ne dai afară, Ghinuță? Crezi tu că noi nu nutrim aceeași dragoste față de mama noastră? Ba poate că și mai mult o iubim!
 GHINUȚA: O iubiți, fraților, o iubiți. Și nevestele, și copiii voștri – toți o iubesc!
 MITICĂ: Se leagă de nevestele noastre!
 OREST: Și de copii se leagă! De parcă n-ar ști că fetele mele sunt ocupate până peste cap cu învățătura! Dacă n-ar ști, dar știe!
 MITICĂ: I-ai spus, frate, că Mașa mea îmi dă dolari pentru ghizdelele fântânii?
 OREST: Nu i-am spus, Mitică. Dar parcă ai cui să-i spui?
 MITICĂ: Noi suntem gata a răma toate dealurile, toate pârloagele în căutarea bles... fântânii tatei...
 OREST: ... dar surioara noastră ne face vânt!
 MITICĂ: Și de unde? Din casa unde am crescut și copilărit!
 OREST: Din casa ta, Mitică, – tu ești mezinul!
 MITICĂ: Lasă, bădie... Eu am casă.
 OREST: Tămâia ei de fântână!

Frații ies înfuriați și grăbiți.

GHINUȚA: Hai să-ți aprind un focușor, mamă...

TABLOUL AL ȘAPTELEA

Al doilea decor. MITICĂ găurește înverșunat pământul, pe parcela lui Orest.

OREST (*aleargă găfâind*): Unde te-ai băgat, mă? Cară-te de-aici!
 MITICĂ: Gata, frate. S-a terminat jocul!
 OREST: Care joc?
 MITICĂ (*face trei pași în lături*): Știu unde-i fântâna!
 OREST: Unde e?
 MITICĂ: Sub picioarele mele.
 OREST: Eu ți-am interzis să cauți pe parcela mea?

MITICĂ: Mi-ai interzis.
 OREST: Și cum de-ai îndrăznit?
 MITICĂ: Știam c-ai găsit-o.
 OREST: Știai c-am găsit-o, dar nu cunoșteai locul.
 MITICĂ: Contează?
 OREST: Pentru mine contează. Mult. De mâine rămâneam singur cu fântâna... Doar pleci, nu?

MITICĂ: De-acum nu mai plec. Nu pot.
 OREST: De ce?
 MITICĂ: Să terminăm odată mascarada asta. Zicea și Mașa mea...
 OREST: Vasăzică, pentru rusoaica ta necazul ăsta al nostru e mascaradă?
 MITICĂ: De ce te legi de-un cuvânt? Începem odată?
 OREST: Ce să începem?
 MITICĂ: Dau o fugă după hârlețe, lopeți, găleți...
 OREST: Care hârlețe, mă? Care găleți?
 MITICĂ: Azi și mâine curățăm fântâna.
 OREST: O curăți tu?
 MITICĂ: O curățăm amândoi.
 OREST: N-am vorbit noi destul zilele trecute? Trebuie să fii idiot să nu înțelegi: cum îi spunem c-am găsit fântâna, o ucidem!

MITICĂ: Iarăși umbli cu... (*Tresare.*) Aoleu!
 OREST: Ce mai e?
 MITICĂ: S-a așternut o pată verzuie pe fața dumitale...
 OREST: Lasă gluma!
 MITICĂ: Nu glumesc deloc, bădie...
 OREST: Taci, mă! (*Se îndârjește la frate-său cu vergeaua.*)
 MITICĂ: Tac, bădie, tac...
 OREST (*după pauză*): Chiar... e adevărat?
 MITICĂ: Fața ți s-a acoperit de ceață... Ochii ți-s două găuri negre... (*Se îndepărtează de Orest.*)

OREST (*îngrozit*): Stai! Unde te duci? Vino! Privește-mă! (*Tremură, palid.*) Cred că... a intrat soarele în nouri...
 MITICĂ: Soare! Care soare, bădie? Cerul e înnourat de dimineață. L-ai văzut?
 OREST: Ce să văd?
 MITICĂ: Soarele!
 OREST: Parcă l-am văzut... Sau nu l-am văzut?...
 MITICĂ: Trece.
 OREST: Ce?
 MITICĂ: Umbra ceea de mort. Dispare... Gata.
 OREST: Frățioare dragă, n-ai băut cumva azi?
 MITICĂ: Nici un gram. De vreo săptămână.

Apare, pe neașteptate, GHINUȚA.

GHINUȚA: Doamne-ajută!
 OREST: Mulțumim, Ghinuță.
 GHINUȚA: Tot discutați, discutați?

OREST: La o treabă ca asta, fără să calculezi bine...
 MITICĂ: Plec după unelte!
 OREST: Stai!
 GHINUȚA (*înseninată*): Ați găsit-o! Slavă Ție, Dumnezeu! Astăzi reușiți?
 OREST: Ce să reușim?
 GHINUȚA: S-o curățați.
 OREST: N-avem încă ce curăța, soro...
 GHINUȚA: Nu vreți deocamdată să afle mama? (*Cade pe gânduri.*) Și eu cred c-ar fi mai bine...
 OREST: Ar fi mai bine, ce?
 GHINUȚA: Să nu afle de pe-acuma... Și-atunci, în ziua când chemăm preotul s-o sfințească, îi spunem. Of, sărmana!
 OREST: Dacă... o găsim, facem așa cum spui, Ghinuță...
 GHINUȚA (*topită*): N-ați găsit-o?! Păi, voia să se ducă după unelte...
 OREST: Voia să se ducă... Să le avem în caz... dacă o găsim.
 MITICĂ: O găsim! Fără probleme!
 GHINUȚA: Măi Orest, voi ascundeți ceva de mine...
 OREST: Nu suntem ucigași, soro. S-o facem pe mama să aștepte atâta, muncită de chinuri...
 GHINUȚA: Greu îmi vine să cred, Orest dragă...
 OREST: Îmi pare rău.
 MITICĂ (*se frământă*): Dă-ne pace, țață Ghinuță, să lucrăm!
 GHINUȚA: Iaca mă duc. Doamne-ajută! (*Se retrage, cernită de gânduri.*)
 MITICĂ: Merg să aduc uneltele!
 OREST: Ascultă, Mitică...
 MITICĂ: Ce mai vrei?
 OREST: Să mai chibzuim, băiatule. Nu te aprinde.
 MITICĂ: Să treacă și ziua asta aiurea?
 OREST: Ai să regreți dacă nu mă ascuți.
 MITICĂ: Testamentul tatei trebuie respectat? Te întreb: trebuie sau nu? De ce ai luat apă în gură?
 OREST (*a găsit!*): Dar pământul? Ce facem cu pământul?
 MITICĂ: Care pământ? Ce tot vorbești, bădie?
 OREST: Hi-hi-hi! De-atâtea ori ai ascultat testamentul și n-ai reținut?
 MITICĂ: Ce să rețin?
 OREST: Să curățăm fântâna e floare la ureche. Hai, că de ghizdele răspunzi tu, dar pe urmă?
 MITICĂ: Pe urmă, ce?
 OREST: Ce ne mai roagă tata? Să ne îngrijim de cele trei hectare de pământ din jurul fântânii! E pământul lui moștenit de la părinți. Să-l arăm, să-l boronim, să-l semănăm, să-l prășim, să păzim roada, s-o cărăm și să îngrășăm cu ea porcii! E treabă destulă, nu? Prin decizia primăriei, pământul acela de-acum ne aparține. Și-ți revine și ție cel puțin un hectar și jumătate...
 MITICĂ: Dă-l înl!... La ce-mi trebuie mie pământ?
 OREST: Ești obligat să-ți trebuiască.
 MITICĂ: Asta-i bună! Are cine lua pământul acela și fără mine.
 OREST: Cine? Soră-ta Ghinuța? N-o vezi cum merge? Șontâc-șontâc – i-a mâncat picioarele reumatismul. De-ar ajuta-o Dumnezeu să poată îngriji de grădina ei și a mamei.
 MITICĂ: Dar dumneata?

- OREST: Eu? Să iau pământ eu? Păi, tu nu știi ce profesie am? Dispun eu de timp să stau cu fundul în sus în bătaia soarelui, la prășit?
- MITICĂ: Ai vacanță lungă.
- OREST: Am, fratele meu. Dar trebuie să mai citesc și o carte. Nu pot rămâne un imbecil. Ca tine...
- MITICĂ: Imbecil până astăzi, pare-mi-se, nu mi-ai spus?
- OREST: Îți spun acum!
- MITICĂ: Chiar îți mulțumesc.
- OREST: Cu plăcere.
- MITICĂ: Ia uite cum ne înțelegem noi – de minune!
- OREST: Suntem frați, cum să nu ne înțelegem?
- MITICĂ (*după pauză*): Dar... țața Maria?
- OREST: Tu las-o pe Maria. Peste doi ani iese la pensie, iar socru-meu e cu un picior în groapă. Cine are să caute de gospodăria ceea? Maria, sărmana, că nu i-a dat Dumnezeu nici un frate...
- MITICĂ: Bădie...
- OREST: Te-ascult.
- MITICĂ: Nu cumva vrei să-mi dovedești că eu sunt unicul moștenitor al acelor trei hectare?
- OREST: Știut că. Nu sunt eu mezinul.
- MITICĂ (*înnebunit*): Pe dracu! Auzi? Pe dracu!
- OREST: Nu urla ca un stricat. Calmează-te.
- MITICĂ: Ce-mi bagi pământul pe gât?! Nu vreau pământ, auzi? Nu vreau nici un petec de pământ!
- OREST (*calmitate stranie*): Dacă, în afară de tine, n-are cine-l moșteni, Mitică... N-are – poți pricepe?
- MITICĂ: Să-l moștenească dracu! Nu-mi pasă! Nu-mi pasă deloc!
- OREST: Bine... Dar fântâna?
- MITICĂ: Ce-i cu fântâna?
- OREST: Tot o lăsăm moștenire dracului? (*Pauză.*) Măi, și nu plouă! Nu plouă și gata! De două săptămâni se muncește cerul a ploaie, dar... uite că nici o picătură!...
- MITICĂ: Dar dacă vorbim cu primarul?
- OREST: Ei, ei?
- MITICĂ: Să ne lase nouă doar câțiva ari...
- OREST: ... în jurul fântânii?
- MITICĂ: Exact. Vom semăna niște lucernă, trifoi – găsim ce...
- OREST (*hohotește*): Ce frate am eu, dragă lume! Ce frate!
- MITICĂ: Am spus vreo prostie?
- OREST: Tu, cum deschizi gura... Hai, lasă, măi băiatule, că nu ești tu chiar așa de prost, cum îți închipui că te consider eu. Dar ascultă încoace: ne-ar râde satul, Mitică. La aceste trei hectare poate că s-ar găsi vreun hapsân, că hoții au reușit să-și facă rost de tractoare, dar cum îți închipui tu? Roată împrejur e moșia unui gospodar, iar noi, doi frați și o soră, stăm la mijloc cu un petec de pârloagă și o fântână?!
- MITICĂ: Cum știi să le sucești, să le cârnești, numai să iasă pe-a dumitale!
- OREST: Sucește-le și cârnește-le și tu – demonstrează-mi că n-am dreptate.
- MITICĂ: Gata! Plec după unelte! (*Pornește, dar se postează iute în fața lui Orest, cu vergeaua în mână.*) De ce mă privești așa, bădie? Ai fi în stare să-mi despici capul?
- OREST: Nu avem noi datoria sfântă să căutăm și să găsim fântâna? De curățat nu e mare lucru, dar, uite, cum s-o găsești?... (*Merge la parcela lui. Lucrează.*)

Se sting luminile. Cortină muzicală.

TABLOUL AL OPTULEA

Decorul al doilea. Înserează. Frații stau spate-n spate, privind cerul.

OREST: Urâtă înserare...
 MITICĂ: Urâtă...
 OREST: E timpul să plouă...
 MITICĂ: E timpul... Mai lucrăm?
 OREST: Nu trebuie să găsim fântâna?
 MITICĂ: Trebuie...
 OREST: Vom căuta-o, până vom găsi-o...
 MITICĂ: Și vom curăța-o...
 OREST: Să izvorască o apă limpede și dulce...
 MITICĂ: ... de la care înflorea pe timpuri sufletul oamenilor...
 OREST: Așa spunea tata.
 MITICĂ: Exact.
 OREST: Păcat ar fi să dispară fără urme asemenea fântână.
 MITICĂ: De ce să n-o lăsăm moștenire copiilor noștri?
 OREST: Și nepoților.
 MITICĂ: Și strănepoților.
 OREST: Drept judeci.
 MITICĂ: Să le înflorească și lor sufletul.
 OREST: Ce, n-o merită?
 MITICĂ: Pe deplin.
 OREST: Mă bucur că ne înțelegem întotdeauna din jumătate de cuvânt.
 MITICĂ: Păi, frați suntem!
 OREST: Așa e. (*Pauză. Însuflețit tot mai mult.*) Și i-om pune și colac!
 MITICĂ (*același joc*): Neapărat îi punem!
 OREST: Din lemn de stejar!
 MITICĂ: Las' că-l comand eu!
 OREST: Firește.
 MITICĂ: Să-i încrusteze meșterul diferite figuri, floricele...
 OREST: Să rămână lumea trăsniță când le-a vedea!
 MITICĂ: Așa!
 OREST: Să crape toți de invidie!
 MITICĂ: Lasă-i să crape!
 OREST: Poate facem ghizdelele din beton și un gard de fier împrejur?
 MITICĂ: Bună idee! Punem și o poartă.
 OREST: Noaptea o încuiem!
 MITICĂ: O încuiem numaidecât!
 OREST: Mai târziu, dacă aduci tu dolari ori... euro, îi facem și un acoperiș!
 MITICĂ: Da! Din tablă de aceea lucitoare pe care n-o ia rugina.

OREST: Inoxidabilă.
 MITICĂ: Dacă o mai facem și pe asta...
 OREST: ... îi dăm gata pe toți!
 MITICĂ: Chiar așa! Să-și dea seama satul că nu suntem niște calici!
 OREST: Că ne tragem din... din...
 MITICĂ: ... chiaburi!
 OREST: Șșș! Din oameni gospodari...
 MITICĂ: Și-i punem căuș, ca pe timpuri.
 OREST: Cumpărăm, măi frate, o cană smălțuită...
 MITICĂ: O cană gospodărească!
 OREST: Și o legăm cu un lăntișor mai grosuț.
 MITICĂ: Bine zici!
 OREST: Știi cum e lumea asta a noastră...
 MITICĂ: Lacomă, bădie!
 OREST: Hapsână și fără inimă!
 MITICĂ: Și-om păzi-o de răi.
 OREST: Ce să păzim, cana?
 MITICĂ: Fântâna, bădie. Fântâna tatei și a mamei!
 OREST: Firește c-om păzi-o!
 MITICĂ: Să încerce cineva s-o spurce!
 OREST: Numai să încerce!
 MITICĂ: Are să aibă de-a face cu noi! (*Pauză.*) Bădie, mai am o idee.
 OREST: Ei, ei?
 MITICĂ: Ce-ar fi să sădim în jurul fântânii și niște copaci?
 OREST: Da. Doi-trei copaci, să avem umbră.
 MITICĂ: Niște mesteceni.
 OREST: Mesteceni? Nu dau roadă. Mai bine, niște nucari.
 MITICĂ: Nucii cresc încet. Mai ajungi dumneata să bei țuică la umbra lor?
 OREST: Atunci, niște răchite!
 MITICĂ: Da. Nevoile astea cresc repede.
 OREST: Să avem iarbă...
 MITICĂ: Să fie umbră și răcoare...
 OREST: Să ne fie bine.
 MITICĂ: Să ne fie cât mai bine, bădie!

Vine, dansând ușor, COPILA ZBURĂTOARE.

COPILA ZBURĂTOARE: Ați găsit comoara? (*Frații tac încruntați.*) De ce sunteți așa de mohorâți?
 Înseamnă că... n-ați putut-o găsi... Păcat... Acuși!

*Copila dispare, plutind parcă de-asupra pământului. Frații n-au ce să-și mai spună.
 Se privesc, fără să se mai vadă. Revine COPILA ZBURĂTOARE cu un smoc de
 crenguțe pe care le înfige în pământ, una câte una, în jurul celor doi frați.*

OREST: Ce faci, copilă?

COPILA ZBURĂTOARE: Însemn locul, să nu uit... (*Vicleană mică.*) Să-i arăt frățiorului, când va crește mare. Poate îi va surâde lui norocul? Poate va găsi-o el? (*Dispare, ușoară ca un fulg.*)

Dinspre sat, se aude un bocet de femeie.

GHINUȚA (*flutură disperată din mâini*): Moare, fraților! Moare mamaaa!

OREST: Aoleu! Fugi, Mitică, și spune-i!

MITICĂ (*pierit*): Ce să-i spun?

OREST: C-am găsit fântâna, boule!

MITICĂ (*scuturat de friguri*): De ce eu? De ce să-i spun eu, bădie?!

OREST (*turbat*): Fugi! Aleargă! Hai!

MITICĂ: Nu pot! Nu Pooot!

OREST (*ieșit din miși*): 'Mnezeii cui te are!

OREST ridică vergeaua asupra fratelui mai mic. MITICĂ se face ghem. Și-n acea clipă, o bubuitură cutremură cerul și pământul, urmată de fulgere. Începe să plouă. Și peste vergeaua ceea, înțepenită vertical sau împlântată în tidvă de frate, cade încet-încet

c o r t i n a

O pagină rezervată pentru fotografii!

Să mă iubești sinucigându-te,
să te sinucizi iubindu-mă

(Mono)dramă

PERSONAJELE

FEMEIA

BĂRBATUL-FIGURANT,
care, pe alocuri, e și vorbitor*La deschiderea cortinei, FEMEIA, palidă statuie,
stă nemișcată, pe un taburet, în avanscenă.*

FEMEIA: Numele meu e Femeie. *(Pauză.)* Sună modest, pentru că așa a vrut Preaînaltul. *(Pauză.)* Sună măreț, pentru că eu am născut această lume... *(Pauză.)* Sună absurd, pentru că tragicul și inegalabilul meu sacrificiu, de mii sau poate de milioane de ani, sfârșește în moarte. *(Pauză.)* Oricum, continui să-mi trăiesc aventura pe acest pământ, cu fiecă veac, cu fiecă clipă râvnind tot mai puțin la eternitate. Mărturie îmi este, poate, și această istorie, repovestită mereu de la începuturile lumii...

(În șoaptă, cu primele mișcări ale corpului.) Astăzi se împlinesc nouă zile de la înmormântarea sinucigașului meu... *(Arată spre un aragaz închipuit.)* Îi fac un mic praznic. Mi-am chemat colegele, au să vină și trei prieteni de-ai lui... El, de fapt, nici n-a avut și nici nu putea să aibă prieteni. Doamne, cum am putut să iubesc un asemenea monstru?! Monstru mic. Era așa, de statura mea, slab ca un schelet. Eu singură l-am scos din ștreang. M-am repezit la dânsul înnebunită *(demonstrează)*, m-am suit pe taburet, l-am cuprins de mijloc, saltându-l în sus, i-am scos ștreangul și m-am prăvălit cu el la podea. În clipele următoare, pierisem. Am stat multă vreme cu simțurile paralizate, lângă trunchiu-i în care se sfârșise agonia, până când reușii să smulg din disperarea-mi leșinată un dram de putere și să ajung la aparat ca să telefonez... *(Pauză.)*

Am făcut un lighenaș întreg de salată boeuf. Dar am pus prea multă sare în ea, mi se pare... *(De aici și până la sfârșitul (mono)dramei, poate fi utilizat jocul pantomimic: acum, pune în farfurie câteva linguri de salată și coboară în sală.)* Vreau să gustați și voi. *(Propune unui spectator.)* Hai gustă, te rog. E prea sărată, așa? Am stricat salata, nebuna de mine. Maioneză are destulă, nu? Of, of, of! Și acum ce mă fac? *(Urcă în scenă.)* Locuiesc aici, într-un cămin familial. E garsoniera lui. I-au dat-o de la institut. Nu v-am spus? Lucra într-un birou de proiectări. Arhitect, ce mai! *(Pauză.)* Salam nu mai am, castraveți murați, de asemeni. Dar dacă mai fierb niște cartofi? Îi tai frumușel și-i pun în salată. O amestec și... va fi O. K., nu-i așa? *(Scoate dintr-o pungă cartofi, îi spală și-i pune la foc, cântând.)*

Doamnă cu surâs de înger trist,
 Obosit-am tot mereu, mereu
 Să mă țin topit de pasul tău,
 Doamnă cu surâs de înger trist...
 Câte nopți te-am mângâiat în vis
 Sub un pom de stele viscolit
 Și erai cuminte la iubit,
 Doamnă cu surâs de înger trist...

REFREN:

Se călătoresc, se călătoresc
 Anii, doamna mea,
 Și îmbătrânesc, și îmbătrânesc
 Tot pe urma ta...
 Înc-o toamnă-acum, înc-o toamnă-acum
 Trece-n amintire
 Și nu pot să-ți spun, și nu pot să-ți spun
 Despre-a mea sfielnică iubire...

(*Termină. Revine în avanscenă.*) Mai are o strofă, dar n-am memorizat-o chiar bine... Și versurile, și melodia sunt ale lui. Ale sinucigașului meu... Era talentat băiatul. Păcat, că-n gunoiștea asta de provincie nu avea un compozitor cu care să colaboreze. Dar nici nu dorea s-o facă! Își improviza singur melodiile la texte și mă punea să i le cânt. (*Și-a amintit. Cântă și a doua strofă.*)

Doamnă cu ochi grei de înger trist...
 Te-am văzut aseară, ah! plutind
 C-un bărbat alături surâzând,
 Doamnă cu ochi grei de înger trist...
 Și de-atuncea inima îmi coc
 Într-o disperare și mai grea,
 Ce să fac cu mine, doamna mea,
 Că mă simt un om fără' de noroc?

(*Repetă ultimele două versuri.*) Cine, mă nihilistule, te-a inspirat să scrii textul ăsta? I-am întrebat atunci. Era într-o duminică seara. Mă dusesem la o prietenă și-l lăsasem singur toată ziua. "Tu, iubito", îmi răspunse trist, după o pauză enervantă. (*În spatele Femeii apare BĂRBATUL-FIGURANT.*) Cum puteam eu să te inspir, înamorat nenorocit, să scrii aceste versuri plângărețe, când ți-am spus de-o mie de ori în acești ani că te iubesc?! Și am început să-l bat cu pumnii ca o nebună. (*Bărbatul-figurant se lasă bătut.*)

BĂRBATUL-FIGURANT: Mi-ai spus-o de-o mie de ori, dar nu te-am crezut niciodată...

FEMEIA: ... îmi răspunse abătut. Așa era sinucigașul meu – un nihilist incurabil. El își zicea om absurd.

BĂRBATUL-FIGURANT: Sunt un om absurd...

FEMEIA (*celui din spate*): Du-te, mă! Tu îl ai pe Nietzsche în creier încă din pânțele mamei! Ce fel de om absurd ești tu? Eu, da. Eu sunt o femeie absurdă, pentru că-mi trăiesc cât mai deplin aventura aici, pe pământul ăsta fără Dumnezeu. Cu toate că sunt pe deplin conștientă, ca și tine de altfel, că libertatea mea nu costă nici două parale și că viața-mi se consumă numai în incertitudine. (*Bărbatul-figurant zâmbește.*) Nu zâmbi. Cel mai tare mă irită zâmbetul tău ironic și stupid. Și poți să nu

deschizi gura. Taci. Știu ce vrei să-mi spui: că nu crezi în nimic!

BĂRBATUL-FIGURANT: Nu cred în nimic...

FEMEIA: Mă plictisești! ”Nihilist nu e acela care nu crede în nimic, ci acela care nu crede în ceea ce este”, i-am aruncat atunci un citat dintr-un eseu al lui Albert Camus.

BĂRBATUL-FIGURANT: De unde ai mai scos-o și pe asta?

FEMEIA: ...m-a întrebat bănuitor. Vino, frigidule, l-am chemat. Aici, lângă mine... (*Bărbatul-figurant se execută.*) Și culcă-ți capul ceta absurd și prost în poalele mele... Și stârpește-ți zâmbetul nerod, că te plesnesc! I-am ciufulit chica și i-am pieptănat-o cu toată duioșia mea de femeie însetată de-o dragoste ce întârzia atât de amarnic să vină... Ce simți? (*După pauză.*) Spune că ți-e bine...

BĂRBATUL-FIGURANT: Mi-e bine...

FEMEIA: Ei, vezi? Înseamnă că totuși crezi în mângâierile mele! Tu nici nihilist nu ești dintr-o bucată! De fapt, nu mi-am dat încă seama cine ești. Și nici nu mai vreau să știu! Atunci el îmi răspunse, mângâindu-mi genunchii, că ar crede din toată inima în mângâierile mele, dacă ar fi adevărate și veșnice...

BĂRBATUL-FIGURANT: Dacă ar fi adevărate și veșnice...

FEMEIA (*gest violent*): Cum poți să spui, ingraturile, că nu sunt adevărate? (*E tot mai revoltată.*) Ce neuroni deformați ai tu în capul tău putregăios de arhitect, care-ți spun că mângâierile-mi sunt false? Creierul tău absurd îți vorbește așa? Și știi ce mi-a răspuns? Că nu contează aici creierul, ci simțirea! (*Hohotește.*) Aoleu, dragule! Tu, care în primele două nopți, după logodnă, refuzai să-mi iei virginitatea, tu vorbești de simțire?! (*Vine și mai mult în avanscenă.*) Să vă spun cum a fost... (*Bărbatului-figurant care protestează mut:*) Tu ești mort! Spânzurat nenorocit! N-ai fost capabil să-ți iei zilele măcar într-un mod mai onorabil! În tine n-a tremurat nici un oscior de Don Juan barem adormit!

(*După pauză, pasăre visătoare.*) Ce logodnă de vis am avut! Multă șampanie, muzică bună, felicitări sincere... ”Hai, copii, mergeți în dormitorul vostru”, ne spuse maică-ta și ochii îi străluceau de bucurie, privindu-ne cum pășim ținându-ne de mâini...

Pe masa din dormitor ne aștepta un buchet mare de micsandre. Era sfârșitul lui august. N-am să uit niciodată lumina scăpărătoare, multicoloră a acelor flori, alături de care, pe masă, alba cămașa mea de noapte. Ea urma să fie martora de taină a feciorelniciei mele... Toată noaptea mi-a acoperit corpul cu săruturi. Spre zori, am adormit amândoi și somnul a ținut până după prânz. Seara, după ce a stins lumina, așteptam, fremătând, să se năpustească asupra-mi și să...

(*Bărbatului-figurant care protestează prin gesturi, disperat:*) Ce mai vrei, momâie? Nu înțelegi, nefericitule, că ești un simplu figurant? Că misiunea ta umilitoare e să repeți ca un somnambul replicile pe care ți le dau eu? (*Pauză.*)

Iarăși până după miezul nopții mi-a sărutat corpul ce-mi ardea ca para și, când m-a invitat, rugător, să ieșim afară ca să privim la cerul cu stele, săgetată de o neagră presimțire, l-am întrebat înfricoșată: nu ești cumva impotent?

BĂRBATUL-FIGURANT(*repede*): Nu, nu!

FEMEIA: ... răspunse speriat – e cu desăvârșire sănătos, mă încredință, îmbujorându-se, dar că n-are nici o experiență în domeniu... Și-i este frică...

BĂRBATUL-FIGURANT: Mi-e frică...

FEMEIA: L-am îmbrățișat atunci cu atâta patimă! Mie trebuie să-mi fie frică, scumpule, îi șopteam arsă de o sete ce mă amețea. Ție n-are de ce să-ți fie... El a alunecat din brațele mele și, după o pauză confuză, îmi spuse cu adâncă amărăciune, că nu-i este teamă de el, ci de viața noastră, care, după asta, va deveni și mai absurdă...

BĂRBATUL-FIGURANT: Va deveni și mai...

FEMEIA: Repetă replica în întregime.

BĂRBATUL-FIGURANT: De viața noastră mi-e frică. Va deveni și mai absurdă...

FEMEIA: M-am înfiorat atunci, rece, toată. (*Strigă disperată.*) Dar cum vom face copii?! (*Pauză.*) Mi-a răspuns, eliberându-și cu totul brațul, că acest lucru și-l dorește în viață cel mai puțin. (*Îi face semn Bărbatului-figurant să tacă.*) Ba nu și-l dorește defel, repetă logodnicul meu și barba începuse să-i tremure, semn că era emoționat rău. (*Îl oprește iarăși prin gestul mâinii.*) Merg la părinții tăi și le spun totul! Îl privii hotărâtă în față, și lacrimile ce-mi țâșniră fierbinți îl trântiră disperat în genunchi. M-a implorat să n-o fac.

BĂRBATUL-FIGURANT: Nu! Nu! Te implor! (*Cade în genunchi.*)

FEMEIA: Bine, consimții. Te-aș face de răs, într-adevăr. Ne întorcem dar în dormitor și-ți faci datoria de soț.

BĂRBATUL-FIGURANT (*protestează*): Nu, nu!

FEMEIA (*Bărbatului-figurant*): Așteaptă. (*Spectatorilor:*) Gemu înfundat. Și mă rugă să nu ne grăbim.

BĂRBATUL-FIGURANT: Să nu ne grăbim... (*Îngenunchează iarăși.*)

FEMEIA (*cu năduf*): Uf! Se lăsă iarăși în genunchi: "Să nu ne grăbim. Să așteptăm până la nuntă... Ne-om cununa și..."

BĂRBATUL-FIGURANT: După cununie... Te rog!

FEMEIA (*Bărbatului-figurant*): Ridică-te! (*Spectatorilor:*) O bănuială groaznică îmi împietri, fulgerător, inima. E bolnav, mi-am zis, terminată. Are o boală venerică ticălosul... și se teme să nu mă... să nu-l descopăr! Înainte de facultatea de actorie, făcusem școala de asistentă medicală. L-am apucat înnebunită de braț și l-am târât în dormitor. (*Îl apucă pe Bărbatul-figurant de braț și-l trece în cealaltă parte a scenei, apoi revine.*) Am aprins lumina și i-am ordonat tremurând: arată-mi-o ! El nu înțelese. Repetai: dezbracă-te și arată-mi-o!

BĂRBATUL-FIGURANT: Aaa! Iată ce-i!...

FEMEIA: ...se însenină atunci pe de-a-ntregul logodnicul meu. "Ești o nebună. Cum ai putut să mă bănuiești de așa ceva?!"

Așa mi-a spus râzând... și mi-a părut că-i sincer. M-am înmuiat într-o clipă ca o prăsadă răscopă și mi-am trecut brățetele cămășii peste umeri (*face ce spune*). Cămașa mi-a alunecat, înfiorându-mă din creștet până-n călcâie... (*Femeia e goală.*) Logodnicul meu încremeni, privindu-mă ca un căzut din lună – nu mă văzuse până atunci goală în plină lumină. Ochii lui lunecară, uimiți, peste umerii mei, se opriră, strălucitori, pe sâni, spre care întinse vrăjit mâna... (*Bărbatul-figurant întinde mâna spre sâni.*) Nu-i atinge! strigai la el, hohotind ca o stricăță. (*Bărbatul-figurant își retrage mâna speriat.*) Îl îndemnai apoi, apropiindu-l cu flăcările ochilor : netezește-mi-i... Îmi mângâia sâni, șoptindu-mi tremurat că n-a bănuie că sunt atât de frumoși...

BĂRBATUL-FIGURANT: N-am bănuie că...

FEMEIA (*îi face semn Bărbatului-figurant să tacă*): Lăsă să-i alunece apoi mâna pe pânțele, pe coapse... (*Bărbatul-figurant întinde mâna să-i mângâie coapsa.*) Strânge-ți laba! (*Bărbatul-figurant se execută.*) Și cuprins, pe neașteptate, de-o panică stranie, se aplecă și-mi ridică de jos cămașa, trăgându-mi-o pe corp... Simții că mă-nfior dureros până-n unghii... (*Bărbatului-figurant, care între timp se îndepărtase:*) Ridică-mi cămașa! (*Bărbatul-figurant face ce i se spune.*) De ce-ți tremură mâinile?

BĂRBATUL-FIGURANT: Nu trebuie?

FEMEIA: ...mă întrebă cu privirea tulbure și frântă. Și îmi șopti fierbinte în obraz că... nu îndrăznește... nu poate... Nu știu de unde îmi apăruse acel curaj... (*Sarcastică.*) Dacă nu te descurci singur,

cheamă pe cineva să-ți arate cum... Ia-mă în brațe și du-mă în pat! (*Bărbatul-figurant o duce pe Femeie pe canapea, apoi se face nevăzut.*)

(*Sună telefonul. Femeia tresare. Ridică receptorul.*) Alo! Ascult... Mi-am dat seama că ești tu, Alex... (*Nemulțumită.*) Nu mă mai supăr, dragă, dar nici motive de bucurie n-am... Păi, ați fost colegi de birou atâția ani, și nu vii să-l pomenim?... Bine, bine... La revedere! (*Închide. Revine în avanscenă, se așază pe taburet, dar imediat se ridică.*) Aoleu! Cartofii! (*Fuge la aragaz. Scurge apa. Îi lasă să se răcorească.*) Fustangiul! Iarăși s-o fi dus cu găgelele lui la vreo terasă. (*Reproduce.*) “Până mâine, mort-copt trebuie să finalizez un proiect. Șeful mi-a pus în vedere: astăzi e ultima zi”. Mincinosul! Nu știți ce oră e? (*I se răspunde din sală.*) Mulțumesc. Mai am o oră. Afemeiatul ăsta de Alex m-a curtat o vreme și pe mine.. E bărbat bine, ticălosul...

“Nu te supăra, îmi șoptea pe ascuns, când bărbatu-meu îl adusese la o cafea, dar nu te merită deloc...”

Tu mă meriți, vrei să spui? Ești mai înalt, mai lat în spete?

BĂRBATUL-FIGURANT (*reintră în rol*): Sunt mai înalt, mai lat...

FEMEIA (*se smucește, mimând o lovitură de palmă*): Eram să-l lovesc peste gură. Vrei să-mi sugerezi, pe ocolite, că și demnitatea ți-e mai impunătoare? (*Scuipă.*) Uite că o fac pe țiganca. Toate astea, măi Alex, nu valorează pentru mine nici cât o ciupercă cu viermi. Ce valorează? Spiritul, amărățule! Spiritul! El râse atunci ca un țap, pentru că umblu cu vorbe mari.

BĂRBATUL-FIGURANT (*râde ca țapul*): Cu vorbe mari!

FEMEIA: “Rugu-te, mă întrebă distrat: ce minuni îți face soțiorul tău, pe care n-aș putea să ți le fac eu?” (*După pauză.*) Ce minuni? Tu ai fi în stare, măi Alex, să iubești o femeie – nu-i neapărat să fiu eu aceea – sinucigându-te? Alex rămase cu gura căscată: “Cred că aiurezi, dragă? Râse apoi cu poftă: au trecut timpurile acelea când îndrăgostiții leșinați se sinucideau în numele iubirii. Acum se sinucid doar idioții!”

BĂRBATUL-FIGURANT: Idioții – da!

FEMEIA (*curăță cartofii; surâs durut*): Idioții se sinucid – asta e... Tu nu m-ai înțeles, Alex. Și nu știu dacă poți pricepe asemenea lucruri... Eu îți vorbeam de o iubire frumoasă și puternică, care... te-ar sinucide.

“Aoleu! exclamă vesel afemeiatul. Numai nebunii își doresc asemenea iubire. La ce folosește ea?”

BĂRBATUL-FIGURANT: La ce folosește?

FEMEIA: Așa m-a întreat. “O asemenea dragoste, adică o asemenea nebunie, dacă și există, zice, nu se încadrează în normalitate. Iubirea trebuie să te înalțe, să te înnobileze, să te îndemne la fapte mari! Într-un cuvânt, să te facă să-ți trăiești viața cât mai din plin cu puțință!”

BĂRBATUL-FIGURANT: Să te înalțe! Să te îndemne! Să te facă!

FEMEIA: Vorbești ca un marxist sadea, Alex dragă. (*Alunecând palidă în melancolie.*) Eu mi-am dorit întotdeauna altceva... Și la acest altceva nu pot ajunge gândurile tale... Soțiorul meu scump zice că iubirea e o absurditate. Și încerc uneori să-l înțeleg...

“E un nebun, îmi șoptea fierbinte la ureche Alex. Mă tem, că sunteți amândoi niște nebuni...”

BĂRBATUL-FIGURANT: Niște nebuni...

FEMEIA (*tipă*): Piei din ochii mei! (*Bărbatul-figurant se îndepărtează. Femeia amestecă salata, pune două-trei linguri într-o farfurie, apoi coboară în sală, gustând din mers mâncarea. Propune unei spectatoare, apoi își dă seama.*) Stai să iau o altă lingură. (*Urcă la bucătărie, coboară iute.*) Acum nu mi se pare prea sărată. (*Spectatoarea gustă salata.*) E bine? Mulțumesc. Acuși am să văd răciturile dacă s-au prins... (*Urcă în scenă, deschide frigiderul, verifică.*) S-au prins de minune! Au să fie toți mulțumiți de bucatele mele. El nu mă lăuda, că mă pricep la gătit...

“Mâncarea, zicea, e una din cele mai dezgustătoare absurdități ale lumii. Ca și iubirea”. Se referea la sex, în special. Dar să nu credeți că... Era de o virilitate înspăimântătoare. Când se apuca de mine, nu mă slăbea până-n zori... Dar niciodată n-am simțit să-l ardă! să-l frământa pasiunea!

(*Sună telefonul. Femeia ia receptorul.*) Da, da... Eu sunt... Bine, Cristy... Nu, că m-a sunat și Alex. El tot nu poate... Zice că are de finalizat un proiect... Minte? Transmite-i că-i un porc! Tu ai de finalizat? Uite, mă! Să fii sănătos! (*Închide. Reapare Bărbatul-figurant. Înfuriată, urlă.*) Să nu lași din urma ta măcar doi-trei prieteni, asta nu-i absurditate, ucigașule?! Mereu îmi spuneai, afurisitul, că viața noastră – auzi? viața mea și a ta! – e o înfiorătoare absurditate! (*Îl bate cu pumnii în spate pe Bărbatul-figurant, care nu se apără.*) Că nu crezi nici o iotă în nemurirea sufletului, păgânule...

BĂRBATUL-FIGURANT: Nu cred, nu...

FEMEIA: Dar de ce trebuia să te răzbuni atât de josnic?!

BĂRBATUL-FIGURANT: E răzbunarea mea...

FEMEIA: ... îi aud de dincolo glasu-i absent, pierit. (*Se apucă de cap, astupându-și urechile.*) “E răzbunarea mea...” N-ai putut să te răzbuni în alt mod, lașule?! (*Lovește disperată cu pumnii în podea, plângând fără lacrimi.*) Când ai să vrei să-ți pui capăt zilelor, îl rugam, încearcă de mă iubește. Până la uitare de sine de mă iubește... Dar nu încerca – iubește-mă! iubește-mă! iubește-mă!

“Nu pot... Și nici nu vreau să te iubesc așa cum îmi ceri tu, îmi spuneai cu un cinism care mă întuneca. Ar însemna să-miucid libertatea, de vreme ce așa crede într-o divinitate...”

FEMEIA (*se ridică*): În care divinitate, tâmpitule?

BĂRBATUL-FIGURANT: În iubirea ta...

FEMEIA: ...răspundea palid. “În iubirea ce ți-aș dăruia o ție până la uitare de sine. Mi-aș asasina libertatea la care țin... mai mult decât la tine. Iartă-mă...”

Și pentru că citise, probabil, în ochii mei mai multă nedumerire, teamă, poate, decât în alte dăți, continuă mai blând, dar cu același cinism cu care mă obișnuisem: “Eu, scumpo, lipsit de libertatea ce mi-ar răpi-o iubirea-mi totală, deci și veșnică, pentru tine, nu mai pot să devin Dumnezeu...”

BĂRBATUL-FIGURANT: Nu mai pot să devin Dumnezeu...

FEMEIA (*iși face cruce*): Iartă-l, Doamne! Zilele acelea terminase de citit “Demonii” și era de nesuferit!

(*Sună telefonul. Vine la aparat fără grabă.*) Alo! Te-am recunoscut, Grig... Las’ că știu ce vrei să-mi spui: ai de terminat de urgență un proiect! Cum de-am aflat?... Mi-au transmis ceilalți doi colegi ai tăi de birou – ei tot au de finalizat astăzi niște proiecte... Nu glumesc deloc... Te cred, cum să nu te cred? Și vă trimit pe toți de unde ați ieșit! (*Trânțește receptorul.*) Căcănari mincinoși!

(*Joc de lumini; zdruncinată, se face mică-mică. Bărbatului-figurant:*) O, Doamne! S-ar putea să fii stafia sinucigașului meu? (*Caută să se consoleze.*) De fapt, într-un spectacol ca al nostru, absurd, totul e posibil... Trebuie să precizăm: absurd în sensul că n-are absolut nimeni nevoie de el. Vă rog să fiți sinceri cu mine: cine dintre voi, la o adică, nu poate să se lipsească de acest monolog al meu? (*Privește în sală.*) Nu văd ridicată nici o mână. Uite-o colo, se ridică una... (*Pentru spectatorul care a ridicat mâna.*) Recunoaște, te rog: ai ridicat mâna doar să-mi faci plăcere mie? O micuță plăcere pentru zbuciumul ăsta al meu atât de steril, atât de absurd! Voi credeți că autorul acestei, să-i zicem, (mono)drame bizare, n-a fost conștient de inutilitatea ei chiar din clipele când și-a proiectat-o? Dovada cea mai convingătoare e că a scris-o ! Și, pe de-asupra, că se mai joacă!

S-a revoltat bietul dramaturg împotriva destinului său blestemat de a crea pentru nimeni și pentru nimic și uite că am apărut în fața voastră cu acest monolog...

(*Pauză. Privește împrăștiat.*) Iar când m-a pus să-i cânt “Romanță din ninsoare”... Nu v-am cântat acest text? Straniu... Trebuia să-l fi cântat de-acu... Nu știu ce se întâmplă cu mine... (*Arată cu degetul la tâmplă.*) Poate mă?... În fine, vreți să vi-l cânt? (*Cântă.*)

Ninsoarea asta-i o minune.
Se pare, ceru-ndrăgostitul
De-o zână preafrumoasă-a lumii,
Îmbracă-n fulgi întreg pământul...

REFREN:

Ce minune zburătoare!
Ce ninsoare! Ce ninsoare!
Cearnă, cearnă, mă îngroape
În nenaștere, în moarte!

(*Pauză.*) Na, că nu-mi mai aduc aminte! Las’, poate altă dată... Mie, când prima oară mi l-a cântat el, mi-au dat lacrimile. Avea o voce subțire și dulce, ca de copil... Dragule, l-am întrebat atunci... Ați observat că nu-i spun pe nume? Nici n-am de gând s-o fac. Nu pot. E ca și cum l-aș dezgropa. Nu pot. Nu vreau. Ziceam, l-am întrebat atunci: dragule, ai un coleg, profesor la conservatorul din capitală, de ce nu-i dai lui textele tale? (*Reapare Bărbatul-figurant.*) Sunt atât de frumoase! Tu nu auzi ce bagatele se transmit la radio și televizor – te apucă groaza! Colegul tău ar fi trebuit să-i știe pe mulți dintre compozitorii noștri. Ai șansa să te lansezi.

BĂRBATUL-FIGURANT: N-are nici un rost...

FEMEIA: ...zise. “Actul de creație artistică este, poate, unicul lucru de cea mai tragică absurditate cu putință”.

BĂRBATUL-FIGURANT: De cea mai tragică absurditate...

FEMEIA: Bine, mă versificator absurd! Dar dacă zici că n-are nici un rost să te lansezi, că, în genere, actul de creație e cea mai tragică absurditate, de ce atunci te mai chinui să compui versurile acelea? Taci? Pentru că n-ai ce-mi spune, de-aceea taci.

Așa tăcea deseori... Dar în ziua ceea l-a răzbit și m-a întrebat: “De ce te revolți? Ce te privește pe tine chinul meu? Numai tu ai dreptul să-ți trăiești aventura pe acest pământ ticălos? Îmi rezervez și eu dreptul la o mică aventură...”

BĂRBATUL-FIGURANT: La o mică aventură...

FEMEIA: Deci între noi nu-i nici o deosebire?! exclamai bucuroasă.

“Nu, zice. E mare deosebirea: în timp ce eu nu fac nimic pentru eternitatea mea, tu te zbuciumi, te frământă, pentru că în tine nu se stinge niciodată (*ironic*) flacăra speranței!”

BĂRBATUL-FIGURANT: Nu se stinge niciodată...

FEMEIA (*revoltată*): Nu se stinge niciodată! (*Disperată.*) Nu-i adevărat! Nu-i adevărat... Eu sunt actriță – nu înțelegi, idiotule? Actriță sunt! În mine suferă, sângerează, se nasc și mor eroii mei... (*E gata să-l sfâșâie. Plânge cu lacrimi de piatră.*) Morbul absurdității tale a intrat în toate celulele corpului meu: prin sămânța ce mi-ai pulverizat-o, prin suflarea-ți paralizantă a sărutului... (*După pauză, mai calmă.*) Ești un mare prost dacă-ți închipui că eu nu-s conștientă de efemeritatea gloriei mele de actriță. O spuneai chiar tu, nihilist împutit: “Absurditatea existenței noastre a îmbrăcat cele mai strălucite forme odată cu apariția teatrului...” Cred că și ideea asta ai cules-o de undeva? Viitorul

meu sinucigaș recunosc. Ei, vezi? De ce dar, cu ideile tale blestamate, mă împingi și pe mine la moarte? Nu-ți lua păcate pe suflet. (*Zâmbește excentric.*) Va fi o pierdere ce va zgudui lumea: rămâne pământul văduvit de o actriță, care aduce, seară de seară, în luminile rampei zvârcolirile sufletului ei bolnav de iluzii...

S-a apropiat de mine atunci (*Bărbatul-figurant face ce spune Femeia*), m-a luat gingaș în brațe – sinucigașul meu avea mâinile subțiri, dar vânjoase – și-a început să mă mângâie ca pe un copil...

BĂRBATUL-FIGURANT: Hai, lasă, nu te mai canoni atâta...

FEMEIA: ... îmi vorbi rugător soțiorul meu și glasul lui răsună ca un descântec dulce: “Doar înțelegi: demult s-ar fi despicat pământul sub picioarele mele, dacă nu te-aș fi avut pe tine...”

BĂRBATUL-FIGURANT: Dacă nu te-aș fi avut ...

FEMEIA: Vorbele lui mă cutremurau, înfricoșându-mă: “Nu știu dacă trebuie să-ți fiu recunoscător pentru asta, continuă el, de-acum trist de tot, dar numai din cauza ta nu mă pot cufunda în libertatea absolută, de care e însetată toată ființa mea...”

BĂRBATUL-FIGURANT: Toată ființa, toată...

FEMEIA: De moarte vorbești? Îl întrebai, împietrindu-mă.

“Da, iubito...”, răspuse el în șoaptă.

M-am smuls atunci din brațele lui (*demonstrează*), apucați mătura și începui să-l lovesc unde se nimerea. Gema ușor și mă ruga să nu-l bat...

BĂRBATUL-FIGURANT: Nu mă bate... Nu mă bate...

FEMEIA: “Mai bine, iubește-mă... Așa mă implora cu glasul lui plângăreț. De ce mă iubești așa de puțin? mă întrebă, în sfârșit, când căzusem frântă la podea. (*Femeia zace la podea.*) Eu te iubesc mult mai mult, cu toate că-ți vorbesc foarte rar despre asta... Întotdeauna cuvintele, rostindu-le, mi-au golit sufletul. Te rog să mă crezi: asta m-a făcut, numai asta să compun textele pe care le știi și... nu le știi. Hai, mi-am zis, să nu-mi irosesc emoțiile, vorbindu-ți așa, cum o fac toți proștii! Să le topesc, mai bine, în versuri și să ți le dau să le cânti, că ai voce frumoasă...”

BĂRBATUL-FIGURANT: Să le cânti... Că ai voce frumoasă...

FEMEIA: (*înseninată*): Mi-am amintit! (*Cântă, dansând.*)

Privește: zbor fluturii, dulcii!
Dă-mi mâna – mi-e frică, mi-e frică...
Să nu te ia, ah ! cu ei fulgii
Cum ești, visătoare și mică...

(*Se oprește din dans, speriată.*) Sunt nebună! Dansez în ziua praznicului? (*Visătoare.*)
Într-adevăr, ninge în ziua cea ca-n basme... Ar fi putut să mă răpească fulgii și să mă ducă, să mă ducă... Să mă poarte prin văzduhul virgin, prin înălțimi albastre, nemărginite, tot mai departe de pământul ăsta uitat de Dumnezeu... (*Pauză.*)

El venise mai degrabă cu un sfert de oră, bine dispus, că terminase un proiect la care lucra de câteva luni. Am luat cina împreună și m-am grăbit să plec, neinvitându-l la spectacolul din seara cea – jucam rolul unei curtezane geloase și proaste ce-mi displăcea la culme. Îmi displăcea curtezana, nu rolul. Actorul care nu reușește, pe parcursul repetițiilor, să-și îndrăgească rolul e un actor ratat, nenorocit, pe care, în stradă, prietenii teatrului evită să-l salute. Ziceam, plecasem la teatru, lăsându-l la geam. Iată în seara cea, când tot văzduhul, între cer și pământ, era invadat de minunea fulgilor, el a compus acest text. Mi l-a citit când m-am întors acasă. Mi l-a cântat, de fapt, căci versurile se nășteau odată cu melodia...

(*Bărbatului-figurant, cu o neașteptată violență:*) Figurantule! (*Bărbatul-figurant se apropie cu fuguța.*) Eu cu tine, mă, mai mult stric spectacolul! Nu mă sfredeli așa cu ochii tăi incolori – eu știu ce vorbesc. Ți-am explicat de la bun început: tu ești un om mort, o arătare, o fantomă, un spectru fără suflet. Și dacă n-ai suflet, nu poți avea nici emoții! Cum am să simt că-ți colorezi replicile, te bat peste gură! Înțelesu-m-ai? (*Bărbatul-figurant se îndepărtează.*) Ce idee năstrușnică! Să joci într-o... -- e o monodramă oare? – în compania unui figurant și încă vorbitor! Trebuie să te ducă mintea la așa ceva!

(*Sună telefonul. Femeia îi face semn Bărbatului-figurant să ia receptorul. Acela ridică.*)
 Auzi o voce de femeie? (*Bărbatul-figurant dă din cap afirmativ.*) Spune: “Bună ziua”.

BĂRBATUL-FIGURANT: Bună ziua.

FEMEIA: “Sărut mâna”.

BĂRBATUL-FIGURANT: Sărut mâna.

FEMEIA: Întreabă: “Cu cine am onoarea să vorbesc?”

BĂRBATUL-FIGURANT: Cu cine am onoarea să vorbesc?

FEMEIA: Sony? (*Bărbatul-figurant dă din cap: nu.*) Caty? (*Din partea Bărbatului-figurant, același joc.*)

Lili? (*Bărbatul-figurant confirmă.*) Salut-o. (*Bărbatul-figurant o privește nedumerit.*) Spune: “Sărut mâna, doamnă Lili”.

BĂRBATUL-FIGURANT: Sărut mâna, doamnă...

FEMEIA (*il intrerupe*): Domnișoară, tontule !

BĂRBATUL-FIGURANT: Săru’ mâna, domnișoară tontu...

FEMEIA: Uf! Întreab-o: “Ce doriți?”

BĂRBATUL-FIGURANT: Ce doriți? (*Continuă să asculte.*)

FEMEIA: Vrea să vorbească cu mine? (*Bărbatul dă din cap afirmativ. Femeia ia receptorul.*) Salut, scumpo! Păi, ce pot să mai fac? Vă aștept pe voi și, ca să nu mă stric cu totul la cap, îmi mai depăn și eu povestea vieții mele unor oameni credu...buni... Nu, nu vine nici unul...Toți au de finalizat niște proiecte... Într-adevăr, ne va fi urât fără bărbați, dar ce să-i faci? Dar i-am invitat, dragă, pe fiecare în parte! Nu. Nu le-am spus că au să fie și doamne... Înțelege-mă și tu: e praznic, nu petrecere. Așa-i, n-a avut nenorocitul prieteni... A vorbit cu tine un bărbat? Și mie mi se pare că-i bărbat... Da, arată bine... E cam mut, dar nu face nimic... Nu, nu în sensul în care te gândești tu... Când îi spui să vorbească, vorbește. Adică, vorbești, mai întâi, tu, și el repetă... Sigur că e nostim... El va fi la sigur. Bine. Te aștept. (*Închide. Bărbatului-figurant:*) Lili arde de nerăbdarea să te cunoască. Ia seama: are sub patruzeci, dar e fată mare. Spune la toată lumea că e virgină... S-ar putea. Secolul ăsta unde la un bărbat revin două-trei femei poate fi numit secolul virginelor. Cine să le... Doamne iartă-mă! Lili – virgină, Sony – virgină... Dacă și eu nu eram insistentă în seara ceea, când logodnicul meu mă invitase afară să privim cerul cu stele, mi-aș fi purtat și eu acum virginitatea pe la praznice... Pentru că, așa, îndrăgostită lulea cum eram, hotărâsem să-l părăsesc chiar a doua zi. Dar s-a lăsat, ca un copil, ajutat de mine și... a fost cum a fost... În loc să plâng eu, plângea el: “Fă cum știi, mă ruga în genunchi, dar să nu rămâi însărcinată!”

BĂRBATUL-FIGURANT (*cade în genunchi*): Să nu rămâi însărcinată...

FEMEIA: Suntem logodiți, iubitele, îl mângâiam eu pe creștet. Degrabă facem nunta... Sunt mezina și părinții ne adăpostesc în apartament când vom dori – au spațiu destul... Se ridică iute și-n ochii săi îngroziți nu văzui nici urmă de lacrimi. Erau uscați și reci ca lama briciului: “În ziua când aflu că-mi porți copilul în pânțece, mă sinucid...”, îmi șopti alb logodnicul (*se așază pe canapea*) și-n clipa ceea am înțeles: tânărul din fața mea mă poate iubi, dar mă poate și urî, cum n-a urât nici un bărbat, de la începuturile lumii, vreo femeie...

Ce groaznic am obosit! (*Sieși; poate imaginii din oglindă:*) Te-ai răblăjit rău, doamnă... (*Din ce în ce mai dură.*) În scenă n-ai voie să dai semne de oboseală. Pur și simplu, n-ai voie! (*Cu o violență încrâncenată.*) Spectatorul nu vine cu biletul plătit, mai irosindu-și timpul de odihnă, să te vadă pe tine, ramolito, cum clipocești în scenă! Unica porțiune de pământ din orașul ăsta împutit de provincie, unde arde sufletul ca focul, sunt acești câțiva metri pătrați unde te afli tu acum. Pe acești metri de podea n-ai dreptul să fii nici o clipă hodorogită, căzătură, decât atunci când personajul tău o cere! (*Mai calmă.*) Tu-ți dai seama, doamnă, de ce au venit ei (*arată spre spectatori*) în această seară aici? (*Pauză.*) Să scape de singurătate? S-ar putea. Sau, poate, să evadeze în altă singurătate? Și asta-i posibil. Să retrăiască clipele unei iubiri pierdute? Nu exclud nici asta. Dar să-i întrebăm. (*După ce ascultă câteva replici din sală, în șoaptă, cu un aer de confidențialitate.*) Dar eu zic că vi-e frică... Vă terorizează adevărul vieții... De el fugiți, de el vă ascundeți, nu-i așa?

(*Revine la tonul obișnuit.*) Sinucigașul meu refuza cu încăpățănare să-și propună textele vreunui compozitor, zicând, strâmbându-se, că-i repugnă gloria. Că spre ea aspiră doar oamenii naivi și creduli de-alde mine... (*Repetă.*) Oamenii naivi și creduli... Că de vreme ce actul de creație e o mare absurditate, opera, produsul lui muncit, născut din caznă, suferință, este, zicea nihilistul, o absurditate și mai regretabilă, și mai nesuferită!

BĂRBATUL-FIGURANT: Și mai nesuferită...

FEMEIA (*întorcându-și capul, smucit, peste umăr*): Tu ești, mă, un nesuferit, pentru că-l contrazici, cu ideile-ți deșucheate, pe idolul tău, cu volumele căruia dormi sub cap! Și mă repezii imediat la sertarul unde-mi păstram caietul cu notițe (*asa face*). Și-i citii solemn din Nietzsche (*citește*): “Arta și numai arta, pentru ca adevărul să nu ne ucidă” Ai auzit bine? Numai ea ne salvează. (*Arată spre spectatori.*) Le spuneam și lor: vin la întâlnire cu arta ca să nu-i ucidă adevărul vieții. (*Triumfă.*) Așa scrie dascălul tău sacru!

Bietul meu arhitect înzestrat cu harul lui Orfeu oftă înnegurat: “Ticălosul ... Ticălosul!”

BĂRBATUL-FIGURANT: Ticălosul...

FEMEIA: Simțeam că-i pierit. Și-mi părea bine! Doar după aceea mi-am dat seama că făcusem o greșeală fatală. Din acea zi n-a compus decât o singură poezie... E un text de adio pe care l-am găsit pe pervazul ferestrei după ce l-am pus în sicriu... Cine știe, poate prin sertarele din birou o fi ascuns de mine niște texte... Dar e puțin probabil. Mi-a spus-o de multe ori și m-am convins eu însumi: unicul microunivers unde-l cerca muza era (*arată*) aici, lângă geam. Își punea dedesubt acest volum de poezii al lui Baudelaire și scria rezemat cu coatele de pervaz. Nu l-am mai văzut mai mult să stea aici. În orele libere, își citea cărțile cu perna sub cap ori ședea, în aceeași poziție, cu ochii pironiți în tavan și cu mâinile pe piept... (*Sună telefonul. Femeia îi face semn Bărbatului-figurant să ridice receptorul.*) Spune: “Bună ziua”.

BĂRBATUL-FIGURANT: Bună ziua.

FEMEIA: Întreabă: “Cu cine vorbesc?”

BĂRBATUL-FIGURANT: Cu cine vorbesc?

FEMEIA: Sony? (*Bărbatul-figurant nu confirmă.*) Caty? (*Bărbatul-figurant dă din cap: da.*) Zi: “Sărut mâna, doamnă Caty!”

BĂRBATUL-FIGURANT: Săru ‘mâna, domnișoară...

FEMEIA (*il întrerupe*): Doamnă, prostule! (*Ia receptorul.*) Bună, scumpo! Cine a ridicat? Nu, nu e chiar debil... Las’ că ți-o explică eu... Colegii lui? Nu te supăra, dar n-au să vină... Nu. Nici unul... Așa, singure. Cum vom putea și noi... Sigur c-ar fi fost mai interesant, dar ce să-i faci, dacă sunt ocupați? Cu proiectele lor, cu gagelele... Da, ai dreptate: secolul bărbaților afemeiați... ăsta? (*Râde.*) Are să fie... L-om împărți noi cumva... Hai, te aștept.

(Închide. Alarmată.) Aoleu! Nu-mi ard sarmalele? (Același joc pantomimic: aleargă la aragaz, verifică.) Slava Domnului, e bine. (Gustă.) Orezul, mi se pare, ar mai trebui un pic să fiarbă... (Pune în farfurie o sărmală-două și coboară în sală; unei spectatoare:) Chiar te rog: gustă și spune-mi: cum îți pare orezul? Mulțumesc. (Altei spectatoare:) Vrei să guști și dumneata? Poftim. (Îi dă să guste.) E fiert? Merg să sting focul (se execută). Așa... Acum rămâne să-mi vină colegele și începem praznicul. Nu mi-a telefonat Sony, dar... (Sună telefonul. Ridică.) Alo! Sony? Așteptam... Numai tu nu mă sunasei... Nu e încă nimeni, dar e timpul să vă porniți... Deocamdată (râde) a sosit doar unul... Ți-o explică eu... Dacă-i cavaler? (Îl întreabă cu privirea pe Bărbatul-figurant.) Zice că este. Dacă nu minte? (Același joc din partea la amândoi.) Îmi face semne că... minte, dar cred că... glumește. E un bărbat solid, nu poate umbla cu amăgelile... Ce vârstă are? Hai, dragă, vino mai repede, că mi se răcesc sărmăluțele!

(Dă să închidă, dar încremenește cu receptorul în mână. E greu de spus ce exprimă mai mult întreaga ei făptură: bucurie sau groază?) Se mișcă... O, Dumnezeu! (Îi cade receptorul din mână, se apucă de pânțele.) El... El l-a împins pe taică-său în ștreang... (Își mângâie pruncul din pânțele.) Dragul mamei... Micuțul meu... ucigaș... Chiar azi să-mi dai tu primul semn că... ești gata să vii în această lume? Iese că... și tu vei fi prezent la praznicul tăticuțului tău? El, dragul mamei, te-a urât năprasnic de cum ai apărut, ca o zvâcnire de văpaie, în cugetul meu... Parcă am făcut totul ca să nu te zămislești, dar, uite, că n-am reușit! Așa a vrut Dumne... Dumnezeu? (Tremură galben.) “Omul l-a născocit, pentru ca să nu se omoare”, repeta mereu taică-tău, savurând fiecare silabă din aceste cuvinte prăpăstioase. (Pauză.) Nu, nu era descoperirea lui. El se hrănea mereu, dragul mamei, cu ideile idolilor întunericului!

“Nu, eu n-am să mă las păcălit”, mă încredința sinucigașul de taică-tău. (Bărbatul-figurant vrea să repete replica, dar Femeia îl oprește printr-un gest moale.) Dispari.

(Bărbatul-figurant coboară în sală, ia loc pe un scaun din primele rânduri.)

“N-am să mă las nicidecum păcălit”, zicea mereu. (Râde negru.) Dar am știut eu să-l fac să-l deteste și pe schizofrenicul acela de Dostoievski! Mergeam pe urmele lecturilor sale... ca un detectiv. Cărțile pe care le citea el o dată, eu le citeam de două ori, căutând cu lumânarea argumentele, ca să-i pot da, la momentul potrivit, lovitura de grație!

Ha-ha! (Se așază pe podea cu caietul său de notițe.) L-am așteptat într-o seară, cu “Jurnalul” lui Dostoievski pe brațe... Cum a intrat în casă, mi-a citit pe față că ard de nerăbdarea să-l strivesc!
 BĂRBATUL-FIGURANT (din sală): Ai mai găsit ceva? Văd că jubilezi!
 FEMEIA: Am găsit! Am plăcerea să ți-l demitizez și pe ultimul idol la care te închini. Ți-am spus de zeci de ori, nihilistule naiv, să nu crezi că o nătăfleală în ceea ce debitează eroii romanelor! Am o plăcere enormă să-ți râd în nas! Idolul tău credea în nemurirea sufletului. Credea! Credea!
 BĂRBATUL-FIGURANT (sare înnebunit): Nu se poate! Minți cu nerușinare! Nu poate fi așa ceva!
 FEMEIA: Și atunci am deschis “Jurnalul” scriitorului și i-am citit (citește din caiet): “Dacă făpturia omenеști credința în nemurire îi este atât de necesară, încât fără ea ajunge să se omoare, înseamnă că ea reprezintă starea normală a omenirii... (Vine în avanscenă, accentuând fiecare silabă.) Astfel fiind, nemurirea sufletului omenesc există în mod neîndoielnic”!

(Pauză.) Așteptam să-l văd nimicit. El însă spuse calm, dar acela nu era glasul său...
 BĂRBATUL-FIGURANT (ridicându-se să iasă): Era nebun. Când a scris astea, nu era în toate mințile... (Părăsește sala.)

FEMEIA: Și se duse la bucatărie să ia cina... După câteva clipe, întredeschise ușa: “Vreau să mănânci și tu cu mine”. I-am răspuns că sunt sătulă. “Vreau să cinăm împreună, insistă el. Și să bem o gură de votcă”.

Am ciocnit paharele... Era ultima noastră cină pe acest pământ... Avem oare șansa să ne întâlnim și dincolo?! (*Râde sec.*) Pentru ce bem? I-am întrebat. Tăcea. Astăzi am fost la medic... Degrabă are să ne dea de știre... Bem pentru norocul copilului nostru?

El sorbea votca și continua să tacă. I-am turnat cafeluța, dar nu s-a atins de ea.

“Crede-mă, scumpo, vorbi într-un târziu și vocea lui îmi păruse venită de dincolo de pereții micuței noastre bucătării... N-am putut să iubesc această lume și... n-are s-o poată nici el iubi...”

Vrusem să-l întreb dacă a încercat măcar s-o iubească! Dar m-a oprit cu ochii... Avea ochii umezi și-n ei se smucea să iasă afară lumina...

“Același destin absurd va avea... Ca și mine... De aceea n-am putut niciodată să-l doresc... Numai eu știu cât m-a costat asta... Vei fi blestemată, femeie, tu...”, îmi zise blând și, în loc să-mi întoarcă spatele, prinse a-mi mângâia obrazul...

M-am revoltat atunci toată: vei fi blestemat tu! Și mă mir cum de nu înțelegi măcar atâta lucru?! Copilului nostru îi va fi dragă viața – fii sigur. Pentru că eu, mama lui, din prima zi cum va vedea soarele, arborii, păsările-n zbor, îi voi spune: cu cât viața îi mai absurdă, dragul mamei, cu atât trebuie s-o trăiești mai puternic și mai frumos. Ce tot vorbești de această lume? Ce ai tu cu ea? Puțin îmi pasă că n-o iubești! Dă-o-ncolo de lume! Iubește-mă pe mine... Și-l prinsei de mâini, lipindu-mă de pieptul lui osos și mic. Iubește-mă, scumpule, cu toată patima ce-o ții zăvorâtă-n tine! Numai atunci ai să poți simți – o, Doamne! de când aștept asta! – cât te iubesc și eu! (*Se zbuciumă înnebunită.*) Știu că vrei să mori – te rog, nu mi-o mai spune! Dar nu vreau, nu! Nu vreau să te spânzuri ca un alcoolic disperat! Nu vreau să bei otravă ca o muiere! Nu vreau să te împuști ca un jalnic trădător de țară! (*Pauză.*) Să te sinucizi? Da, dar să te sinucizi... iubindu-mă! Va fi o moarte frumoasă cum n-a văzut lumea... Las-o să te ardă, să te ucidă iubirea ce nu mi-ai dat-o întregă... O, nici nu m-ai lăsat să înțeleg că o ai, o tănuiești în sufletul tău... în clipele... când eu mă uscam ca trestia, mângâindu-te!

(*Se ridică. Se duce spre fereastră, clătinându-se. Ia un plic de pe pervaz. Revine.*) Ultimul lui text... De adio... Mai merită să vi-l citesc? (*După aprobarea spectatorilor.*)

Am să mă duc pe-omături împietrite,
într-o iarnă
cu aer tare, țepos, de mărăcine.
Femeie, lozie, tu, nu-ți fie teamă –
Chiar să vrei, n-am să te pot lua
cu mine.

Nu te iau, lumânare, tu, plânsă.
Mă voi duce singur (ah, mă vor duce!)
Vor coborî păcelele, zarea va fi stinsă,
Când m-or legăna pe frânghii,
sub cruce.

Să-mi plângi la creștet. Bocetul tău
să-mi arză ca văpaia auzul

împietrit!

Apăsat în adâncuri, strivit sub lutul greu,
Să mă-nsenin o clipă, că am plecat
iubit...

Nu. N-am să-ți plâng la mormânt, sinucigașule... *(Pauză.)* Nu pot. *(Pauză.)* Și nici nu vreau. *(Pauză.)* N-am plâns nici la groapă, când te legănau pe frânghii... *(Pauză.)* N-am să-ți caut imaginea nici în amintiri... nici în albume. *(Pauză.)* Am să-ți ard toate pozele... *(Duce mâna la pânțelece.)* Am să-i spun că n-a avut tată... *(Pauză.)* Auzi, dragul mamei? Tu n-ai tată... *(Zâmbește excentric.)* A murit înainte de-a te fi zămislit... *(Pauză.)* A vrut să se facă... Dumnezeu. Aici, pe pământul ăsta văduvit ca miriștea, cum zicea el, de oameni curați și buni... *(Pauză.)* Dar nu și-a găsit apostoli să-l înțeleagă și să-l ajute... *(Pauză.)* Și a urcat... *(Ridică ochii.)* Nu. Și a coborât într-un întuneric al disperării și al uitării... de unde încă nu s-a ridicat nimeni... de-alde dânsul... *(Pauză.)* Am să te cresc numai în iubirea mea... *(Pauză.)* Și ai s-o ai destulă, ca să-ți fie dragă această lume... *(pauză)*, așa absurdă cum ne-a dat-o Dumnezeu...

Cade cortina

Penultima pagină

SUMAR

Ultimul Urmaș al lui Ștefan-Vodă

Târfa de marți

A treia domnie a lui Alexandru Lăpușeanul

Ucigașii mamei, ucigași

Să mă iubești sinucigându-te,

Să te sinucizi iubindu-mă